000885

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 3 (263) TORONTO, Ontario, 1955 m. sausio (January) mėn. 20 d. Kaina 10¢

35 metai!

Šiemet sukanka 35 metai, kaip pirmą kartą susirinko Lietuvos Respublikos Steigiamasis Seimas. Tai įvyko 1920 metais gegužės 15 dieną. Taigi šiemet ir turime 35 metus.

Mums tremtiniams nuolat besižvalgantiems po Nepriklausomos Lietuvos gyvenimą, jį nuolat prisimenant įvairiomis progomis, ši sukaktis yra ypatingai svarbi ir verta mūsų didelio dėmesio.

Paskelbus Vasario 16 dienos aktą, t.y. proklamavus Lietuvos valstybės atstatymą, susiorganizavus Lietuvos vyriausybėms — konkrečiai imantis tą valstybę atkurti, daugybė klausimų kilo ir vis buvo atidėliojama ligi Steigiamojo Seimo. 1919 m. tais sunkiausiais kūrimosi metais, kada reikėjo ir su priešais kautis ir juos varyti laukan iš Lietuvos žemių, Steigiamasis Seimas buvo visų laukiamas kaip kaž koks magikas, kuris duos atsakymus į visus lietuvio klausimus. O klausimų buvo tada daug. Kiekvienas Lietuvos pilietis klausė, o kaip bus toj Lietuvoj tas ar kitas tvarkoma. Todėl ir nestebėtina, kad susidomėjimas St. Seimu buvo didžiausias visoje Lietuvoje. Ir palyginus labai greitai buvo prie jo ir prieita. Nes visa Lietuva jautė, kad turi būti vyriausias šeimininkas krašte, kurio žodis bus galutinis. 1919 m. buvo kovos ir laukimo metai. 1920-ti jau buvo veiklos metai, nors ir kovos dar tebesitęsė, ir naujos atsirado, ir nauji pavojai visai valstybei kilo. Bet visų akys buvo nukreiptos jau į St. Seimą ir jo pastatytą vyriausybę. Jau buvo Lietuvoje autoritetas, ir visi pasijautė ramiau. Tauta buvo organizuota.

Ir St. Seimas tautos neapvylė. Jis pasiėmė visą atsakomybę kaipo tautos atstovybė, kuri turi tvarkyti ir einamus valstybės reikalus, t.y. atlikti eilinio parlamento uždavinius ir kartu, kas buvo svarbiausias jo uždavinys, nustatyti valstybės pagrindus, kuriais eis tolimesnis gyvenimas.

Per dvejus metus su viršum jis davė kraštui pagrindinį įstatymą — Lietuvos Konstituciją, jis sutvarkė žemės reformos įstatymu labai opų žemės klausimą, jis davė kraštui savo valiutą, mūsų visų pamėgto "Lito" vardu. Jis išleido visą eilę įstatymų, kuriais pakeitė okupanto mums uždėtus, ir jo reikalų žiūrinčius, senus netikusius ir atsilikusius caro įstatymus.

St. Seimui pradėjus kraštą tvarkyti pasikeitė santykiai ir su užsieniu valstybėmis. Ligi St. Seimo daugelis valstybių mūsų kaimynų tendencingos informacijos dėka turėjo abejonių dėl Lietuvos kaipo valstybės sugebėjimo išsilaikyti. St. Seimui autoritetingai ir sumaniai pradėjus dirbti tos abejonės sklaidėsi ir užsienis vienas po kito pripažino Lietuvą ir de jure. Šmeižtai dėl Lietuvos nyko ir tirpo. Užsimezgė normalūs santykiai beveik su visomis vakarų valstybėmis ir Lietuva buvo priimta į Tautų Sąjungą.

Šiandien žiūrint į tą netolimą praeitį ir stebėtis tenka. Stebėtis tenka ta prasme, kad į St. Seimą susirinko žmonės be valstybinės praktikos, niekuomet nebuvę nei parlamentų atstovais nei dirbę valstybinio darbo. Juk žinome, kad retas lietuvis buvo tilpęs prie valstybinės įstaigos. O jei ir pritilpo, tai dirbo visai svetimoj aplinkoj ir svetimose žemėse. Nedaugelis buvo pasiruošę ir teoretiškai. Užtat viską viršijo gera valia, noras dirbti, bendras entuziazmas ir tikėjimas sava tauta. Ir šiandien, lyginant jo atliktus darbus su didelių tautų parlamentais arba konstituantomis, mūsų St. Seimo darbai niekuo neužsileidžia. St. Seimas tik patvirtino idėją, kad lietuvių Tauta yra pilnai pribrendusi savam nepriklausomam gyvenimui, kad ji politiškai buvo priaugusi prie Nepriklausomos valstybės masto, kad tautoje susirado žmonių, pajėgiančių dirbti išmintingo valtybininko darbą.

St. Seimas tautai, susiorganizavusiai į jauną valstybę, buvo lyg ir pirmieji egzaminai, kuriuos labai sekė kitos senos valstybės. Frakų ir cilinderių mūsų parlamentarai taip ir neišmoko dėvėti, bet leisti gerus įstatymus ir tvarkyti valstybę, daryti epochines reformas, kurios dar ir šiandien eina pvayzdžiu ir didelėms tautoms, jie sugebėjo. Egzaminai buvo išlaikyti. Lietuvos Respublika, St. Seimui baigus darbą, jau buvo valstybė su aiškiais pagrindais ir aiškiu veidu.

Tolimesnis Lietuvos politinis gyvenimas, taip vadinamas autoritetinis, o paprastais žodžiais šnekant diktatūrinis, nebuvo paiankus St. Seimo nei idėjoms, nei jo išleistiems įstatymams. Viskas buvo taisoma ir kartu žalojama. Tauta, kuri parodė tiek entuziazmo St. Seimą pasitinkant, kuri parodė ir pritarimo jojo išleistiems įstatymams, pati buvo nušalinta nuo valstybės vairo, kuris pagal St. Seimo mintį kaip tik ir turėjo būti tautos rankose.

Besižvalgant į ateitį, kada Lietuvos valstybei ir vėl bus lemta pradėti gyvuoti, tai ir vėl be naujo St. Seimo neapsieisime. Nes visas gyvenimas jau bus tiek sujauktas ir sugriautas, kad ir vėl reiks viską statyti iš pagrindų. Todėl ir šiandien yra pravartu daugiau susipažinti su pačiu St. Seimu ir jo nuveiktais darbais. Ir šita šiemet sukaktis kaip tik ir verčia mus pagalvoti kaip atydžiau mes šią sukaktį paminėtume. Tuo labiau, kad mes savo tarpe turime dar gyvų St. Seimo narių. Ir Kanadoje turime jų du — tai V. Vaidotą, Toronte ir K. Kupčiūną, Otavoj. Turime jų JAV, ir Europoj. Taigi apie jojo darbus gali papasakoti ir tos garbingos įstaigos nariai gyvu žodžiu.

Mums tektų pagalvoti, kad šios sukaktys būtų paminėtos visuotinai, kad mūsų jaunajai kartai būtų atskleistas gražus lapas iš netolimos mūsų praeities, ir kad ji, būdama ir svetimose žemėse, turėtų pilną supratimą apie mūsų pačių darbus, kėlusius Lietuvą į pilnaverčių valstybių tarpą.

J. Matulionis.

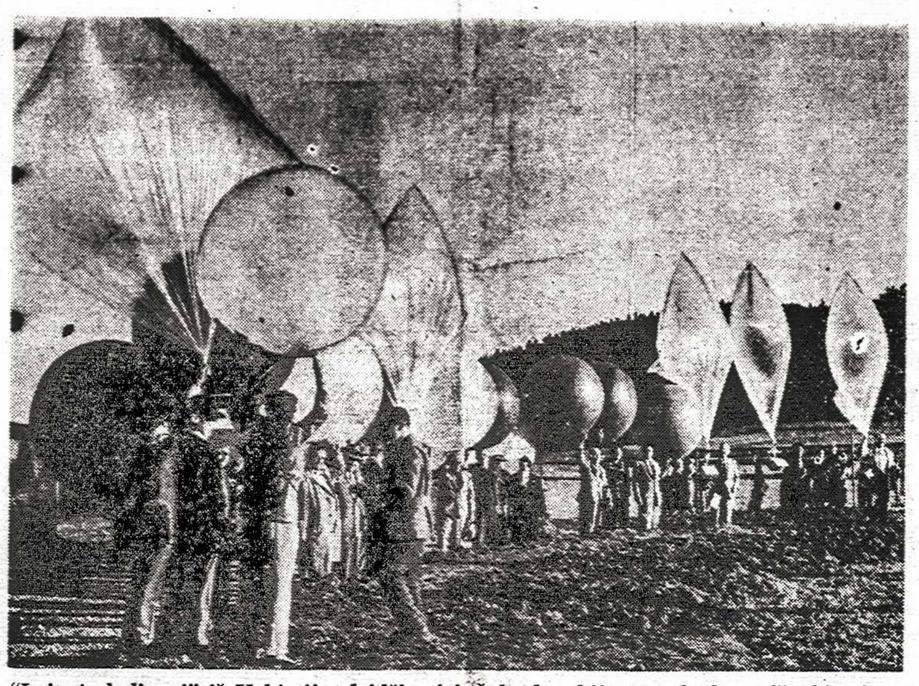

"Laisvės balionai" iš Vokietijos leidžiami į Čekoslovakiją. Tuo būdu atsišaukimai pasiekia žmones už geležinės uždangos.

"Optimistiškas" įspūdis

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Sekmadienį, JAV senato užs. reik. komisijos narys prez. Eisenhowerio ir min. Dulles dažnus "taikos" ir "išlaisvinimą taikingomis priemonėmis" šūkius vadino "nepamatuotą optimistiška galvosena" ir kviete vadinti dalykus tikrais vardais. Jis atrodė jungėsi prie Lietuvos Laisvės Komiteto nario dr. Br. Nemicko irgi "pesimistiško" pareiškimo "Lietuvių Dienose", jog "Prezidento žodžiai pasiliko žodžiais, o Dulles rezoliucija dingo senato stalčiuose... Laisvinimo politika **...praktiškai nešiskyrė** nuo anksčiau buvusios susilaikymo politikos". Pats faktas, kad "patariamoji lietuvių grupė" tapo "Lietuvos Laisvės Komitetu" ir prisidėjo prie "Pavergtųjų Seimo" suorganizavimo rums jau buvo ryškus išlaisvinimo politikos "praktiškas" griežtėjimas. Tiesa, "žodžiai dažnai pasilieka žodžiais", ypač lietuvių politikų, bet argi Amerika gali ką nors daugiau daryti Lietuvos išlaisvinimui iki Vokietija nebus pilnai apsiginklavusi ir Japonija pasiruošusi šuoliui į Sibirą? Kol tai įvyks, tegalima kalbėti tik apie "taiką" ir optimistiškai tikėti, kad Tarybų Sąjungos tautos pagaliau susipras ir nusimes nepakenčiamą jungą. Min. Dulles juk nedviprasmiškai netaip seniai pareiškė: "Mes drąsiname juos įvairiais būdais"! Ar LLK narys turėtų geresnių planų? Pvz. reikia įtikint, baigti diskriminaciją prieš Pabaltijo tautas ir ne tik neteikti galimybės prabilti per "Laisvos Europos Radiją" kaip Albanijai ar kitoms Balkanų tautoms, bet ir informuoti kas jose dedasi laisvąją spaudą.

Praktiška talka

Amerikiečių vadovaujama laisvoji V. Europa šešis kartus per dieną daugybe bangų iš Muencheno, Romos, Vatikano ir Madrido skelbia tiesą pavergtiems lietuviams. "Elta" praneša, jog netrukus tikimasi gauti galimybė prabilti ir per vieną galingą Europos radiją! Jei prieš I D. Karą knygnešiai ir pasišventėliai veikėjai budino ir palaikė lietuvybę tėvynėje, šiandien tai atliekama moderniausiomis priemonėmis laisvajam pasauliui remiant ir ne tam, kad "pavergtose tautose rastume tik lavonus ir pavergėjus".

Talka betgi yra abipusė. Lais-

(Nukelta į 2 psl.)

Mirė maršalas Griazani

Vienoje Romos klinikų mirė buvęs Italijos maršalas Rudolfas Graziani. Jis buvo vadinamas "tyrų liūtu", nes pasižymėjo kovomis Š. Afrikoj; po I D. Karo paėmė Libiją, o vėliau užkariavo R. Afrikoj Etiopiją. Buvo Mussolinio sekėjas. II D. Kare pergyveno didelę nesėkmę — pralaimėjo karą prieš sąjungininkus, buvo atiduotas teismui už bendradarbiavimą su Hitleriu ir nubaustas 19 m. kalėjimo, neteko visos turėtos garbės. Paleistas iš kalėjimo, prieš penketą metų jis bandė išeiti viešumon su nauju socialiniu fašistų sąjūdžiu, bet nesėkmingai — jaunesni veikėjai nurungė, ir jis liko išrinktas tiktai garbės pirmininku, nors norėjo būti aktyviu vadu. Pastaraisiais metais gyveno užsidaręs vienumoj. Mirė nuo didelio nusilpimo po operacijos, turėdamas 72 m. amžiaus. Sakramentais aprūpino Boccea forto kapelionas, kur anksčiau buv. maršalas kurį laiką buvo kalinamas. Laidotuvėse dalyvavo apie 100.000 žmonių. Fašizmo vėliavos ir sveikinimai buvo viešai rodomi. Budėjo apie 1000 policininkų, bet jiems įsikišti nereikėjo.

Lietuva laikosi atspariai

Pasak V. Mirono, neseniai atbėgusio iš Lietuvos, rusifikacija esanti varoma visokiomis priemonėmis — per kino teatrus, pramogas ir kit., bet kaimas jai atsparus. Vilnius 1944 m. buvęs labiau lenkiškas. Dabar Vilniuje daugiausia yra rusų. Daug lenkų repatrijavo į Lenkiją. Lietuviai pačiame mieste pamažėl stiprėja. Klaipėdos krašte daugiau kaip pusę gyventojų sudaro rusai. Kaunas dar lietuviškas, lietuviškesnis nei Vilnius, nors rusų čia irgi daug.

Žmonės Lietuvoje seka politinius įvykius per radiją, jei turi. Nugirsta žinia greitai apkeliauja visą kraštą. Pogrindžio spaudos nėra. Amerikos Balsas lietuviškai esą gerai girdimas iš Müncheno ir Niujorko. Ypač gerai girdimi pranešimai rusų kalba. Vatikano radijas girdimas silpniau. Spaudos iš Vakarų negalima gauti. Jos nematyti nei Leningrado kioskuose. Prahoj esą galima gauti prancūzų kom. partijos organa.

Sukomunistinto jaunimo arba šiaip parsidavusiu sovietams Lietuvoje esą apie 1%.

— **New Delhi.** — Premjeras Nehru ketinas aplankyti Sovietų Rusiją birželio mėn., tvirtina jo artimi bendradarbiai.

Irakas nusisuko nuo Maskvos

Maža Irako valstybė nutraukė diplomatinius santykius su Sov. Rusija dėl "ekonominių" priežasčių. Ji uždarė savo amabasadą Maskvoj ir pareikalavo taip pat atšauktti sovietų atstovą iš Bagdado. Maskva tai padarė pareikšdama: "tai nedraugiškas pasielgimas". Irakas tai padarė norėdamas apsisaugoti nuo sovietinės įtakos, kuri tapo pavojinga.

Nauja būkle tuojau pasinaudojo Turkija. Jos premjeras Menderes, lydimas savo užsienio reikalų ministerio ir 27 narių delegacijos, atvyko į kaimyninį Iraką su oficialiu vizitu. Tai pirmas kartas nuo 1918 m., kai Irakas nusikratė Otomanų valdymo. Turkijos delegacijos tikslas buvo įtikinti Irako vyriausybę, kad prisidėtų prie JAV remiamos Turkijos - Pakistano sąjungos, kurios uždavinys yra ginti Vidur. Rytų "šiaurinę sritį" nuo Sov. Rusijos pasikėsinimų. Su D. Britanija jis turi gerus prekybinius ir diplomatinius santykius, be to, jo teritorijoj yra dvi britų aviacijos bazės. Irakas su Turkija nutarė sudaryti regioninę gynybos sąjungą, prie kurios galės dėtis ir kitos Vid. Rytų valstybės, išskyrus Izraėlį. Turkijos min. pirm. tęsia savo kelionę toliau — į Sirijos ir Libano sostines, kur taip pat bandys kalbinti vyriausybes prisidėti prie naujos sąjungos.

— **Roma.** — Vatikanas panaikino vienintelį kalėjimą dėl kalinių stokos. Per pastaruosius 25 m. jame sėdėjo keturi kaliniai. Vienas jų buvo teismo nubaustas už aukų dėžutės išplėšimą bazilikoj, antras — švedė, už pasikėsinimą į vieno prelato gyvybę; vėliau ji rasta psichiškai nesveika; trečias — vyras už peštynes su šveicarų gvardijos nariu ir ketvirtas — už mažą vagystę. Nuo 1937 m. kalėjimo sargas buvo be darbo. Nuo šiol Vatikano teismo nubaustieji, pagal susitarima su Italijos vyriausybe, atliks bausmę Italijos kalėjimuose.

Ispanija reikalauja savo aukso

Civilinio karo metu 1936-1939 m., pasak Ispanijos vyriausybės pareiškimo, dideli aukso kiekiai — $570 000 000 vertės buvę išvežti Maskvon. Tai buvę padaryta tuometinio ministerio pirm. Largo Caballero ir finansų ministerio Juan Negrin 1937 m. Esą rastas dokumentas, pasirašytas šių dviejų pareigūnų, kad auksas siunčiamas Maskvon kaip depozitas, garantija už teiksimus, o ne kaip skola už duotus sovietinius ginklus. Tuo pagrindu dabartinė Ispanijos vyriausybė reikalauja grąžinti išvežtąjį auksą. Ji išsiuntinėjo notas JAV, Didž. Britanijos ir Prancūzijos atstovybėms, kurioms praneša savo reikalavimą ir kartu prašo visas valstybes, palaikančias prekybinius ryšius su Sov. Rusija, nepriimti iš sovietų aukso, kol ji neatsiskaitys su Ispanija. Esą Franco vyriausybė turinti įrodymų, kad Sov. Rusija dalį ispanų aukso išmokėjusi už gautas prekes Čekoslovakijai, Suomijai ir kitoms valstybėms.

Ispanija remia savo reikalavimą tarptautinėmis sutartimis. Bretton Woods konferencija be kitko sakanti, kad nė viena vyriausybė negali naudotis turtu, gautu vagystės, plėšimo ir pan. keliu, nors tai ir atrodytų teisėta techniškų požiūriu. Šiuo pagrindu Ispanija ketinanti kelti bylas toms vyriausybėms, kurios priims mokėjimus iš Maskvos ispanų auksu.

Vakarų diplomatai mano, kad yra nepaprastai sunku atskirti ar iš Maskvos gaunamas auksas yra ispaniškos kilmės, nes sovietai pašalino visus ženklus. Ispanų pareigūnai betgi mano, kad tai galima, nors nepasako kaip.

Savaitės įvykiai

JT gen. sekretoriaus Dag Hammarskjold kelionė Kom. Kinijon nebuvo sėkminga. Viešuose pranešimuose ir spaudos konferencijoj gen. sekretorius pareiškė, kad pasikalbėjimai su Ču-En-Lai buvę "aiškiai naudingi", kad padaryta pažangos amerikiečių išlaisvinimo reikale, tačiau ikišiol nė vienas suimtasis nebuvo paleistas. JAV atstovas JT C. Lodge, jr. pareiškė savo nusivylimą, kad kariai tebesą kalinami, nors tikįs, kad jie anksčiau ar vėliau būsią paleisti; užmegztas ryšys su Peipingu būsiąs naudingas. Kokia prasme bus jis naudingas, niekas nepasakė. Laikraščiai spėja, kad Ču-En-Lai reikalavęs JA V-bes sušvelninti savo laikyseną Kom. Kinijos atžvilgiu. Esą Peipingas bijąs JAV kurstomos invazijos iš Formozos ir P. Korėjos ir siūlęs atitraukti visas svetimų valstybių karines pajėgas iš Š. ir P. Korėjos. Sakoma, Ču-En-Lai nereikalavęs atitraukti laivyno, dengiančio Formozos salą, o tik norįs užtikrinimo, kad Kom. Kinija nebūsianti užpulta iš Formozos. Pretenzijos būti JT nariu ir grąžinimas 35 kiniečių studentų, tebelaikomų JAV, esą nebuvo pabrėžta ar bent nestatyta kaip sąlyga. Koks bus tolimesnis JT ėjimas šioj byloj, nėra dar nuspręsta. Tuo tarpu ir komunistų, ir nacionalistų kiniečių aviacija bombarduoja vieni kitus, rodydami savo pajėgumą.

Sovietų atomai ir taika

Praėjusią savaitę Kremliaus atstovas spaudos konferencijoj Maskvoj pranešė, kad sovietai yra nusistatę dalintis su Vakarais turimomis atominėmis paslaptimis bei dalyvauti JT organizuojamoje tarpt. konferencijoje, kuri įvyks Ženevoj rugpiūčio mėn. Esą, sovietai jau turį įrengę vieną atominę jėgainę 5000 kw. Kitos jėgainės būsiančios 50 000 - 100 000 kw. pajėgumo. Jos jau planuojamos, bet dar nepastatytos. I tarpt. konferencijos organizacinį komitetą sovietai pasiuntę akademiką Dmitri V. Skobelcyn. Vašingtone abejojama ar šis sovietų mostas yra nuoširdus. Greičiausia, tai vienas propagandinių ėjimų, nes sovietai gali pateikti tarpt. konferencijai tokias "atomines paslaptis", kurios šiuo metu yra bevertės.

Antras sovietų mostas praėjusią savaitę — nauja nota vakariečiams. Ji siūlo Bonnos vyriausybės pripažinimą ir primygtinai jau kelintą kartą primena, kad Paryžiaus susitarimų ratifikavimas vedąs į amžiną Vokietijos padalinimą. Bonnos vyriausybė ir šį kartą sovietų "draugiškumu" nesusižavėjo ir viešai pareiškė, kad deryboms su sovietais ir po ratifikavimo kelias nebus užkirstas. V. Vokietijos socialistai šitokiai politikai yra griežtai priešingi ir reikalauja keturių didžiųjų konferencijos prieš Paryžiaus sutarčių ratifikavimą.

M.-France — Adenauer

Nežiūrėdamas sovietinių grasinimų ir vilionių Bonnos parlamentas tąsia Paryžiaus sutarčių ratifikavimą. Didžiausia kliūtis ikišiol — Saaro kraštas, kuris pasiliksiąs įjungtas į Prancūzijos ūkį ir "sueuropintas". Kanclerio Adenauerio koalicijos partijos, jau nekalbant apie opoziciją, šiuo klausimu nesutaria. Praėjusią savaitę Prancūzijos ir V. Vokietijos premjerai susitiko Baden - Badene, kai M.-France čia sustojo grįždamas iš Italijos, kur tarėsi su jos vyriausybe abu kraštu liečiančiais klausimais. Po beveik dvylika valandų užtrukusių pasitarimų Prancūzijos ir V. Vokietijos šefai paskelbė pranešimą, iš kurio matyti, kad jiedu svarstę bendrą Europos ginklų gamybą, Saaro klausimą, kultūrinį ir ūkinį abiejų kraštų bendradarbiavimą. Kancl. Adenauerio žodžiais: "Džiaugiuosi galėdamas pareikšti, kad mudu žymiai pažengėm pasitarimuose ir daugeliu klausimu susitarėm". Vienas tokių susitarimų — plebiscito paruošimas Saaro krašte, kaip tai numato Paryžiaus sutartys. Plebiscitą prižiūrės tarpt. komisija. Taip pat aptartas neutralaus administravimo klausimas.

Costa-Rica - Nicaragua karas

Costa-Rica prezidento kreipimasis į Amerikos valstybių organizaciją dėl kilsiančių neramumų nebuvo be pagrindo. Keletas šimtų sukilėlių nuo Nicaragua sienos pradėjo žygį Costa - Rica sostinės San Jose link. Į jų rankas pateko kaikurie miesteliai ir sritys, kur jie ėmė skubiai įrengti aerodromus. Costa-Rica vyriausybė tvirtina, kad tai esąs Nicaragua prezidento Anastasia Samoza proteguojamų veiksnių darbas. Esą ir lėktuvai atskrenda iš Nicaragvos. Samoza gi, Nicaragvos prezidentas, tvirtina, kad tai esąs Costa-Rica vidaus reikalas, nieko bendro neturįs su jo kraštu. Į tuos kraštus nuvyko Amerikos valstybių komisija tirti reikalo. JAV jau leido parduoti 4 lėktuvus Costa-Rica vyriausybei. Prieš tai betgi užprotestavo Nicaragvos prez. Samoza ir pareikalavo savo kraštui tokio pat skaičiaus lėktuvų. Žiniomis iš Panamos, Samoza užsakęs 25 kar. lėktuvus kartu su kitais ginklais bei amunicija Švedijoj ir vokiečių laivas Eleanna juos gabenąs į Nicaragvos uostą.

Costa-Rica kaimynystėj, po prezid. Remono nužudymo, įtempimas tebėra didelis. Perėmęs prezid. pareigas J. Ramon Guizado apkaltintas dalyvavęs savo pirmatako nužudyme ir suimtas.

MADRIDO RADIJAS LIETUVIŠKAI

VLIKo Inform. Tarnyba 1953 ir 1954 m. kreipėsi į prancūzų, belgų, olandų ir Monte Carlo radiofonus prašydama įvesti lietuviškas transliacijas, bet gavo neigiamus atsakymus. Madrido radijas, po ilgų pasitarimų, pagaliau sutiko duoti lietuvišką programą kasdien 10 min. Lietuvių prašymą parėmė Madrido patriarchas, nuncijus mons. H. Antoniutti ir kt. asmenys.

Lietuviškos transliacijos pradėtos sausio 2 d. Pirmasis prabilo dar anksčiau Madride lankęsis vysk. V. Padolskis. Jis VLIKo ir užsieny esančių liet. vyskupų vardu padėkojo ispanų vyriausybei už parodytą palankumą. Paskelbtas VLIKo pirm. M. Krupavičiaus įvadinis žodis. Transliacijos baigiamos šūkiu: "Lietuvi, nenustok tikėjęs Lietuvos laisvės!" Jos duodamos 17.50 val. 32.25 mtr. banga. Adresas: Lietuvių radijas, Paseo Gen. Primo de Rivera 25, Madrid - Espana.

Ištremtas prezidentas – šveicaras?

Nuverstas Gvatemalos prezidentas Jacobo Arbenz apsigyveno Meksikoj ir ėmė rūpintis gauti Šveicarijos pilietybę. Su savo šeima jis atvyko Šveicarijon ir pareiškė turįs teisę į jos pilietybę. Jo tėvas turėjęs vaistinę Andelfingen miestelyje ir 1899 m. iškeliaves Gvatemalon. Pagal Šveicarijos istatymus, niekas nenustoja teisės į pilietybę, jei specialiai to nepareiškia. Arbenz pi tvirtina niekad neatsisakęs Šveicarijos pilietybės — nei jis pats, nei jo tėvas. Kai Arbenz gaus Šveicarijos pasa. galės laisvai keliauti. Ikišiol Meksikoj jis buvo laikomas tremtiniu. Be to, buvęs prezidentas neatsisako minties grįžti į Gvatemalos prezidentūrą, ir todėl judėjimo laisvė jam būtina. Paryžiaus laikraštininkams jis pareiškęs: "Politikoje tiktai mirusieji negrįžta atgal".

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Sapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

KLB Šalpos Fondo C. Komiteto

PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ APYSKAITA UŽ 1954 M.

Saldo 1954 m. sausio 1 d. 601.52

PAJAMOS:

iš KLB apyl. šalpos komitetų:		
Montrealio apyl. SK.		$935.00
Hamiltono	”	800.00
Toronto	”	612.00
Edmontono	”	176.00
Port Williams	”	170.00
Sudburio	”	139.60
Port Arthur	”	83.50
Winnipego	”	71.80
St. Catherines	”	35.50
Val d'Or	”	23.00
Calgario	”	10.00
Ottawos	”	10.00
Londono	”	10.00

Iš pavienių asmenų aukų gauta: po $15 — J. ir F. Jonynų ir J. ir J. Pikšilingių; po $10 — M. ir F. Noreikų ir V. Pyragiaus; $6 — V. ir J. Dagilių; $5 — Riaudienės; $4 — iš nežinomo tautiečio, Medicine Hat; $3 — V. Oranto; $1 — A. Mikšienės.

Viso	69.00
Banko procentai	6.45
Viso 1954 m. pajamų	$3.754.50

IŠLAIDOS:

Vokietijoj likusių tremtinių šalpai	$2.766.12
Rūbų persiuntimas į Vokietiją	134.91
Tremties Vargo mokyklų paramai	675.55
Vasario 16 gimnazijai	76.35
Raštinės, pašto ir kitos išlaidos	44.57
Viso 1954 m. išleista	$3.697.50
Saldo 1955 sausio 1 d.	57.00

Sunki ir skaudi dalia mūsų tautos žmonių vis dar be vilties ir tikresnio rytojaus tebežengiančių nelengvais tremties keliais verčia ir įpareigoja mus, giedresnio gyvenimo sąlygomis besinaudojančius, padėti vargstantiems tremtiniams, ligoniams, seneliams, ir ateinančiam jaunimui, rūsčiose sąlygose siekiančiam šviesesnio rytojaus, iš kurio, mes laukiam ir tikimės nuoširdaus ateities darbo tėvynės atstatymui. Džiugu, kad šis nedėkingas ir nelengvas šalpos darbas nuoširdžiai suprantamas ir dirbamas. Be pasišventusių KLB apylinkių veikėjų ir geraširdžių aukotojų jis nebūtų įmanomas ir mūsų nelaimingų tremtinių padėtis būtų žymiai skaudesnė.

Todėl, visų apylinkių valdyboms, šalpos komitetams ir visiems, visiems aukotojams Šalpos Fondo Centro komitetas reiškia širdingą padėką ir tikisi, kad ir ateity šalpos darbas bus tęsiamas tuo pačiu pasišventimu, o aukotojai, neatsisakydami galimos aukos, nors dalinai palengvins vargstančių niurias dienas.

KLB Šalpos Fondo C. K-tas.

KLB Šalpos Fondo C K-tas pradėjo naujus darbo metus

Naujai išrinktoji KLB Krašto Valdyba pakvietė L. Tamošauską sudaryti šios Tarybos kadencijai Šalpos Fondo Centro Komitetą. 1954 m. gruodžio 19 d. susirinko buv. pirmininko pakviesti asmenys pirmajam posėdžiui. Pareigomis buvo pasiskirstyta šitaip: pirmininkas — L. Tamošauskas, vicepirm. — dr. Norvaišienė, sekretorius — P. Budreika, iždininkė — O. Indrelienė, finansų ir ūkio reikalams — agr. V. Sonda, propagandos reikalams — A. Stepaitienė ir P. Gurevičius.

Pagrindinis pirmojo posėdžio uždavinys buvo veiklos plano sudarymas. Iki šiol Šalpos Fondas rūpinosi tik šalpa. Nuo šių metų Krašto Valdyba priskyrė ir Vasario 16 gimnazijos globą, kuria anksčiau rūpinos Montrealy veikusi gimnazijai šelpti komisija. Tuo būdu Šalpos Fondo Centro Komitetas perims savo žinion jau veikiančius gimnazijos rėmėjų būrelius ir skatins steigti naujus prie apylinkių komitetų. Moksleiviai yra reikalingi nuolatinės globos ir tam nutarta skirti ypatingą dėmesį.

Nusistatyta rinkti pinigus šalpai šiomis progomis:

a. Motinos Dieną, šv. Kalėdų ir Velykų metu;

b. Rugsėjo - spalio mėn. suruošti rinkliavą po namus, skatinant ją pravesti vienu metu visose apylinkėse.

Renkant aukas po namus šalpai, atskirais lapais bus renkami pinigai Vasario 16 gimnazijai. Be to, didesnėse kolonijose (Toronte, Montrealy, Hamiltone) aukos gimnazijai bus renkamos drauge su solid. mokesčiu. Nusistatyta visiems aukotojams išdavinėti kvitus dėl pajamų mokesčio (Income Tax). Kvitų knygelės jau spausdinamos ir netrukus bus išsiuntinėtos apylinkių šalpos komitetams.

Antrojo posėdžio sausio 9 d. esminis dienotvarkės punktas buvo naujų kelių ieškojimas pinigams šalpai sukelti. Numatyta pravesti didesnės apimties loteriją visoje Kanadoje, rengti Binco žaidimo vakarus ir ruošti bazarus. Išsiaiškinus formalumus valdžios įstaigose bus duota išsamesnė informacija.

Šalpos Fondo Centro Komitetas, pradėdamas darbą, nuoširdžiai tiki, kad jautri lietuviška širdis niekad neapleis vargstančių brolių ir seserų. Jų šalpa ir globa tebūnie visų mūsų bendras rūpestis.

A. S.

Sveiki sulauke 1955!

Naujų Metų sveikinimo prasmė labiau išryškėja hidroatominiam amžiuje, kai mirtinguosius rūpina ne vien fizinio išlikimo, bet ir moralinė žmonių būklė! Atidarydamas Kongresą prezidentas išsidavė rūpesčius: teisybė, kad bolševikiniai tironai bandą pasauliui įrodyti "gerą valią", tačiau jis matąs užnugaryje paslėptą durtuvą. Susitarimas apvainikuotų komunistų kišamą "taikingo sugyvenimo" klastą, tad būtų beprasmis iki pavergtieji nebus išlaisvinti! Eisenhoweris kartojo "vienybėje — galybė" ir kvietė laisvuosius glaudžiau būrtis bei ruoštis "taikos išlaikymui". Jis sekė pasaulio didvyrių: Churchill, Baruch, Taft ir Adenauerio išmintį: "Taika per jėgą". "Išlaisvinimo taikingomis priemonėmis" šūkiai gal buvo turiningesni nei daugelis iš pradžių manėme. Dar 1951 - 1952 m. net geopolitinis vokiečių žurnalas "Christ und Welt" ar kancleriui Konradui artimas dienraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung gyrės laisvųjų liniją supratę: "Laisvieji privalą apsiginkluoti, tada tik kalbėtis su rusais. Viena aišku — jokio susitarimo nebus iki rusai nepasitrauks už Pripetės pelkių — išlaisvindami pavergtas tautas, įgalindami Europos Jungt. Valstybių įkūnijimą. Apie kitokią liniją 1955 m. nė kalbos negalės būti. Tarytum atleisdamas varžtus, Kremlius nors persekiojamas sąmokslininkų baimės siekia išlošti laiko. Prezid. Eisenhoweris praėjusią savaitę bendru posakiu neišsidavė ar jis jiems duos: "(taika)... mus inspiruoja dar veiksmingiau dirbti kartu su kitomis tautomis, kad **kiekvienam žmogui** šioj žemėj būtų užtikrinta laisvė, jo vertingumas (dignity), jo gerovė. Tik tai įvykdę pasaulyje, mes būsime įgyvendinę tikrąją taiką ir saugumą". Daug svetimtaučių, ne vien lietuvių, išviršiniai sugūnai pramatą 1955-sius kaip lemiamos diplomatijos metus. J. Reston, NYTimes korespondentas Vašingtone, irgi vadino 1955 "lemiamaisiais", nes JAV stiprios ginkluotomis pajėgomis atremti raudonąją armiją ir jos komunistinius sabotažininkus, turi aiškiai pasisakyti už savo gyvenimišką filosofiją. JAV privalo išmokti veizėti politiškus dalykus iš perspektyvos. Vašingtono "žvaigždžių" mintis jis nusako suktai ,bet panašiai tikrųjų pranašavimui: "Amerika ilgai nusileidinėjo ir aukojosi, kad išsaugotų pasaulyje taiką. Dabar ji bandys padėtį atitaisyti siekdama tobulumo, kas teįmanoma danguje ,ar galutino užbaigimo, kas žada mirtį, bet Amerika juda ir mokosi..." Bene realistiškiausiai metus pramato biznieriai — spaudos komentatoriai dėjo šitokias antraštes: "NATO finansai ruošiami atominei karybai", "Prieš sovietus apsisprendimo metai" (G. S.: Jei jie sumažins ginklavimąsi išryškės Vakarų jėgos grėsmė, jei padidins — Vakarai supras tai kaip iššaukimą, o "vergai", padrąsinti MVD - NKVD galvažudžių sušaudymų, gali pradėt maištauti). Už vis vaizdingiausios karinės žinios.

Vokietijos aerodromuose ir praėjusią savaitę nusileido tiesiai iš Amerikos dvi F-84 Sabre naikintuvų - bombonešių eskadrilės (skvadronai).

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Kada?

Vienas "TŽ" skaitytojas, nudavęs rimtą grimasą, prisiuntė "Astrology Guide Annual" iškarpą su Almos C. Granning žvaigždžių, saulės bei mėnulio studija, prieraše patardamas Almui su šeima sprukt iš Niujorko. Alma išskaičiusi danguje, kad tie lemiamieji esą... 1955 metai! Sunaikinsią amžiams tironus, bet ir laisvieji nudegsią. Netikintiems žvaigždžių pranašavimams panašiai betgi liudytų profesionalai politiniai, ūkiniai ir kariniai spėliotojai, pradėję lemtingaisiais vadinti bene 1948 metus!

NYTimes iš Bonn praneša patyręs, kad Mr. Dulles daras viską, kad tik Europos "apsiginklavimo reikalai išsispręstų galimai greičiau. Mat, kitais metais prasidėsią visur rinkimai ir tada užsienių politikai (ir pavergtiesiems!) nebūsią laiko... Pareikovos! Betgi pasisakydamas už kariavimą "taikingomis priemonėmis" Baldwin įrodinėja, kad atominis bombardavimas iššauktų ūkines katastrofas ir sunaikintų pasaulio pasitikėjimą amerikiečiais. Amerika esanti pakankamai galinga sunaikinti komunistinius tironus ir senomis priemonėmis, jei laisvieji nereikalaus iš rusų "besąlyginės kapituliacijos"; nebandys veržtis į Rusijos gilumą. Tironų pašalinimas, ne karinė pergalė turėtų būti tikslu karo, kuris būtų periferinis (suprask: vyktų, ir paveiktų TSRS pasienio valstybių likimą). Laisvieji betgi turį būti pasiruošę ilgam karui. Baldwin įsitikinęs, kad šitokiomis sąlygomis Rusijos tironai galėtų būti pašalinti "taikingomis", t.y. "senoviškomis" priemonėmis.

Vokiški rūpesčiai

Britai rūpinasi, kad Edeno ir Dulles dabartinius planus Molotovas gali sumaišyti pasiūlydamas vokiečiams Rytų Vokietiją. Prancūzai tikis šitokio pasiūlymo keturių didžiųjų susitikime, kuriam gi priešingi anglosaksai. Jų sąlyga sutikimui: europiečiai ratifikuoja sutartį ir Vokietija pradeda ginkluotis. Atrodo, jie savo prives, bet čia kiti rūpesčiai NATO generolams. Vokiečiai jau klausia kokiai karybai jie turį ruošti divizijas: jei atominio — divizijos būsiančios motorizuotos ir mažesnės. NATO generolai norėtų Die Streitkräfte tiekimo pagrindines bazes įtaisyti Prancūzijoje, bet jie niekaip neįsivaizduoja taikingų vokiečių kareivių svetimam krašte. Ir patys generolai tarpusavy pasišneka, kaip jie jausis įsileidę į savo tarpą Wehrmachto generolus, kurie vos prieš dešimtmetį, vaikė juos po visą svietą. Vokiečiai betgi nesigėdina to ir jau dabar viešai reiškia savo įsitikinimus, kurie tuoj pat komentuojami pasaulio spaudoje. Neseniai vice - admirolas Helmuth Heye, Trečiojo Reicho karo laivyno didvyris, patarė, kad Vokietijai tapus NATO nariu galingoji JAV šeštoji eskadra būtų permesta arčiau Skandinavijos ir Baltijos. Jo nuomone, šitokios jėgos demonstracija ten Maskvą nuteiktų nepaprastai "taikingai". Vokietis Heye spėja, kad eskadros artumas padrąsintų ir Švedus atsisakyti neutralumo (tik pusvalandis į Lietuvą lėktuvu) ir jie prisijungtų prie NATO. Eskadros uostu vokietis rekomenduotų Wilhelmshaveną. NATO generolai seniai neslepia, kad Pabaltijo erdvė jų planuose užimtų pagrindinę vietą. 12 vokiečių divizijų uždaviniu būtų Vakarų laivyno praėjimo į Baltijos jūrą išsaugojimas.

Sovietai Pabaltijo pakrantėmis gi statą, pagal švedų turimas žinias, "vairuojamų sviedinių"— toliasviedžių baterijas (Gera, kad smulkesnėmis žiniomis, toliasviedžių baterijų kolkas nesama Lietuvoje. Arčiausiai jos esančios Karaliaučiaus ir Liepojos apylinkėse. Nenustabu, kad tokios kalbos jau dabar senato užs. reik. komisijos pirm. Wiley žiniomis, iššaukusios anapus didėjantį bruzdėjimą, kas jam "suteikią viltį ir padrąsinimą".

Chruščiovas pirmauja

NYTimes specializuojasi sovietikos sekime — aną savaitę perspėjo kad Nikitos Chruščiovo dažnas plepėjimas ir demonstravimas jau įtartinas. Jam užrikus buvo pašalintas Uzbekistano vienas komunistas bosas, jis atstovavo TSRS pokalbyje su vienu britu, jis mokina kaip reikia namus Sovietijoje statyti. NYT sako, kad jis arba išplėtė savo galią, arba jis kiša nosį kur nereikia, kas tikriausiai Kremliaus "kolektyvinei vadovybei" nėra priimtina. Malenkov su kitais tikrai niekad neužmirš, kad Stalinas įsigalėjo irgi būdamas kompartijos sekretoriumi.

Stiprėja VLIKo informacija pavergtam kraštui

1955 m. VLIKo VT Informacijos Tarnybos Radijo skyrius pradėjo talkininkaudamas trims Europos radijams: Vatikane, Romoje ir Madride. Kaip praneša Elta VLIKo informacija girdima Lietuvoje ir gązdina maskolbernius. Iš pradžių ignoravę, jie bando atsikirsti per Vilniaus radiofoną ir savo spaudą. Elta tvirtina, kad, Radijo Skyriaus sovietikos komentatoriui skaudžiai nusišaipius, Vilnius taip padlaižiškai nebegiriąs visko, kas rusiška. Vietoj rusų dabar linksniuojami geradariai komunistai. Informacijos Tarnyba planuoja radijo ryšį su tauta dar labiau plėsti (Radijo skyriui, kaip žinome, vadovauja mūsų publicistas Gediminas Galva. Red.).

(Šis pranešimas skirtas pereitam TŽ Nr., deja, pašto nebuvo laiku pristatytas)

"Optimistiškas" įspūdis

(Atkelta iš 1 pusl.)

vasis pasaulis nešneka ir turbūt niekad neprisimins mūsų talkos, iki pavergtųjų tautų kilmės amerikiečiai nesusiorganizuos į vieną Tarybą. Vien lietuviai kiek prie tos talkos prisidėjo! Ne be reikalo Lietuvoje ir kitose šalyse bolševikai steigia "kontra - špionažo punktus. Pavergtieji uoliai tebetalkina laisviesiems rinkdami žinias apie jų žemėje esančias pavergėjų karines bazes, aerodromus, kareivines ir t.t Kartais jie pakliūna. Praėjusią savaitę Maskvos radijas štai ką pranešė: "TSRS pasienio sargybos nušovė vieną, o kitą paėmė nelaisvėn — "Amerikos šnipus", kurie praėjusią vasarą buvo numesti į Tar. Estiją. TSRS KGB komitetas praneša, jog nušautojo pavardė buvo Kalja Kukk, o paimtojo Hans Toomla. Pastarasis perduotas kariniam teismui. KGB taipgi praneša, jog šie vyrai pastarajame kare kovojo vokiečių kariuomenės eilėse, o paskui pabėgo Švedijon. Iš ten jie buvo atgabenti į JAV šnipinėjimo apmokymui. KGB komitetas suimtąjį iškvotė, ir sužinojo, kad jiems buvo įsakyta išstudijuoti sovietų aerodromų vietas, karines bazes, paruošti vietas, kur būtų išmesti ateityje kiti šnipai. Jie taip pat turėjo kopijuoti sovietiškus dokumentus ir verbuoti agentus pabaltiečių tarpe JAV žvalgybai. Ar nėra ryškiausias pavyzdys "praktiškos" ir bendros talkos siekiant to pačio tikslo komunistinės tiranijos panaikinimo?

Maskolberniai rūpinasi "kada"

V. Mironas, šiuo metu skelbias per "Eltą" apie padėtį Lietuvoje, mano, jog neklysta tautiečiai Lietuvoje tiki, jog vergija laikinė! "Žmonės visu tu reiškiniu reikšme gerai nuvokia... Jie isitikine, kad karo atveju pasikartotų 1941 m. įvykiai". Šitokios žinios ir laisvųjų radiiai veikia visokių "persistengėlių" elgėsį. Tą liudijo ir Otto Kuusinen, Karelų - Suomijos "Sniečkus". Maskvos žurnale "Meždunarodnaya Žizn" (Tarptautinis gyvenimas) vargšelis praėjusiomis savaitėmis guodėsi, kad gal "agresyviosios JAV-bės TSRS dar greit nepuls". Jis "optimistiškai" išvedžiojo, esą **JAV užsienių politikos vadai gudresni, nes nepuola Tarybų Sąjungos užmerktomis akimis kaip Hitleris".** Kuusinen betgi baiminosi, kad tie "amerikoniški niekadėjai ginkluojasi kaip pasiutę, atstato Vokietiją ir Japoniją ir ruošia savuosius sąjungininkus". Jų vadai (suprask: Eisenhower ir Dulles) sugebą vesti savo politiką lėtu tempu, įgalindami JAV monopolistus susikrauti tokius pat pelnus, kaip ir 1942-45 metais (suprask: veda protingą ūkinę politiką).

"Krasnaja Zvezda" išvada

Laisvojo pasaulio praėjusios savaitės dėmesys buvo sutelktas ties Kom. Kinija. Vašingtono vyriausios būstinės rūpesčius bandė atpasakoti NYTimes J. Reston: "Vyriausybė optimistiškai tiki, kad karas nėra neišvengiamas ir ruošiasi ilgametei "sustabdymo" (containment) politikai. Prezidentas naujame "State of the Union" kongrese nebešaukė apie "išlaisvinimus" ir sutarčių panaikinimą kaip pirmu karteu. Remdamiesi Reston išvadomis, šitaip sutrauktume Eisenhower - Dulles politikos išmanymą. Svarbiausia — turėti Kongreso pritarimą. Lengva būtų tu "išlaisvinimo karo žygis" pradėti. jei pultų Raudonoji Armija ar Kom. Kinija. Turėdamas iš anksto Kongreso pritarimą JAV ginkluotosios pajėgos trenktų lemiančius smūgius. Žinodami ta bolševikai suplanavo "periferije" politiką: graibstyti po gabaliuką. Jie manė, kad visur eis, kaip Korėjoj. Ikis ir Dulles bus įvelti į daugybę frontų, suskils visuomenė karšto viduje, susipiaus su sąjungininkais ir savo Kongresu. Bet per du metu šiedu suplanavo kitaip — ir jie moka statyti spastus! Jiedu tarytum sakė: imkit vieną gabalą po kito; tai suiudins Kongresą, ims protestuoti ir mes jau tuoj kvšt "karo paskelbimo rezoliuciją" Kongresui sutikus jiedu trenktų 2x kiekvienam užpuolikui smarkiau! Vašingtone vadino šitokią politiką "2X" — išlaisvinimo politikos stadija. Praktiškai atrodytų šitaip: sovietai puola Iraną. Pritarus Kongresui ir JT JAV pajėgos ima ir išsikelia sakysim prie pat Vladivostoko, o gal Suomijoje! O gal Pabaltijy?

Reston sutinka, jog abu Galijotai aiškiai manevruoja į naujas "šaltojo karo" pozicijas. Prie to Ameriką privedė sąjungininkai, kurie 1952 m. sukilę prieš "išlaisvinimo politiką". Jie tada bijojo būti įtraukti į baisų karą ir tol spyrėsi prieš visus Amerikos planus Europoje ir Azijoje, kol pastaroji jiems nusileido (išviršiniai A.). Galiausiai ir pats J. Reston pripažįsta netikįs vyriausybės skelbiamu optimistišku įspūdžiu, kad "taika" galėtų būti išsaugota grąsinant atominiu puolimu, nesiunčiant Amerikos ar JT kariuomenės ginti Vietnamo! Kaip Maskva suprato šią "taikingai optimistišką JAV politiką, skelbia B. Vronskio komentaras "Krasnaja Zvezda": Prezidento "State of the Union" gali būti aptartas kaip programa padidinti ginklavimąsi! Prezidentas nė nemanąs sumažinti tarptautinę įtampą ir tokiais išvedžiojimais karo pavojų!

Tebediskutuoja kaip kariauti

"TŽ" jau anksčiau pateikėme svarbiuosius aspektus ginčo Vašingtone vyriausybėje ir Š. Atlanto Sąjungoj — kaip kariauti prieš sovietus. Praėjusią savaitę ginčas užsiliepsnojo Kongrese. Kaip kariauti buvo pagrindinė tema ir paskutinėje Prezidento spaudos konferencijoje. Prezidentas sukosi kaip įmanydamas, kad neišsiduotų, nei šiuo klausimu, nei kitu: ar bus kandidatu 1956 metų rinkimuose". Gi mūsų mažųjų laikraštininkų "optimistišką" įspūdį, kuris atrodė pesimistiškas laisviesiems, stiprino tokie nekalti pranešimai, kad balandžio 1 d. prie Niujorko atidaromas didžiausias pasaulyje karinis aerodromas.

Daugiau laisvės satelitams

Paskutiniai įvykiai rodo, kad Sovietai lankstesnės politikos imasi ypač Rytų Europos valsbėse. Dabar jie skelbia jau tokias teorijas, už kurias anksčiau išdavo į kalėjimą. Rumunijoj, Vengrijoj ir Bulgarijoj rusai praėjo uždarinėti mišrias draugijas, kurios faktiškai įgalino kontroliuoti tų kraštų ūkinį pajėgumą. Dabar Sovietų tiesioginė kontrolė pakeičiama netiesiogine. Tai laikoma titiško komunizmo laimėjimu — pamažu išsikovojimu ekonominės nepriklausomybės nuo Maskvos. Iš Tito atkritimo, kaip atrodo, naujieji remliaus vadai pasimokė — ent taip galvojama Belgrade.

Prie tos naujos lankstesnės komunistinės taktikos tenka priskirti ir sustiprintą komunistinę propagandą kultūrinėmis priemonėmis. Dabar komunistinę mintį skleisti paleidžiama ištisa armija sportininkų, balerinų, rašytojų, muzikų, visokių "liaudies ansamblių" etc. Tačiau visų jų tikslas vienas — populiarinti "plačiąją tėvynę" ir Vakarams vaizduoti, kaip laisvai klesti menas Sov. Sąjungoje ir kaip gera ten gyventi visokiam darbo žmogui... Ir tokia "kultūrinė propaganda", bent kaip patys pirmieji duomenys rodo, vyksta ne taip blogai: vakariečiai, kuriems bolševikinė politinė propaganda jau įkyrėjo ligi gyvo kaulo, sovietinius kultūrininkus, nors iš tikro tai tėra tik tuo vardu pavadinti jų propagandininkai aktyvistai, sutinka jau ne taip skeptiškai

— Maskva.—Sibire šalčiai šiemet dideli. Užregistruota jau 6¢ laipsniai žemiau nulinės.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.
Pirmasis ir vienintelis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.
TODĖL:
1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

Kviečiame į talką!

"Tėviškės Žiburiai" skelbia platinimo vajų nuo gruodžio 15 d. iki kovo 1 d.

Kreipiamės į mieluosius mūsų skaitytojus, bičiulius ir platintojus, prašydami surasti **BENT PO VIENĄ NAUJĄ SKAITYTOJĄ.**

Spaudos laisvės jubiliejiniais metais tenelieka nei vieno lietuvio be lietuviško laikraščio! "TŽ" leidėjai kiekvienam skaitytojui, suradusiam bent vieną naują prenumeratą, skiria

dovanų po knygą

kurių vertė 2-3 doleriai.

Dovanom skiriamų knygų sąrašą skelbiame žemiau.

Nors leidimo išlaidos jau šiemet pakilo bent 20% ir nors 1955 m. numatoma išleisti daugumą numerių po 10 psl., "TŽ" kaina lieka ta pati: Kanadoje ir JAV metams $4, kitur $4.50, pusmečiui — visur $2.50

Mielieji skaitytojai, nuo jūsų priklausys "Tėviškės Žiburių" turinys ir dydis!

TŽ" SKAITYTOJAMS IR PLATINTOJAMS, SURADUSIEMS NAUJĄ PRENUMERATĄ, DOVANOJAMŲ KNYGŲ SĄRAŠAS

A. Vilainis **Amžini šešėliai**
A. Rūkas **Bokštai, meilė ir buitis**
V. Banaitis **Liaudies dainos IV sąs.**
P. Kozulis **Dulkės ežere**
A. Puškinas **Dubrovskis**
J. Kėkštas **Diena naktin**
A. Vaičiulaitis **Kur baikštė samanota**
J. Gailius **Kartuvės**
B. Sruoga **Kazimieras Sapiega**
V. Kastytis **Kolektyvinė prausykla**
A. Giedrius **Lekučio atsiminimai**
H. Nagys **Lapkričio naktys**
J. Marcinkus **Lietuva bolš. okupacijoje**
J. Būčys **Marijos apsireiškimas Liurde**
I. Skvireckas **Naujasis Testamentas**
K. Cirtautas **Portraet des Heimatl.**
M. Juras **Pranašystės apie pasaulio p.**
J. Prunskis **Prie vilties kryžiaus**
J. Grušas **Pabučiavimas**
J. Kėkštas **Ramybė man**
B. Rutkūnas **Sparnus man meta p.**
A. Škėma **Šventoji Inga**
B. Voveraitė **Viltrakių vaikai**
S. Ragana **Sename dvare**
T. Daveau **Šv. Pranciškus Asyžietis**
N. Vian **Šv. Antanas Paduvietis**
M. Juras **Šventųjų gyvenimai**
P. Orintaitė **Šulinys sodyboje**
J. Steinbeck **Tarp pelių ir vyrų**
T. Williams **Medinis arklys**
A. Baronas **Užgesęs sniegas**
J. Nevardauskas **Užrūstinti dievai**
J. Dobrila **Vai lėkite dainos**
S. Būdavas **Varpai skamba**
P. Orintaitė **Viligailė**
Aliūnas **Valerijono lašai**
P. Tarulis **Žirgeliai padebesiais**
V. Jonikas **Tryg margi laiškeliai**
B. Rukša **Žemės rankose**
B. Grožulis **Išdavimas**
——— **Lietuvos konstitucija**
V. Tamulaitis **Raguvos malūninkas**
P. Enskaitis **Svojūnas**
L. Dooley **Ar tu klausai Marijos?**
S. Zoborskas **Gandras ir gandrytė**
J. Švaistas **Siela ilgamine**

Nuo kiekvienos naujos prenumeratos prašome pasirinkti po vieną knygą, iš paskutinių devynių galima pasirinkti po tris.

Lemiamieji metai

MŪSŲ EUROPOS KORESPONDENTO

Daugybė burtininkų, žynių, pranašų ir aiškiaregių lyg susitarę skelbia: šie metai — bus lemiamieji metai. Kodėl — tam yra daug priežasčių. Čia jų smulkiau nenurodydami, tiek tegalime pažymėti, kad tie aiškiaregiai, kaip sakoma, teisingai išpranašavę ar numatę anksčiau daugybę įvykių, teigia, kad, esą,

šiemet kris Churchillis, Mendes-France ir net Adenaueris, kad didžiausias įtempimas būsiąs rugpiūčio-rugsėjo mėnesiais

greičiausiai su Vak. Vokietijos 12 karinių divizijų atsiradimu ir kad Europos likimas kabėsiąs kaip ant plauko. Net ir evangelikų vysk. Dibelius, laikomas viena iš šviesiausių asmenybių evangelikų pasaulyje ir tariąs, kad Bažnyčia turinti misiją būti ryšininke, arba tiltu, tarp Rytų ir Vakarų, visai nedviprasmiškai pasisakė, kad jei Vakarai nesileis su raudonuoju siaubu iš Rytų į atvirą lemiamą "jėgų išbandymą", tai neišvengiamai ateisiąs laikas, kada bolševikai prabilsią visai kitokia kalba ir savo imperialistinius planus paversią realybe. Ateitis parodys, ar tie samprotavimai virs tokia šiurpia tikrove. Tačiau iš tikro esama nemaža išmintingų žmonių, kurie, nepaisydami gražių žodžių ir įvairių raminamų frazių, yra įsitikinę, kad neišvengiamai pasaulis rieda į kataklizmą ir kad šiuo metu maždaug gyvename lyg ant vulkano viršūnės, kuri kiekvienu metu gali prasiveržti.

Ne optimistas ir Vokietijos kancleris Adenaueris, kuris reiškia nuomonę, kad šiuo metu vokiečių tauta gyvena kritiškiausias dienas po 1945 m. Adenauerio įsitikinimu, tarptautinė padėtis, nepaisant visų raminimų, žinantiems tikrąją dalykų padėtį yra tokia klaiki, kokia dar nėra buvusi po karo niekados.. Ir

dar niekad Europos likimas nebuvo pastatytas taip ant peilio ašmenų aštrumo, kaip šiandieną. Daugumas gal net nežino ir neįsivaizduoja, kokiame pavojuje mes gyvename.

Tikrai, tai yra didžiai reikšmingi ir įspėją žodžiai, pasakyti žmogaus, kuriam tikroji dalykų padėtis yra kur nas geriau pažįstama, nei daugeliui žinovų, kurie tariasi geriau už kitus galį nustatyti ateities prognozę. Nors visi šaukte šaukia, kad įtampa mažėja, kad visi tik šneka apie taiką ir norą ją visokiais būdais išlaikyti, tačiau ne tai rodo tikrovė. Tiesa, kad ir amerikiečiai su Eisenhoweriu priešaky daro visas pastangas, kad kokiu nors būdu toji taika būtų išlaikyta, vietoje reikalingo kietumo rodydami bolševikams gražų veidą ir tai vadindami "tų pačių tikslų buvimu jų politikoje, tik priemonių tiems tikslams siekti pritaikymu daugiau prie laiko reikalavimų", tačiau ne vienas iš egzilų politikų aiškiai pramato pavojų, ar už visų tų gražių patikinimų nesislepia kiek kitokia tikrovė, t.y. ar nenorima, nerandant kitokios išeities ir nenorint karo, dabartinio status quo paversti "nuolatiniu", kur nebūtų išsižadėta senųjų pažadų, kad per daug nešauktų pavergtieji, o vis dėlto dabartinę padėtį jei ne įamžinant, tai bent nutęsiant ligi nežinomybės, kur ateity ją turės išspręsti jėgų santykis. Taigi, prognozė nėra tokia džiuginanti. Esama ir tokių "žinovų", kurie taria, kad, nepaisant visokių šnektų, jog "ne", vis dėlto savo tarpe "apsičiupinėja" tiek amerikiečių, tiek ir sovietų diplomatai, be abejo, labai slaptai, idant to "kontakto palaikyme" nenugirstų nereikalinga ausis, ar iš tikro nebūtų galima surasti kokio nors kompromisionio sprendimo, įgalinančio tiek Vakarams, tiek Rytams "sugyventi vieniem šalia kitų". Be abejo, tai reikštų tol "sugyventi", kol bolševikai pasidarys pakankamai stiprūs ir liete užlies, atėjus laikui, visą pasaulį. To jie ir neslepia, naiviems žmonėms aiškindami, kad jų sistema, kaip pati "demokratiškiausia ir tinkamiausia", su laiku "taikiais būdais" nugalės visas sistemas...

Egzilai ypač bijosi, kad Mendes-France, padaręs reikalingą reveransą Vakarams, savųjų buržujų ir komunistų draugų spaudžiamas, nuvykęs į Maskvą tariamai "situacijai išsiaiškinti" ten nesusitartų pavergtųjų sąskaita "surasti reikalingą modus vivendi".

Be abejo, tai žymiai palaužtų pavergtųjų viltis belaukiant išlaisvinimo, kur likusiųjų kailis būtų gelbstimas užmirštant vilkų piaunamus to paties likimo brolius... tik anksčiau kritusius bolševikinio imperializmo aukomis — žinoma, tol, kol tie vėl kiek reikiant sustiprės, suvirškins juos ir, naujų jėgų pasisėmę, pradės naujų priekabių ieškoti. Šiemetiniuose Naujųjų Metų sveikinimuose buvo visai nedviprasmiškai nurodoma, kad

900 milijonų "išlaisvintųjų iš "kapitalistinės vergijos" vieningai stiprina savo smogiamąją jėgą ir laukia, kada toji "pati vertingiausioji ir demokratiškiausioji sistema" įsigalės visame pasauly.

Tuo tarpu visa eilė Vakarų politikų stengiasi nematyti tos tikrovės ir džiaugiasi bolševikų "koegzistencijos" pažadų užliūliuoti.

Adenauerio laukia sunkūs ir kieti bandymai. Jis svetur didis europietis ir Vakarų likimo gelbėtojas, už savo tėvynės ribų kartais geriau suprantamas negu kai kurių savų tautiečių. Nors visų kraštų socialdemokratai neseniai per savo konferenciją pasisakė už Vokietijos atginklavimą ir įjungimą į Vakarų bendruomenę, deja, tik ne Vokietijos socialdemokratai. Jie reikalauja pirma ant padėklo atnešti visos Vokietijos sujungimą, nes taip patogiau jų šio meto politikai, o tik paskui surasti bendrą formulę "Vokietijos saugumui garantuoti". Nesant naujo Schumacherio, kuris su mūsiškių Grigaičio ar prof. J. Kaminsko kietumu pasisakytų prieš bolševikų imperialistinius kėslus, netenka stebėtis, kad nepaisant oficialių vokiečių socialdemokratų vadų atsiribojimo nuo komunistų,,

neseniai posėdžiavusi Hamburge vokiečių komunistų partija oficialiai kvietė vokiečių socialdemokratus stoti prieš Adenauerį ir "Vakarų imperialistus bei militaristus" į bendrą žygį...

Kodėl — savaime aišku: vokiečių socialdemokratai, nors ir nenorėdami, palyginti, neblogai gina bolševikų manevrus. Juk nesunku Vokietiją suvienyti: duok tai, ką bolševikai nori, — ir ji bus "sujungta"...

Tačiau Adenaueris yra pasiryžęs, kiek tat nuo jo pareis, savo planus įvykdyti. Tuo metu, kai Churchillis, atšventęs savo 80 m. sukaktį, atrodo jau tikras "Melchijoras Putelė", visai kitaip jaučiasi Adenaueris, šių metų pradžioje atšventęs be didelių iškilmių savo 79 metų sukaktį. Jis dar jėgų pilnas — kitiems net keista atrodo, iš kur tas "senukas", kuris visai neatrodo senuku, dar turi tiek jėgų. O jis jų vis dėlto turi dar daug... Sukaktuvininko gimimo dieną pasveikinti atvyko galybė organizacijų, politikų, veikėjų ir kt. Sveikino net tie patys socialdemokratai. O dovanų daugumą jis paaukojo Bonnos našlaičiams...

V. R.

Satelitų politinis ir ūkinis gyvenimas savarankėja

Šveicarų "Baseler N. Zeitung" žiniomis, Maskva stengiasi Rytų Europos kraštų bendradarbiavimą su TSRS pasukti nauja kryptimi. Neseniai "Pravdoje" pasirodė bolševikinio ekonomisto Ostrovitianovo straipsnis, kuriame skelbiama, kad marksistinė teorija draudžianti Sov. Sąjungos patyrimus mechaniškai perkelti į "liaudies demokratijų" kraštus. Kiekvienas kraštas turįs pats nusistatyti ir įvykdyti savąją ūkinę politiką. Prieš kelerius metus tokias pažiūras skelbią komunistų teorikai buvo apšaukti titininkais, bet dabar komunistinė doktrina — pagal laiko ir vietos reikalavimus — jau darosi lankstesnė. Štai, vokiečių spaudos pranešimu, Vengrijoje eina smarki kova tarp faktiškojo krašto diktatoriaus, kp pirmojo sekretoriaus M. Rakošio ir min. pirm. I. Nagy, kuris nori pravesti krašte "naują kursą" ir kraštą išgelbėti, žinoma, kiek tat yra bolševikiškomis sąlygomis galima, iš gręsiančios suirutės. Tam tikslui jis yra sudaręs platų "liaudies frontą", į kurį stengiasi įtraukti net ir nekomunistinius veikėjus. Atmosfera Vengrijoje yra labai įtempta. Panašių reiškinių esama ir kituose pavergtuose Rytų Europos kraštuose.

Greičiausiai prie tos "lankstesnės Maskvos politikos" prisitaikydami, taip pat kiti Rytų ir Vidurio Europos pavergtieji bolševikų kraštai, pasekę Maskvos direktyvomis, atsisakė remti Maskvai ištikimus komunistus pabėgėlius iš Tito Jugoslavijos. Tuose kraštuose leisti laikraščiai, kaip "Už laisvę" Tiranoje, "Nova Borba" Prahoje, "Už pergalę" Varšuvoje ir kiti, sustabdyti. Taip pat nutraukta Tito priešams jugoslavų komunistams ir jų organizacijoms teiktoji finansinė parama. Turėjo savo veiklą sustabdyti ir rytiniame Berlyne laikęs savo agentūrą gen. Popivoda. Maskvoje buvo sustabdytas "Laisvosios Jugoslavijos siųstuvas, ligi tol varęs agitaciją prieš Tito. Matyti, norima vėl Titą įtraukti į "liaudies demokratijų orbitą. Tai patvirtina ir Maskvoje oficialiai už Jugoslaviją ir jos komunistų partiją keliami tostai.

Rytų Ruhras. "Ost-West Kurier paskelbė platesnių duomenų apie Rytų Ruhro sritį. Su jo augimu turi būti derinama Lenkų, Čekoslovakų ir buvusi vokiečių pramonė Augšt. Silezijoje. "Oderio kambinato direktorijos" būstinė ir toliau lieka Katovicuose, dabar vadinamuose "Stalinogrodu". Minimasis Oderio kombinatas apima 25 000 km² plotą, kurio apie 20% sudaro akmens anglys. Dabar stengiamasi pakelti šios srities pramoninį pajėgumą ir visokiais būdais telkiamos į ją darbo jėgos. Pritraukiami net ir valstiečiai iš žemės ūkio.

Sovietai šiuo metu vykdo tikrą urano medžioklę. Stengdamiesi urano išgauti kiekviena kaina. Ypač žiaurios darbo sąlygos Johanngeorgenstadt miestelyje, kur yra tikras sovietinė zonos Sibiras. Čia rūdakasiai turi dirbti sovietinio MVD saugojami. Urano "gamyba" šiuo metu yra nustelbusi kitas vidurinės Vokietijos pramoninės produkcijos šakas.

Religinis gyvenimas Lietuvoje

George L. Bissonnette, amerikietis kunigas, neseniai lankėsi Maskvoje. Jis buvo pakviestas į Jugoslavijos ambasados priėmimą. Ten jis susitiko su komunistų partijos sekretorium Nikita Chruščiovu, kuris katalikų dvasininką pristatė Malenkovui.

Katalikų dvasininkas vėliau turėjo pasikalbėjimą su pačiu Chruščiovu ir jo metu pareiškė pasitenkinimą dėl prieštikybinės propagandos sustabdymo. Chruščiovas į tai atsakęs šiais žodžiais: "Jau seniai aš siekiau įgyvendinti idealą, kad žmonės galėtų naudotis sąžinės ir tikėjimo laisve. Kai kas nepastebėjo, kad šis reikalas buvo patekęs į blogą kelią. Mūsų pastarasis uždavinys buvo sustabdyti prieštikybinius agitatorius ir tikėjimo reikalus įstatyti į tikrąjį kelią". O juk religijos persekiojimą vykdė jo paties vadovaujamoji kom. partija...

Šiuo metu, kai Rusija pergyvena nemažus vidinius sunkumus, komunistams rodėsi geriau kalbėti apie tikėjimo laisvę, sugyvenimą su kapitalistiniu pasauliu ir pasaulio taiką. Tačiu komunistai nėra nuoširdūs. Jų sugyvenimas su laisvojo pasaulio tautomis baigtas neseniai Maskvoje įvykusiame marionečių suvažiavime paskelbtu grasinimu Vakarams. Jų taika — tai reiškia komunistų įsigalėjimą, pavergiant laisvas tautas. Komunistų skelbiama tikėjimo laisvė reiškia, kad Maskva prieš tikėjimą kovos, pasirinkdama visai naujas priemones.

Tas pats Chruščiovas, kuris įgyvendino sustiprintą kovą prieš religiją, staiga užsimojo kalbėti apie sąžinės ir tikėjimo laisvę. Tačiau jis nė vienu žodžiu nepriminė, kad bus sumažinti mokesčiai, kuriais apkrautos bažnyčios, kad tikintieji galės naudotis žodžio ir rašto laisve. Jis nutylėjo, kad tikėjimo mokymas mokyklose ir toliau uždraustas, o kunigų seminarijos nebus atidarytos. Ir, svarbiausia, jis neprabilo apie komunistų kėslus

Religijos padėtis Lietuvoje?

Paskiausiomis žiniomis, pranešimai apie "Lietuvos Tautinę Katalikų Bažnyčią" yra perdėti — padėtis nėra tokia tragiška, kaip kai kas galvoja. Pasirodo, lietuviai yra daug atsparesni ir už savo tėvų tikėjimą, už tautines tradicijas kovoja kiečiau, nei okupantai tikėjosi. Net ir dabar, jei kas bandytų skelbti ar įvesti, kaip kituose satelitiniuose kraštuose, ir mūsų pavergtoje tėvynėje "Tautinę Bažnyčią" — iš to niekas neišeitų. Kodėl — reiktų pažinti žmonių ir dvasininkų nuotaikas. Gautosiomis žiniomis, tebeveikia Kaune ir kunigų seminarija, nors joje taip pat mokoma "marksizmo - leninizmo". Atrodo, kad į kunigus eina tik patys idealistai, neišsigąstą žiauriausių sąlygų, nes beveik jų visų laukia vienas ir tas pats likimas — kelias į Sibirą. Kandidatus rekomenduoja parapijų klebonai, parapijose taip pat renkamos seminaristams aukos. Tiesa, gali kai ką iš jų užverbuoti NKV - distai, bet užverbuoti gali ir visų kitų profesijų žmones. Tačiau šiaip apie šiuos seminaristus tiek tikinčiųjų, tiek Lietuvos dvasininkų nuomonė nėra bloga: jiems renka aukas, globoja per atostogas etc. Antireliginę propagandą daugiausia varo ekskunigiai, kaip Gutauskas, Ragauskas ir kt. Apie kan. J. Stankevičių plačiau žinoma, kad jį buvo nuvežę į Maskvą, kur jam pakišę pasirašyti rezoliuciją apie religinę padėtį Lietuvoje — esą, joje niekas nepersekioja Bažnyčios etc. Lietuvoj dvasininkai kalbėjo, kad apie tą rezoliuciją rašė taip pat "L'Oservatore Romano". Apskritai, tenka pasakyti, kad bolševikai, nors ir kiek keisdami taktiką arba tariamai paleidinėdami kai kuriuos ištremtuosius kunigus, iš esmės patys nesikeičia. Jei kas daroma, tai daroma tik propagandos sumetimais ir taktikos reikalui. Tą galima pasakyti ir apie jų tariamai vykdomus kai kuriuos religijos srityje "palengvinimus".

Vilniuje Aušros Vartai tebeveikia, bet katedra uždaryta, bažnyčia prie Lukiškio aikštės paversta vaistų sandėliu, Bazilijonų bažnyčia ir vienuolynas — kalėjimu. Dalis Vilniaus bažnyčių uždaryta, dalis tebeveikia. Pasitaiko ir taip, kad kur nors uždarytoji bažnyčia, kai sumokami nustatytieji mokesčiai, vėl atidaroma. Pačios bažnyčios apdėtos dideliais mokesčiais — juos mokėti tenka už kubatūrą, kai tuo tarpu mokesčiai gyvenamajam plote nustatyti pagal kvadratūrą. Žmonės bažnyčias vis dėlto lanko noromis ir gausiai. Jas lankyti draudžiama komjaunuoliams, partiniams ir kitokiam kom. aktyvui, kurie už lankymą papeikiami ir įspėjami. Bažnyčiose atliekamas krikštas, vykdomos laidotuvės, duodamos aukos. Kunigai laikomi "kulto tarnais" ir iš jiems leistų arų turi taip pat atiduoti valstybei nustatytąsias duokles. Daromos jų veiklos revizijos — patikrinamos bažnyt. knygos, ar viskas gerai įrašyta, ar kiek reikiant sumokėjo priversto draudimo mokesčius etc. Daug kur pasitaiko, kad lietuvių vadovaujami kolchozai duoda ne tik kolchozininkams arklius į atlaidus nuvežti, bet net ir kalėdoti. Vaikus religinių tiesų, katekizmo moko patys tėvai arba kai kur nelegaliai dievobaimingos moterėlės. Jaunimas toli gražu nėra persiėmęs komunistine dvasia. Iš viso gal tik kokia pora ar 3% netikinčių, kurie būtų iš esmės ištikimi komunistinėms idėjoms. "Prisitaikėlių", kaip kad prof. Pr. Dovydaičio sūnus, kuriam leista buvo grįžti iš Sibiro tremties, ir kuris už tai, kaip Pivoša, turi dergti N. Lietuvos laikotarpį, yra, palyginti, nedaug. Iš ten grįžti leidžia pirmoj eilėj tiems, kurie pasižada prisidėti prie komunistinės propagandos, jiems rašinėti.

Musolini turtai teko komunistams

Kom. Lenkijos saugumo buv. augštas pareigūnas J. Swiatlo, atsiradęs JAV papasakojo senato komisijai kaip Musolini italų partizanų buvo suimtas. Trys partizanai, kuriems buvę pavesta Musolinį nužudyti, atlikę savo "pareigą" ir rastas pas jį brangenybes atidavę kom. partijai. Kai Italijos vyriausybė apie tai sužinojusi, du tos grupės vyrai, partijos vadovybės įsakymu pabėgę užsienin, kad tuo būdu jie nebūtų priversti išduoti paslaptis. Vienas jų, Castiglione, apsigyvenęs Čekoslovakijoj ir ten įsimylėjęs vieną artistę, kurios betgi vesti negalėjo, nes nebuvo leista. Tada jis partijos buvo perkeltas Lenkijon, kad nepabėgtų į vakarus. Bet ir čia jam nesisekė — buvo suimtas, kad neišduotų paslapčių Italijos atstovybei. Kalėjime pats Swiatlo jį tardęs ir sužinojęs jį esant nuoširdžiu, patikimu komunistu. Tada Swiatlo rūpesčiu Castiglione buvo paleistas iš kalėjimo ir galėjo vesti pamiltą čekę artistę.

Castigliani draugas, dalyvavęs Musolinio apiplėšime, buvęs pagaliau italų policijos suimtas ir uždarytas kalėjime, bet komunistų partija jį išvadavusi ir vėliau išrinkusi jį į parlamentą. Dar ir šiandieną jis esąs Italijos parlamento narių. Jo pavardės Swiatlo neatsimenąs.

Daugiau rangumo

Ir nors mūsų gyvenamojo krašto plačioji visuomenė toli gražu neturi tokių uždavinių ir paskirties, kaip lietuviškoji išeivija, bet su pasigėrėjimu galime stebėti, kad pirmieji labai gyvai ir, regis, nuoširdžiai rūpinasi ir jaudinasi visais bėgamojo meto klausimais. Tik pasižiūrėkime į laikraščių skiltis, pažvelkime į piliečių rinktųjų įvairių atstovų pašto dėžutes, kiek ten daug rasime laiškų iš paprastų ir eilinių šalies gyventojų, kurie ar tai laikraščiui, ar visuomeninę vietą užimančiam veikėjui nuolat primena, pataria, priįtaria ar papeikia laikraščio ar politiko turimą liniją šiuo ar kitu klausimu.

Į tai reikia žvelgti, kaip į nepaprastai naudingą, būdingą ir mums sektiną akciją. Gi mūsų tarpe, nors ir nekartą įvairių publicistų raginami, vis dėlto labai jau nerangūs esame ir retai kada drįstame savąją nuomonę bent kiek viešiau pareikšti. Prisipažinkime — bijomės. Bet ko? Regis, dar daug kas yra susidarę klaidingą nuomonę, kad pareikšti savąjį įsitikinimą, kad ir visiškai priešingą, vienam ar kitam viešosios nuomonės reiškėjui, yra negeistinas dalykas. Bet taip nėra. Rašantysis jau keliais atvejais yra viešai spaudoje kėlęs ir judinęs, kai kuriuos netikslumus ar negeroves mūsų bendroje veikloje, bet užtai niekas jam nei galvos nenukirto, nei perdaug nesipiktino. Pagailau, panašius būdus teko išbandyti ir su kaikuriomis mūsų įstaigomis, kurios netik, kad nepyko gavusios pastabų, kritikos, bet kitos, net ir oro paštu pasistengė skubiai atsakyti, paaiškinti, painformuoti. Be to, dar kiti veiksniai, net ir padėką yra išreiškę už gautas pastabas ir net pažadėję visiškai rimtai jomis pasinaudoti. Tas visas tegali reikšti, kad svarbiosios mūsų institucijos, toli gražu, nebijo nei sveikos kritikos nei naujų minčių ar drąsesnių pasiūlymų. Priešingai, duodama suprasti, kad kiekvienas toks naujas mostas tegali būti tik sveikinamas ir laukiamas. Todėl ir suprasti sunku, kodėl kai kurie mūsų žymesni laikraščių bendradarbiai, kurių pavardės šiaip jau gana dažnokai matomos po įvairiais vertimais, sulietuvinimais ar anglų kalba leidžiamų laikraščių ištraukomis, kartais tiesiog konvulsingai bijo bent kiek labiau pasirausti po lietuviškųjų reikalų labirintą ir iškelti aikštėn vieną kitą negerovę, pateikti savąsias pastabas, savuosius samprotavimus.

Juk ir neseniai teko spaudoje stebėti, kad ir ne taip gąrsiai nuskambėjusią "dvikovą", kurios vienas dalyvis, paskelbęs laikraštyje gana vertingą minčių straipsnį, kito oponento buvo suprastas, kad bandęs paleisti keletą kritikos žodžių VLIKui. Tuomet, jau pirmasis puolėsi aiškinti, kad jis visai ir nebandęs minėtąjį mūsų veiksnį kritikuoti ir to visai nenorėjęs. Reikia sutikti, kad užpultasis buvęs teisus, bet skaitytojus galėjo nustebinti faktas, kad pernelyg skubiai ir greitai buvo užsimota pabrėžti, kad niekas ir nebandęs pateikti jokios kritikos. Ir vėl mes užsimirštame, kad vienoks ar kitoks Lietuvos laisvinimo veiksnys, jokiu būdu nėra neliečiamas, nepajudinamas. Pagaliau visoje mūsų veikloje jokiu būdu ir negalėtų būti "neliečiamųjų". Kiekvienas tautietis, kiekvienas besisielojąs pavergtosios Tėvynės išvadavimu, juk turi teisę ir savo žodžiu, pasiaiškinti, patarti, paklausti. To gi niekas ir nebijo, tik visa negerovė tame, kad tie, kurie valdo plunksną ir kuriems laikraštinis darbas yra kurkas lengvesnis už nepratusį raštu reikšti savo mintis, vis dėlto per-

——::——

mažai pateikia spaudai tokios rūšies visuomenės nuotaikų, pageidavimų, pastabų ir pasiūlymų. Reikėtų suprasti, kad po visą kraštą išsisklaidę laikraščių bendradarbiai, kai kuria prasme stovi kurkas arčiau visuomenės nusiteikimų, nei pačios redakcijos. Tad, tokių ir pareiga visus tautiečių pageidavimus ir mintis perduoti spaudai, o kai ką ir tiesiogiai persiųsti suinteresuotoms įstaigoms ar asmenims.

Spaudos darbuotojo ar tik ne viena pirminių pareigų yra, patikrinus, faktus kelti aikštėn. Tuo būdu, visų rūšių veiksniai bus kurkas geriau informuoti, ir galės taisyti pastebimus trūkumus ar kaikurias negeroves, kurios šiaip jau kurkas geriau gali būti pastebimos į visa iš tolimesnio nuotolio žvelgiant. Kai kas, tiesa, siūlo, girdi, jei matai ką blogo, geriau kalbėjęs, pats pasistenk tai atlikti, pataisyti. Teisingai, bet nereikėtų ir iš laikraštininkų perdaug reikalauti ar bent skirti, kur prasideda ir baigiasi žurnalisto - publicisto pareigos. Neretu atveju, gi norima, kad rašąs į laikraščius, gebėtų viską atlikti, atseit, būti ir gerų politiku ir muziku, o gal net ir šokėju scenoje. Jei, pav. spaudos bendradarbis nepakankamai gerai atsiliepia apie praėjusį vakarą, tai ar tai reikėtų suprasti, kad jį turime siųsti scenon režisuoti, diriguoti ar vaidinti? Panašiai reikėtų suprasti liakraštinę veiklą ir kitose srityse. Jei spaudoje kas iškelia ar pirštu rodo, kad štai, tas ir tas, turėtų būti taisytina, ar kita vaga varoma, tai nebūtinai turi reikšti, kad minties pateikėjas turi pats bandyti tai atlikti, kur, dažniausiai, jis net ir negali būti prileistas ar net ir pats netinkamas to reikalo vykdymui. Bet, turėtų pakakti fakto, kad yra kas viešai iškelia mūsų trūkumus ir siūlo juos pašalinti ar bandyti geriau atlikti. Blogai supranta laikraštininko intencijas tas, kuris galvoja, kad kuri nors kritika tereiškianti tik autoriaus pasisiūlymą viską geriau padaryti. Neretu atveju, net ir tie patys asmenys, kuriuos gali liesti spaudos pastabos, atkreipę į tai rimtą dėmesį, pamatę kur klydę ar kur ne taip buvo daroma, gali pilnai pasukti teisingu keliu ir visa bendroji veikla tuo tik dar labiau laimės.

Turėtume pasimokyti, kaip šio pradžioje buvo nurodyta, iš mus supančios aplinkos gyventojų sluogsnių. Jie kur kas yra jautresni visiems kasdienybės reiškiniams. Jų pastabos, įsitikinimai, be abejo, turi daug žymios svarbos ir beformuojant visą krašto viešąją opiniją. Kodėl panašiai negalėtų būti ir lietuviškame gyvenime? **Al. Gimantas.**

Varšuva seka Maskvą

Kaip ir kituose komunistiniuose kraštuose, taip ir Lenkijoje pasirodė spaudoje kritikos anksčiau nei saugumo veiklai. Raginama peržiūrėti senus sprendimus ir daug kalinių galima būsią paleisti. Neteisingai esą iki šiol buvę traktuojami ideologiškai nuo partijos linijos nukrypę komunistai. Jie buvę sulyginami su svetimų valstybių šnipais išdavikais. Taip pat reikią peržiūrėti AK, t.y. partizanų (Armija Krajowa) bylas.

Dėl neteisingos linijos kaltinamas buvęs saugumo ministeris Radkiewicz, kuris siekęs per saugumo aparatą suimti į savo rankas visą valdžią, t.y. jis kaltinamas tuo, kuo buvo apkaltintas Berija. Tačiau Radkiewicz visdėlto tebėra partijos C. Komiteto narys ir valstybinių ūkių ministeris. Laukiama žinios, kad jis jau pašalintas iš visų vietų ir suimtas.

— **Berlynas.** — 1954 m. iš Rytų Vokietijos perbėgo 2.800 milicininkų.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

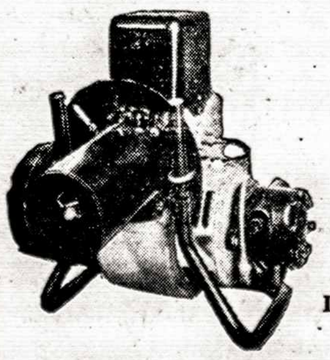

★ Vandens ir oru apšildymo,
★ Paprastas ar "Air Conditionning",
★ Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
★ Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniški patarimai veltui.

Smitas, Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO · Tel. OL. 8719.

Štai kaip dauguma kanadiečių

Kovoja prieš KOSULĮ, SLOGĄ,

ASTMĄ ir BRONCHITĄ

Milijonai — TAIP, MILIJONAI kanadiečių patyrė, kad nėra jokio kito vaisto, kuris atstotų Buckley's Mixture kovoje prieš kankinančią slogą su kosuliu, taip pat prieš astmą ir bronchitą. Jie taip pat pasakys, kad šis iš brangių vaistų susidedąs mišinys veikia greičiau ir tikriau, negu bet koks prieš tai išmėgintas vaistas. Jūs taip pat juk įsitikinsite. Pirmas lašelis jums pasakys, kad Buckley's Mixture yra nepaprastai skirtingas — be sirupo — ir todėl, kad jo veikimą pajusite iš karto, nes galingi medikamentai Buckley's Mišinyje atakuoja užkimštus bronchinius kanalus, išvalo nosį, palengvina kvėpavimą ir užmuša kosulio spazmas. Kai jūs įsitikinsite, kaip skubiai Buckley's Mixture pagydys jūsų kosulio varginamą gerklę, sulaikys KOSULĮ, panaikins gavos skausmus ir išlaisvins jus nuo slogos kančių, tada suprasite kodėl Buckley's Mixture yra Kanadoje daugiausia parduodamas kosulio ir slogos gydymo vaistas.

TIK 50¢ arba DVIGUBO dydžio už 85¢ arba sugrąžins jums pinigus, jei nesulaikys jūsų kosulio.

BUCKLEY'S MIXTURE

N-83-R

Pavergtoje tėvynėje

Vilniaus radijas kelias dienas iš eilės gyrėsi, kad nuo spalio 1 iki ateinančių metų sausio 1 d. esąs įvestas papildomas tarpmiestinis telefono pasikalbėjimas tarp Vilniaus ir Maskvos. Esą, kalbantiems vakare bus teikiama didelė nuolaida.

Sovietų Ukrainos radijo stočių pranešimu, spalio gale Stanislavo mieste gastroliavo lietuviškas cirkas, kurio spektaklius per septynias dienas stebėję daugiau kaip devyni tūkstančiai žiūrovų. Ukrainiečių publikai labai patikęs lietuvis cirko artistas draugas Gineika. Žmonės negalėję atsižiūrėti jo magiškų triukų. Taip pat Stanislavo žiūrovai buvę sužavėti lietuvių žonglierių Jadvygos ir Vlado Sakučių vikrumu. Stanislavo radijas pabaigoje nurodo, kad daugelis cirko artistų apdovanoti maskoliškais medaliais ir garbės ženklais. Radijas ypač įvertino žvėrių tramdytojo Antano Briedžio - Kličio pasisekimą. Draugas Kličys jau 25 metus laimingai tramdąs žvėris, vadovaudamasis r u s ų fiziologo Pavlovo ir sovietinių mokslininkų išrastais būdais (Tik kažin kada jis apie tas sovietines garsenybes pirmą kartą išgirdo?).

Demobilizuoti kariai patriotai — skelbia Vilniaus radijas — karštai atsiliepė į brangiosios kom. partijos kvietimą ir pareiškė norą vykti įsisavinti plėšinių ir dirvonų. Per paskutinį mėnesį patenkinti 260 domobilizuotų karių pareiškimai. Žymi jų dauguma — komjaunuoliai. Demobilizuoti kariai siunčiami dirbti į naujai organizuojamus Vakarų Kazachstano srities tarybinius ūkius. Vadinasi, buvai kur Azijoje, ir vėl atgal į ten . . .

"Derliaus suimti" buvo pasiųsti į kaimą ir iš miesto "darbo žmonės". Lapkričio 9 d. Vilniaus radijo pranešimu, tik iš vienos Klaipėdos buvo pasiųsti 5.000 klaipėdiečių "į talką kolūkiečiams nuimant derlių". O paskiau — per lapkričio 7 d. demonstracijas buvo apie tai pasigirta gausybe plakatų, maketų, diagramų.

"Gyvulininkystės produktyvumui pakelti" — Vilniaus radijo gruodžio 10 d. pranešimu — 1955 m. numatyta 200 kolūkių ir visuose tarybiniuose ūkiuose įdiegti tvartinę stovyklinę gyvulių laikymo sistemą"... Toks prisipažinimas pats savaime pasako, kokia bloga padėtis yra Lietuvos kolektyviniuose ūkiuose su gyvulių tvartais ir žiemojimu.

VIENYBĖJE GALYBĖ

Taupyk Lietuviškame Kredito Kooperatyve "PARAMA".

Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos. Būstinė Lietuvių Namuose, 235 Ossington Ave., Toronto. Tel. KE. 3027. Darbo valandos penktadieniais 7-9 val. vak.
Šeštadieniais nuo 1 iki 3 val. p.p.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS
"DISTRICT ESTATE BROKERS"

NAMAI PARDAVIMUI: — įvariose Montrealio dalyse;
PASKOLOS: — 5½% užbaigt. namams ir iš 6% statybos eigoje;
Patarnavimas paskoloms iš 6% be atskiro atlyginimo.
ŽEMĖ PARDAVIMUI: — Pavieniai lotai ir didesni plotai;
ŪKIAI PARDAVIMUI: — Montrealio apylinkėje;
DRAUDIMAS: — Pastatams ir kt. objektams nuo nelaimingų atsitikimų
Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!

Agentai: A. Markevičius – OR. 1-9816

Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-6495. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690.

J. W. PASEMKO – Realtor

ĮSTAIGA: 333 RONCESVALLES AVE, Toronto, OL. 4267
751 DUNDAS ST. W., Toronto, EM. 6-8743
131, 6th St., New Toronto, CL. 1-1201.

PARDUODAMA:

DOVERCOURT - QUEEN, $2.500 įmokėti, 6 did. kamb. per 2 augštus, koridorinė sistema, šilto vandens šildymas, garažas, viso kaina $10.500.
DUNDAS - BATHURST, $2.500 įmokėti, 8 did. kamb., mūrinis, koridorinė sistema, alyvos šildymas, kietmedžio grindys, alyvos dažymas. Viso $13.000.
ST. CLAIR - WINONA DR., $3.500 įmokėti, 6 kamb. per 2 augštus, mūrinis, alyvos šildymas, garažas, pilna kaina $13.500.
HIGH PARK, 9 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, koridorinė sistema, kambariai pilnai apstatyti, įmokėti $5.000. Viso $15.500.
PARKDALE, $5.000 įmokėti. 9 kamb. per 2 augštus, mūrinis, 2 vonios k., koridorinė sistema, puikiai dekoruotas, air condition su alyva šildomas, geras rajonas nuomaVimui, arti susisiekimo ir krautuvių. Viso $13.500.

Taip pat turime daug kitų namų lietuVių rajonuose.

Mr. Algimantas Mikalauskas
namų telefonas ME. 2647

J. W. PASEMKO REALTOR
OL. 4267, 333 RONCESVALLES AVE.

Perkant ar parduodant namus
HAMILTONE
kreipkitės į mūsų atstovą
Zigma Didžbali
1294 KING ST. E., HAMILTON
Telefonas LI. 9-3558
R. TESLIA Real Estate

HAMILTON, Ont.

Naujoji apylinkės valdyba savo pirmame posėdyje pareigomis pasiskirstė šitaip: pirm. Vainauskas Alfonsas, vicepirm. Norkus Kęstutis, sekr. Kežinaitytė Marija, ižd. Pleinys Jeronimas, kult. fondo reik. Mingėla Antanas, parengimų vadovai Sakalas Pranas ir Mikšys Kazimieras.

V-bos adresas: Vainauskas Alfonsas, 72 Allanson St., tel. JA 8-5646. Parengimų vadov. — Sakalas Pranas, 17 Glendale Cress. tel. 9-1957.

Įdomios sporto varžybos

Šį šeštadienį, sausio 22 d., į Hamiltoną draugiškoms rungtynėms atvyksta Toronto lietuviai krepšininkai ir stalo tenisininkai.

1 val. pp. įvyks stalo teniso varžybos parapijos salėje, 58 Dundurn St. N., tarp Toronto ir Hamiltono. Jos ypač įdomios, nes dalyvauja Ontario stalo teniso meisteris Pranas Gvildys.

3 val. pp. Central School sporto salėje (Wentworth St. N. tarp Cannon ir Barton) draugiškos krepšinio rungtynės tarp Hamilono "Kovo ir Toronto "Vyčio" II komandų. Tuojau po šių rungtynių įvyks susitikimas Toronto "Vyčio" I krepšinio komandos su Hamiltono latvių rinktine, kuri žinoma, kaip stiprus šios sporto šakos vienetas.

Įėjimas į visas rungtynes laisvas.

Hamiltonas turi jau trečią lietuvį gydytoją dr. J. Baltrušaitį, kuris atidarė savo kabinetą 95 Deleware Ave., tel. JA. 8-5340.

Gyd. J. Baltrušaitis medicinos mokslus yra baigęs Lietuvoje 1942 m. ir vertėsi 1½ metų praktika Griškabūdy, Šakių apskr. Kanadoje yra išlaikęs reikalaujamus egzaminus ir gavęs pilnas gydytojo teises.

Mes, senesnieji Hamiltono lietuviai, nuoširdžiai linkime gyd. J. Baltrušaičiui geriausio pasisekimo jo atsakomingame darbe ir kartu tikimės ir džiaugiamės, kad mūsų lietuviškoji tvirtai cementuota bendruomenė gavo naują pozityvų narį mūsų nenuilstamoje kovoje už Tėvynės laisvę!

TF Didysis žiemos Balius ateinantį šeštadienį žada būti tikrai puikus ir įdomus. Daug svečių sportininkų iš Toronto, kurie čia suvažiuoja draugiškoms rungtynėms, labai pagyvins bendrą baliaus nuotaiką. TF v-ba džiaugiasi, galėjusi sudaryti pačias lengviausias sąlygas ir dar gražiausioje salėje, suteikdama tuo progą ir galimybę visiems į šį balių atsilankyti.

Iniciatorių grupė sekmadienį, sausio 23 d., tuojau po pamaldų kviečia Hamiltono lietuvių susirinkimą, kuriame bus svarstomas lietuvių bankelio kooperatiniais pagrindais steigimo klausimas.

Pasitarimas įvyks parapijos salėje, 58 Dundurn St. N. Pranešimus padarys atstovas iš Credit Union centro Hamiltone ir svečias iš Toronto lietuvių kredito banko "Parama". Sk. St.

Dr. J. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
95 DELAWARE AVE., HAMILTON
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Priėmimo val. kasdien nuo 2-8 val. pp.
Šeštadieniais nuo 9.30-12 val.
Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas JA. 8-5340.

St. Catharines Lietuvių Bendruomenės PASILINKSMINIMO VAKARAS

įvyksta sausio 22 d. Slovakų salėje — Welland ir Page gatvių kampas.

ŠOKIAMS GROS VIENAS GERIAUSIŲ BUFFALO MIESTO EUROPIETIŠKŲ ORKESTRŲ.

Pertraukomis aktualijos iš bendruomenės gyvenimo!
Gausus, sotus ir nuotaikingas bufetas! Viliojanti loterija!
Širdingai kviečiami svečiai iš visų kolonijų. Taip pat ir visi vietos tautiečiai į PIRMĄ ŠIAIS METAIS SAVOS BENDRUOMENĖS VAKARĄ.
Pradžia 7 val. vak. Valdyba.

ST. CATHARINES, Ont.

Nauji parapijų komitetai. St. Catharines, Wellando, Port Colborne ir Niagara Falls lietuviai, aptarnaujami vieno ir to paties kunigo, sudaro vieną bendrą lietuvišką Niagaros pusiasalio šeimą, kuri pastaruoju metu savo religinę ir tautinę veiklą labai gražiai koordinuoja.

Visoms kolonijoms išrinkti nauji parapijiniai komitetai: St. Catharin: A. Satkevičius, J. Dainora ir P. Skeivalas; Wellande: P. Naiduškevičius, A. Žinaitis ir A. Čepukas; Port Colborne: A. Stankevičius; Niagara Falls: S. Janušonis.

Dramos ratelis. Turint du gabius režisorius — B. Simonaitį ir P. Tamulėną — retkarčiais pasirodoma ir su vaidinimėliais. Pastaruoju metu labai gražiai pasirodė mažieji, pastatydami eglutės proga "Karalaitę Teisutę", suvaidindami Wellande ir St. Catharines. Vaidino: R. Ramanauskaitė, V. Žinaitytė, A. Marčiauskaitė, D. Marčiauskaitė, V. Lekavičiūtė, L. Lekavičius, N. Žinaitytė, J. Balsaitė, L. Jonaitytė, I. Čeporiūtė, V. Čeporius ir G. Janušonis.

Didieji ruošiasi pastatyti Čiurlionienės "Kurotą Ožėlį", vieno veiksmo komediją.

Parengimai. Neturint savos salės, dažnai susidaro daug sunkumų su parengimais. Šiais metais pavyko gauti slovakų salę St. Catharines, kur L. Bendruomenė turės linksmą pobūvį sausio 22 d., o parapija vakarą su vaidinimu vasario 12 d. Šis bus priešužgavėninis pasilinksminimas.

Jau pradedamas planuoti didysis vasaros parengimas, kuris įeis į tradiciją kaip Niagaros pusiasalio lietuvių susiartinimo šventė.

Šviesūs pragiedruliai

Jūsų bendradarbiui pereitų metų pabaigoje teko netikėtai viešėti vienoje žymesnėje JAV ryt. pakraščio gana tirštokai lietuvių gyvenamoje vietovėje. Be abejo, malonu pabuvoti nekasdien matomų tautiečių tarpe, dar maloniau patirti jų nuotaikas ir pabandyti suprasti juos supančią aplinką, bent kiek įsijausti į jų kasdieninio gyvenimo reiškinius. Ir grįžus namo vis dar negali išblėsti kai kurie ryškesnieji veidai, negali užmiršti pažintų idealistų, puikių lietuvių patriotų ar pastebėtų kilnaus žmoniškumo apraiškų.

—o—

Jis daktaras. Medicinos gydytojas. Šiandien, deja, vienišas. Šeima išdraskyta. Jis čia, kita dalis Sibiro vergovėje. Tauriais lietuviais juk buvę. Ir vien už tai, net ir atėjęs rudasis okupantas negalėjęs palikti ramybėje laimingu sutapimu maskolių išvežimo išvengusio daktaro. Uždarė jį, drauge su kitais patriotais lietuviais koncentracijos stovykloje. Pasmerkė visus lėtai mirčiai, išrūkti per krematoriumo kaminą. Bet jis medikas, jis žmogus ir lietuvis. Savo patyrimu ir pagalba padėdavo visoms nelaimingoms bendrojo likimo aukoms, bet ypač saviesiems. Mylėjo jį už tai visi. Ir kiek gyvybių jo dėka liko išgelbėta nuo krematoriumo krosnies nasrų, kol sulaukta išlaisvinimo. Pagaliau, buvo sulauktos laisvės dienos. Bet ar jau taip linksmos jos buvo?... O, kur Tėvynė, kur artimieji?... Išvietintųjų stovyklos ir sekantis sustojimas šioje vandenyno pusėje. Po įtempto darbo, gautos teisės praktikai. Tautiečiai ir svetimi naudojasi žymaus mediko patvirmu. Jis mažai kada gauna poilsio. Ir kada gi ilsėtis, jei reikia artimui padėti, o tiek daug jo šaukiasi. Atlyginimas? Kam jis, kam reikalingi pinigai? Svarbu tik užsitikrinti minimalę egzistenciją, o pirmoje eilėje juk būtina padėti artimui, kenčiančiam, gal ir sunkių ligų kamuojamam žmogui. Ir daktaras skuba iš ligoninės pareigas atlikęs, skuba į besišaukiančių butus. Ir tai ne kartą, bet, kur reikia, ir kelis sykius dienoje, dar ir telefonu nuolat besiinformuodamas apie savųjų ligonių padėti. Kada baigiasi jo darbo diena? Kada jis atgula poilsiui? Niekas nežino. O, kai neperseniausiai, viena šeima, jau ilgokai besinaudodama mūsų daktaro priežiūra ir gydymu, pasijuto esanti ganėtinai skolinga, paklausė apie tai, gavo maždaug sekantį atsaką: "Na, jei jau gyveni ir negali žmogui padėti, tai tuomet ir gyvent visiškai neverta!"

—o—

Tariausi patekęs ar į laikraščio redakciją ar į radiofono programų paruošos kambarį. Ant sienų žemėlapiai, pasaulio žymesnių asmenų nuotraukos, ant stalų, kėdžių ir spintelių laikraščiai, žurnalai, iškarpos, knygos, trumpų bangų radijo aparatas, pora rašomų mašinėlių. Apsirikau. Nei viena, nei antra. Pasirodo, tai vieno mūsų jauno ir daug žadančio laikraštininko darbo kambarys. Ne profesionalas žurnalistas, deja, ne. Duoną pelnosi fiziniu darbu. Turimą vieną valandą priešpiečiams sunaudoja ne užkandžiams, bet... rašymui. Vežasi darbovietėn raš. mašinėlę. Bendradarbiai, kas žino, gal iš pasigėrėjimo, o gal ir iš pašaipos dažnokai paleidžia repliką: "Our Lithuanian Hero"! Bet kas dėl to kreips dėmesį, kai darbų augščiausios kalvos laukia. Jo rašiniai reguliariai pasiekia šio kontinento lietuviškuosius leidinius, nemažiau gi, ar tik ne du kart savaitėje oro keliu plaukia Europon. Neleistini pavėlavimai, visa jau iš anksto numatyta. Gauta medžiaga tvarkoma, verčiama į svetimas kalbas, gruoujama, skirstoma, kita dalis, jau eterio bangomis siekia ir slapta Vakarus besiklausančių pavergtųjų mūsų tautiečių ausis. Be aktyvaus publicistinio darbo, daug laiko užima svetimų ir savų periodinių leidinių sekimas, būdingesnių ir svarbesnių straipsnių rinkimas, išsiuntimas. Atitinkami organai juk turi būti apie viską painformuoti, turi patirti lietuvių spaudos balsus, visuomenės nuotaikas.

Jauna ir energinga asmenybė! Kiek užsimojimų, kiek planų ateičiai!? Ir visa, nei kiek savimi nesirūpinant, vien tik apie didesniuosius tikslus galvojant. Kai kam labai gerai žinomi jo sugebėjimai, aštri ir pastabi plunksna, bet ne visiems patinka tas. Tegu, sako, ir toliau už duonos kąsnį sunkiai prakaituoja, gal sumažės energija, gal mažiau taisytinų blogybių kels viešumon, rečiau gal ne visai ramias sąžines jaudins... tegu. Bet akylus skaitytojas, visada savo laikrašty moka atrinkti ir atskirti aktualią medžiagą nuo šiaudų, medžiagą, kuri neretai, oi daug kam akis svilina. Neveltui gi jau galima pastebėti pirmąsias pastangas, pirmuosius bandymus užčiaupti burną. Bet ar ne veltui?

—o—

Ir dar vienas fizinio darbo išvargintas veidas. Redaktoriaus veidas. Žmogus tai, labai ir labai besijaudinąs ir besisielojąs lietuviškojo prieauglio klausimais. Visi žino ir visi kalba, kad jaunimas — tautos ateitis. Bet kiek mažai daroma, kad bent trupučiu užsitikrinus, kad tas pats jaunimas augtų toks, kaip to nori Tauta, kad jis išaugtų svetimoje aplinkoje lietuviu ir naudingu žmogumi. Ak, kiek daug darbo, kiek daug pastangų, nepaprasto pasiaukojimo reikalauja laikraštėlio leidimo darbas! Bet kas supras, kas atjaus ir kas padės? Pabarti, pakritikuoti juk taip lengva, o savo darbu prisidėti jau kiekvienas vengia, purtosi. Yra ir gražių pavyzdžių, bet dar daugiau tuštumos ir neaiškumo. Vieni abejingi, kiti tik skeptiškai žvelgia, treti gi šypsosi, lyg bijodami garsiai išreikšti savąjį įsitikinimą: "Tuščios pastangos!" Taip, bet ne visiems. Nes kol yra bent saujelė idealistų, kol yra širdžių, kuriems lietuviškasis, kad ir neatlyginamas darbas, yra meilesnis ir brangesnis už sidabrinių krūvą, tol dar laikysis lietuviškasis diegas, tol jis nebus skirtas sunaikinimui, nors dažnos šalnos gerokai pakerpa lapelių pakraščius.

—o—

Kol turime šviesių pavyzdžių, kol kasdien matome tauraus žmoniškumo pereiškių, kol galime stebėti gaivaus lietuviškumo klestėjimo reiškinius, rodos, ir ateities kelias lyg ir lengvesnis ir tikresnis klojasi. Ir kai kasdieninės aplinkos slegiamas bei įvairių pagundų kamuojamas nukreipi žvilgsnį augščiau, juk taip nesunkiai gali matyti mūsų dailininko Vytį, drąsiai lekiantį virš mūsų žemės, kryžių Lietuvos. Bandykime apsidairyti aplink, jei ir savoje gyvenamoje vietovėje dar surasime bent tris panašius į augščiau minėtuosius pavyzdžius, žinokime, — Vytis ir Tauta laimės! **Al. Gimantas.**

SUDBURY Ont.

Kalėdų senelis, dovanomis ratuotas, lietuvius vaikučius aplankė sausio 8 d. Užsirašiusių buvo 66. Dovanų išlaidas padengė rengėjai — vietinė bendruomenė — iš savo iždo. Kalėdų senelį vykusiai suvaidino L. Kasparionas. L. Bagdonaitė gražiai pašoko du šokius, o R. Jakubonytė, V. Jasiūnaitė, L. Gatautytė ir L. Podėrytė pasakė eilėraščių. Nuo 8 val. prasidėjo šokiai suaugusiems. Grojo šaunus vokiečių orkestras. Bufete buvo galima numalšinti troškulį ir atsigaivinti. Nors viskas dar galutinai neapskaičiuota, bet, sakoma, pelno tikimasi gauti virš šimto dol.

Bendruomenės visuotinis susirinkimas įvyks sausio 23 d., sekmadienį, mažojoj Christ the King parapijos salėje, 6v.v. Kviečiami visi aktyviai ir gausiai dalyvauti. Bus renkama nauja Sudburio apylinkės valdyba.

Grimsta kasyklos. 30 mylių už Sudburio pradėjo grimsti Levacko kasyklos. Grimzdimas jau tęsiasi iš lėto kelinta diena. Radijo vis pranešinėja, kad darbininkai nevyktų į darbą. Kadangi grimzdimas vyksta labai lėtai, tai žmonių aukų dar nebuvo. Dalis kasyklų jau užlieta vandens.

Levacko kasyklų grimzdimas, trukęs keletą dienų, jau sustojo. Darbininkai nuo ketvirtadienio, sausio 13 d., vėl pašaukti atgal į darbą. **Sudburiškis.**

Dr. Ona Valaitienė
Priima ligonius ir gimdyves
Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.
57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Padėka

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga mane apdovanojo TF Hamiltono Atstovybė, Liet. Kat. Moterų D-ja; ponai Stepas Narmontas, Pijus ir Jeronimas Pleiniai. Visiems jiems reiškiu nuoširdžią padėką: Kl. Prielgauskas.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

BALFo metinė apyskaita rodo, kad 1954 m. BALFas piniginių aukų ir kitokių įplaukų yra turėjęs $101 893,05. Jų tarpe aukų bendrai šalpai $68 006,52, Vasario 16 gimnazijai $26 815,15 ir t.t. Gautų gėrybių vertė $242 077,71. Išviso pajamų per metus $343.-970,76, o su pereitų metų likučiu $375 797,57.

Pasiųsta Vokietijon bendrai šalpai pinigais $27 701,32, Vasario 16 gimnazijai $27 289,67.

Kitos stambiosios pozicijos: Tarnautojų algos Niujorke $7.-503,75, persiuntimas gėrybių į Europą $5 782,70, kelionių išlaidos $2 627,92, sandėlio darbininkų atlyginimas $1 943,00, tarnautojo alga Čikagoje $1 875,00, Įgaliotinio atlyginimas Vokietijoje $1 700.00.

Iš Kanados p.m. gruodžio mėn. BALFo centre tegauta $10, prisiųstų V. Liešiūnaičio iš Verdun, P. Q.

Vasario 16 gimnazijai iš Kanados prisiųsta $199,00 — Crow's Nest Pa apyl., Blaimore Alta $20, Toronto būrelis Nr. 63 — $20, Verdun P.Q. būrelis Nr. 88 — $40, Nr. 177 — $50, Nr. 64 ir 91 — $69.

Per 1954 m. iš Kanados BALFui prisiųsta išviso $4 341,28.

Blaimore, Alberta	$20.00
Brooks, Alberta	5.00
Coniston, Ontario	5.00
Edmonton, Alberta	10.00
Hamilton, Ontario	40.00
Longlac, Ontario	50.00
London, Ontario	5.00
Montreal, Quebec	6.00
Port Colborne, Ont.	81.00
Sault Ste Marie, Ont.	126.00
St. Catherines, Ont.	91.00
Simcoe, Ontario	5.00
Sudbury, Ontario	10.00
Toronto, Ontario	1 997.12
Vancouver, B.C.	182.90
Verdun, P. Q.	1 695.26
Ville LaSalle, P.Q.	10.00
Welland, Ontario	2.00

Detroito studentai buvo suruošę a.a. Vinco Krėvės minėjimą. Žymaus mūsų kūrėjo literatūrinį inašą lietuvių literatūrai apibūdino Al. Astašaitis. Kiti studentai škaitė Krėvės kūrybos pavyzdžių. Velionio paminklo statybai surinkta $22.

Be to, tie patys Detroito akademikai buvo suruošę ir gerai pavykusį Naujųjų Metų sutikimą. Tai būta ar tik ne pirmo tokio šaunaus baliaus miesto lietuvių istorijoje.

Ohio viešųjų kelių policijoj tarnauja ir lietuvis corp. Stasys L. Adomaitis. Jis dabar paskirtas naujosios autostrados nuo Clevelando į Pensylvania tarnybos viršininku.

Krikščionys demokratai Niujorke Sausio 10 d. turėjo šiais metais susirinkimą. Neseniai iš Tolimųjų Rytų grįžęs K. Valiūnas papasakojo iš atliktos kelionės aplink žemę įspūdžius ir pademonstravo tikrai gražių spalvuotų nuotraukų iš egzotinių kraštų: Japonijos, Honkongo, Indonezijos, Ceilono, Indijos ir Egipto.

Po to jaukioje nuotaikoje buvo painformuota svarbiausiais L.e tuvos laisvinimo klausimais ir išrinkta nauja Niujorko L K D skyriaus valdyba iš P. Minkūno, inž. J. Šalkauskio ir dr. Starkaus.

Prie "Tėvynės Sargo" jaunimui leidžiamas priedas **"Jaunimo Žygiai"** greitu laiku pasirodys atskirai. Jame bus pasisakyta krikščioniškosios demokratijos klausimais ir duota nemaža žinių iš jaunimo politinės veiklos įvair. kraštuose. Iš straipsnių pažymėtini: krikščioniškoji demokratija ir jaunimas, visuomeninio elito auklėjimo klausimu, krikščion. demokratija "Graves de Communi" enciklikoje, jaunimo keliai ir žygiai Europoje, jaunimas ant raudonojo ešafoto ir kt.

Minėjo lietuvius TV

Sausio pradžioje WCBS - TV visoje Amerikoje matomoj programoj "Home" koksai svečias iš Čikagos apibūdino tenykščius gyventojus. Suminėjęs skerdyklų juodadarbius pažymėjo, kad daugumą jų sudaro visokie "pėlakai", lietuviai, juodukai. Palankiausiai iš juodadarbių jis betgi aptaręs lietuvius, kurie esą ramūs, dievobaimingi, spiečiąsi apie savo bažnyčias ir organizacijas.

Susidaro įspūdis, kad lietuviai jau sugebėjo nors nusimesti senoviškąjį jų apibūdinimą "litvaks". Lietuvių tautos savigarbus užsilaikymas tėvynėje ir laisvajame pasaulyje susilaukia pripažinimo. Reikšmingiausia, kad vyksta tai savaime patiems Amerikos lietuviams nesugebant ar nematant reikalo apie savo tautą, jos kultūrą ir kūrybą informuoti. Ne ką geresnėj padėty ir Kanados lietuviai a.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

SINGER
PILNA KAINA $19.50.

išsimokėjimas dalimis.
Imperial Sewing firmos prityrusių specialistų perdirbta
IŠPARDAVIMAS
Nauja mašina

TIK DABAR! apvali špulė su apdangalu $29.50.
5 metams garantija!
★ Nauja šviesa ★ Naujas dangtis
★ Naujas motoras ★ Naujas kojinė kontrolė
Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui
WA. 1-5161
Nemokamai skylių dirbėjas pirmiems 25 pirkėjams.
IMPERIAL Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St.
TORONTO, ONT.

Skiepys nuo poliomelyčio

1955 m. Ontario prov. skiepys 165 000 vaikų nuo poliomelyčio. Bus skiepijama Salk skiepais.

Vaikų paralyžo susirgimai Ontario prov. sumažėjo. 1953 m. buvo 2 100 susirgimų; 1954 m. — vos 231. CSc.

PEMBROCKE, Ont.

Gruodžio 31 d. Pembrocke, Ont., General Hospital mirė Pembrocke lietuvių kolonijos narys Jonas Lažauninkas, gim. 1901. II. 15., Slavikuose, Šakių apskr. A.a. Jonas mirė nuo vėžio ligos. Palaidotas sausio 2 d. Pembroke R. katalikų kapuose. Į amžino poilsio vietą buvo palydėtas vietos lietuvių. Lietuvoje liko žmona ir šeima.

A.a. Jonas buvo Lietuvos Karo Aviacijos liktinis aviac. mechanikas ir Kauno m. Aleksoto Šaulių būrio valdybos narys. Buvo pasižymėjęs šaudymo sporte ir kariško šautuvo. Apdovanotas Nepriklausomybės 10-ties metų ir LDK Gedimino žymenimis. Karo metu buvo perskirtas su šeima Vokietijoje. Tremties metu gyveno Seligenstadt lietuvių stovykloje. Ten gyvendamas mokino savo likimo tautiečius auto mechaniko ir šoferio amato. Iš Vokietijos emigravo Anglijon, kur dirbo gipso akmens kasyklose. Iš Anglijos atvyko Kanadon. Apsigyveno Pembroke, Ont. Dirbo auto mechaniku garažuose. Pembroke išgyveno 3 metus. Buvo gero sugyvenamo būdo žmogus. Didelis tėvynės mylėtojas — kaip ir kiek galėdamas rėmė lietuvišką spaudą, bažnyčią, liet. namų statybas.

Tegu Tau Jonai būna lengva Kanados žemelė. **L. B.**

A. A. PRANEI KUNSAITIENEI mirus,

jos sūnus, dukteris, marčią, žentą Dumčių ir anūkus liūdesio dienoje užjaučia

I. P. Austinskai.

Įteikta literatūros premija

(Laiškas iš Čikagos)

Sausio 9 d. Čikagoje buvo didi meno šventė, kai nemaža Dariaus - Girėno salė kimštinai prisigrūdo lietuviškos inteligentinės publikos, smalsumo pagautos, kas laimėjo IV-ją "Draugo" literatūros premiją. Gal niekad taip lietuviškoji publika nesidomavo, kaip šiemet. Publika spėliojo ir net lažinosi ar neteks vėl kuriam iš anksčiau laimėjusių. 1954-jų metų premija teko jau pažįstamai jaunai rašytojai, kuri pernai atšventė savo kūrybinio darbo 20 metų sukaktį, bet jos kuklumas neleido reklamuotis. Kaip ji tyli, rami gyvenime, tokia darbe ir kūryboje, bet sava, lietuviškos buities vaizduotoja ir sveikos, moteriškos sielos ugdytoja. Ji gavo premija už romaną "Trumpa diena", kuriame vaizduojama netolimas lietuviškas kaimo gyvenimas, charakteris, papročiai ir lietuviški veidai, be priemaišų, kai šiuo laiku, tremties gyvenimas laidoja ir mūsų praeitį, užversdamas velėncmis, net ir išgyvenimus. Laureatė Alė Nakaitė - Arbačiauskienė mums atveria gražiąją lietuviško kaimo buitį su visu charakteriu, kai šiandien mums to ir trūksta.

Alė Nakaitė - Arbačiauskienė, keliolika metų pasirašanti slapyvarde Alė Rūta, gimė Rusijoje — Peterburge, 1915 m. lapkričio 16 d., tad šiemet jai sukaks dar tik 40 metų, o pernai minėjome jos kūrybinio darbo 20 metų sukaktį. Spaudoje pradėjo bendradarbiauti 19 metų, nors rašyti buvo pradėjus tik pradinę mokyklą bebaigianti — 12 metų. Augo ir mokėsi Kamajuose, o gimnaziją — Rokiškyje lankė ir baigė. Ją viliojo mokytojos darbas ir pasirinko studijoms Vilniaus pedagoginį institutą. Bet ji mokytojavo jau anksčiau ir įvairiose vietose ir tas darbas jai buvo maloniausias. Tik tremtis ir vėliau — šeima išskyrė. Sakydavo — aš save randu mokytojos darbe.

Kaip minėta, pradėjo rašinėti dar pradinės mokyklos suole būdama, o jau mokytojaudama, 1934 m. pasirodo savo pirmaisiais eilėraščiais ateitininkų moksleivių žurnale "Ateities Spinduliuose", kurį redagavo Bern. Brazdžionis. Tuo pačiu metu bendradarbiauja ir vaikų laikraštėlyje "Šaltinėlyje". Nebuvo vien tik lyrikė, bet davė ir prozos — apysakaičių ir scenos vaizdelių, kurie anų metų vaikučių buvo labai mėgiami. Rašė ir "Žiburėliui" ir kitiems. Jos stilius lengvas, nuoširdus, savas, turinys gyvas, daugumoje didaktinis, auklėjantis, bet pritaikintas vaiko amžiui ir dvasiai. 1942 m. paskelbtam "Žiburėlio" konkurse laimi premiją už scenos vaidinimą "Žiogas ir skruzdė", kuriam buvo parašyta muzika ir geriausiu pasisekimu vaidinta Kauno Jaunimo teatre. Tiesa, keletą knygelių vaikams išleido "Šaltinėlis". Iš stambesnių jos darbu išvydusiu šviesą, tai 1946 m. išėjęs eilėraščių rinkinys "Be Tavęs", pernai Vokietijoje išleista apysaka "Duktė". Dalis rankraščių liko Lietuvoje. Spaudoje plačiai bendradarbiavo, ypač tremtyje — Vokietijoje.

Premijos įteikimo aktas nebuvo sausas, protokolinis, bet ir su menine dalimi. Aktas atidarytas "Draugo" bendradarbių klubo pirm. kun. dr. A. Juškos įžanginiu žodžiu ir aktas perskaitytas "Draugo" moderatoriaus kun. V. Bagdanavičiaus. Premiją įteikė "Draugo" administratorius kun. P. Činikas. Įteikė laureatės vyrui inž. E. Arbačiauskui. Laureatė negalėjo dalyvauti — šeimos reikalai neleido. Pasak konsulo dr. P. Daužvardžio, vyras laimėjo tris premijas: žmona gavo 1000 dolerių, laimėjo laureatę ir loterelę Rasą. Buvo perskaitytas ir Jury komisijos pirmininko B. Brazdžionio žodis. Sveikino konsulas dr. P. Daužvardis, "Draugo" atstovas kun. Vyt. Bagdonavičius ir Rašytojų D-jos pirm. B. Babrauskas. Premijuoto romano ištrauką skaitė dramos aktorius J. Kelečius. Garbės prezidiumą sudarė: J.E. vysk. V. Brizgys, konsulas dr. P. Daužvardis, kun. P. Činikas, kun. Vyt. Bagdanavičius, ALTo pirm. L. Šimutis, kun. K. Barauskas, dr. O. Labanauskaitė, kun. dr. J. Prunskis, red. Ig. Sakalas, kun. dr. A. Juška, Ben Babrauskas, D. Kaminskienė, dr. P. Milčius, dr. Z. Smilgevičius, P. Gaučys ir Česl. Grincevičius. Meninėje dalyje pasirodė Lietuvos operos žvaigždė Juzė Augaitytė, padainavusi gražių dainų ir operos arijų, sulaukusi ir šilčiausių katučių ir kelis kartus bisavusi. Antroje dalyje — pasirodė pagarsėjusios Alice Stephens - Steponavičiūtės kvintetas, kuriam akomponavo pianistė G. Aleksiūnaitė. Meninė valis praėjo puikiausiai.

Visiems buvo staigmena, kai buvo paskelbti poezijos konkurso rezultatai. Laimėjo pirmąją premiją Zigmas Gavelis — iš Bostono, antrąją — Gražina Tulauskaitė ir trečiąją — mokyt. P. Bagdonas — abu Čikagoje.

Rašytoja laureatė gyvena Detroite ir šiuo metu dirba prie naujo romano užbaigimo. Turi rankraščiuose novelių, eilėraščių, scenos vaizdelių. Ir Čikagoje jos vienas scenos vaizdelis dideliu pasisekimu vaidintas jaunimui. Alė Nakaitė, kaip matome, ne naujokė, nors ir įvairi žanru, bet turininga ir ne veltui premija duota. Reikia džiaugtis ir sveikinti, kad ir moterys kyla literatūros viršūnėsna ir ji, ne tik aukletoja bei šeimos svarbiausias asmuo, bet ir gabi būti rašytoja dar garbingesnė, kai yra ir šeimos mokytoja, gyvenimo veidrodis ir ateities auklėtoja.

J. Zanavykas.

Didysis Lietuvos protas

"ATEITININKŲ IDEOLOGIJAI" ANTRĄ KART PASIRODŽIUS

Prof. Št. Šalkauskis, ATEITININKŲ IDEOLOGIJA, II perredaguotas leidimas, 334 psl. Išleido prel. Pr. Juras. Viršelis dail. V. K. Jonyno. Kaina $3.

Senesnės lietuvių kartos, bekovodamos už savo egzistenciją ir savitą kultūrą, ieškojo įkvėpimo bei stiprybės senojoje Lietuvos praeityje. Naujosios gi kartos, išaugusios nepriklausomos Lietuvos laikotarpyje, ima vis stipriau jausti, kad stiprybė bei įkvėpimas turi eiti iš naujosios Lietuvos sukrautų lobių. Tie lobiai dar nėra mūsų pačių įvertinti bei iškelti visų regimon švieson. Tik iš atokesnės perspektyvos jie ima pamažėl ryškėti. Iškyla nauju reikšmingumu, rodos, pažįstami veidai, tačiau reikiamai dar nepasisavinti, neišmąstyti.

Viena tokių asmenybių yra prof. Stasys Šalkauskis — nuo 1940 m. save vadinęs Šaltautu. Jo paliktas minties lobis jaunajai kartai teks dar ilgai mąstyti ir dažnai prie jo grįžti. Kiekvienam, besisielojančiam Lietuvos likimu, nėra įmanoma praeiti pro Šalkauskį. Ir tai ne tik teorinėje, bet ir praktinėje srityje, nes jis nesiribojo vien principų pagrindimu, bet rūpinosi ir jų įgyvendinimu. Tai ypač ryšku jo susijime su ateitininkų sąjūdžiu, kuriam jisai formulavo pagrindines ideologines gaires. N. Lietuvoj šis jo darbas buvo išleistas atskiru leidiniu "Ateitininkų ideologijos" vardu. Dabar, prel. Pr. Juro dėka, jis yra pakartotas. S. Sužiedėlis, At-kų Federacijos vadas, rūpestingai parengė jį padarydamas kaikuriuos redakcinius pakeitimus, o dail. V. K. Jonynas davė patrauklų viršelį. Visas šis darbas neabejotinai yra reikšmingas ne tiktai ateitininkų sąjūdžiui, bet ir apskritai katalikiškajai visuomenei. St. Šalkauskio išdėstyti principai yra rodikliai į pilnutinį gyvenimą, kuriuo sielojasi kiekviena krikščioniška širdis. St. Šalkauskis tuo būdu yra ne tiktai ateitininkijos, bet ir visos Lietuvos didysis protas, ypač nepriklausomosios Lietuvos. Prof. A. Maceina savo įžanginiame žodyje, kuriame apibūdina St. Šalkauskio asmenį, užtat ir sako: "Kuo Valančius buvo 19 a. viduriui, kuo Jakštas buvo 20 a. pradžiai, tuo Šalkauskis buvo Lietuvos Nepriklausomybės tarpsniui".

"Ateitininkų ideologijoj" Šalkauskis kalba apie ateitininkų sąjūdį, tačiau tokiu gilumu, kad tuoj matai jame lietuvišką krikščioniškosios minties genijų. Ateitininkiją jis sieja su visos tautos likimu. Pvz. kad ir šios poskyrių antraštės: "Katalikiškosios pasaulėžiūros reikšmė Lietuvos ateičiai", "Spaudos draudimo pamoka lietuvių tautai", "Visuomeninio mūsų tautos atgimimo reikalu" ir t.t. Ir visa tai nėra laikraštinio pobūdžio straipsniai, o gilios erudicijos ir mylinčios lietuviškos širdies vaisius.

Katalikiškajai visuomenei šis leidinys yra labai vertinga dovana. Jame keliamos problemos ir jų sprendimai tebėra aktualūs ir šiandieną pasaulio pakraščiuos išblaškytiems tautiečiams. Jis padės nevienam susiorientuoti gyvenimo painiavose. Tai nėra statutų rinkinys, o sistemingai išdėstyta krikščioniškoji gyvenimo filosofija, atsiremianti į lietuviškąjį gyvenimą. St. Šalkauskis pats ja gyveno ir kitiems ją perteikė. Būdinga pastebėti, kad jis, jau linkdamas gyvenimo pabaigon, skatino jaunimą stipriau domėtis **"gyvaja dvasia"**, kuri, anot jo, yra ne kas kita, kaip siekos degimas idealo akivaizdoje" (277 psl.). Tai rodo jo pasinešimą nuo mokslo į gyvenimą ir tai tokį, kuris nesensta, nes atsiremia į amžinąsias vertybes. Štai jo paties žodžiai: "... būkime iš tikro jauni ir savo jaunatvės dovanose raskime atramą dvasinei jaunatvei, kad mūsų gyvenimas jau ant žemės taptų amžinybe" (298 psl.).

O ateitininkams paskutinis St. Šalkauskio viešas žodis buvo tartas viešu laišku 1932 m., kuriame, be kitko, ragina juos sukrusti ir "sužadinti ateitininkų energiją, pakreipti ją į svarbiausius ateitininkų uždavinius ir radikaliai pakeisti pačią ateitininkų nuotaiką". Lygiai tą patį jis pasakytų ir šiandieną tik gal dar stipriau.

Pr. G.

Alė Rūta -- laureatė

Jau ketvirtą kartą Čikagos lietuviškoji visuomenė, kuri taip gausiai susirinko šion metinėn literatūros šventėn, buvo liudininke vieno svarbiausių JAV-bių lietuvių kultūrinio gyvenimo

Premijos įteikimo iškilmingąją dalį - aktą atidarė kun. dr. A. Juška, trumpai papasakodamas savo dienoraštinius įspūdžius iš gyvenimo tremtyje ir čia, Amerikoje. Pasakojimo metu ir paaiškėjo, kad naujoji laureatė — Alė Rūta, kurią kunigas buvo susitikęs su jos šeima tremties kelyje. Ši šeima tai pavyzdys daugelių lietuvių, kaip ir skurdaus vargo kelyje, vedina tvirto tikėjimo ir meilės paliktai gimtai žemei, ji keliauja nuo miesto į miestą kol pagaliau atvyksta Detroitan. Bodėdamasi miesto triukšmu ir ilgėdamasi tylaus kampelio, Arbačiauskų šeima keliasi užmiestin. Pradžia sunki, betgi laureatės vyro, nenuilstamo inžinieriaus - architekto pastangomis, įsigijamas nuosavas namelis, kuriame Alė Rūta atsideda kūrybai. O, rašytoja darbšti: kuria ir dalyvauja visuose "Draugo" skelbtuose romano konkursuose. Šalia kūrybos rūpinasi dviejų vaikučių auklėjimu ir visados dalyvauja Detroito lietuvių visuomeniniame gyvenime. Ji netik rašytoja, bet ir visapusiškai visuomenės veikėja; visiems motiniškai padeda, visais krikščioniškai rūpinasi.

Po kun. dr. A. Juškos žodžio, "Draugo" moderatorius kun. dr. V. Bagdonavičius skaito iškilmingą premijos įteikimo dokumentą — romano konkurso komisijos sprendimą. Pasirodo, jog konkurse dalyvavo net 11 autorių, iš kurių dar trys buvo pasiuntę gan vertingus romanus.

Trumpai pasidžiaugęs laimėjimu ir pasveikinęs rašytojų draugijos vardu, Benediktas Babrauskas perskaitė išsamų jury komisijos pirm. B. Brazdžionio laišką, kuriame poetas Alę Rūtą aptaria kaip reto talento rašytoją pradininkę tarmiškojo rašymo lietuviškoje literatūroje. Esą, laureatė šiuo savo kūriniu mums suteikė džiaugsmo, nes čia yra nupieštas tikrasis lietuviškojo kaimo gyvenimas. Pirmininkas, apžvelgdamas visus konkurso dalyvius, sako, jog šiame konkurse buvo veikalų, nagrinėjančių šių dienų gyvenimo problemas, kalbančių apie knygnešių gadynę, apie Lietuvos okupaciją. Tačiau, iškiliausias romanas buvo "Trumpa diena", kuris su savo nepaprastai giliu nuoširdumu aprašytu lietuviškojo kaimo gyvenimu, pralenkęs visus.

Sveikindamas mecenatų vardu, kun. Bagdonavičius pasidžiaugė nūdieninio žmogaus dvasinių jėgų galingumu. Linksma, kad premiją laimėjo Alė Rūta dėl savo nuoširdaus kaimo nupiešto vaizdo, tačiau šis jos laimėjimas yra ypatingas. Rašytoja dalyvavo visuose "Draugo" romano konkursuose. Račė, kūrė ir nenusiminė, kad nelaimi. Dėl šios kūrybingos, nenugalimos veržlumo dvasios žmogus ir yra neišmatuojamai vertingas. Galutinai todėl negalima sakyti, kad šis ar anas žmogiškasis tvėrinys yra jau išsisėmęs. Rašytoja, dalyvaudama konkurse, turėjo nugalėti daug pavojingų varžovų, tačiau pavojingiausias varžovas buvo pati rašytoja. Alė Rūta nugalėjo save. Tai didžiausias žmogaus laimėjimas, nedažnai pasiekiamas šioje žemėje.

Kodėl Alė Rūta laimėjo šią premiją paaiškėjo daugiausia iš josios pačios laiško, kurį po trumpo sveikinimo ir dėkojimo, perskaitė vyras. Šiandieniniam gyvenime, pilnam nuožmiausių kliūčių, moteris yra labiausiai atsakinga, todėl ji turi būti tvirta, sunkiai įveikiama savo darbuose. Nepasiduoti, išlikti, kurti, gyventi.

Kad atsirado "Trumpa diena" autorės pasakymu buvo dvi svarbiausios priežastys: tėvynės ilgėsys ir kūrybos galia. Pirmoji laureatę kuriant nuvesdavo atgal į lietuvišką kaimą su visais jo papročiais, vargais. Lietuviškas kaimas duodavo jėgų ir vilčių vėl kada nors ten grįžti, vėl pilnai gyventi.

Kūrybos galia irgi buvo svarbi kuriant romaną, kadangi rašytojai kūryba yra lyg malda. Kuriant žmogus išsisakai save, pakyli į ten, kur yra Viltis, kur gyvena Meilė. Žmogus, turėdamas viltį į gimtosios žemės sugrįžimą ir tvirtą tikėjimą, negali būti pesimistas. Meilė lietuviškai knygai dar nemirė. Tai parodo tokie romano konkursai ir literatūrinės šventės. Reikia rūpintis, veikti, tada merdėjimas neprasidės. Svarbiausia dabarties problema yra lietuviškasis jaunimas, tačiau ir čia lietuvė motina laimės, jei visi dirbsime ir tikėsime.

Šią šventę dar labiau praturtino poezijos konkurso pasekmės. Pirmoji premija už eilėraštį "Pamirštoji sula" teko bostoniškiui Zigmui Gaveliui, antroji — Gražinai Tulauskaitei už "Poetą" ir trečioji — Apolinarui P. Bagdonui už "Viešpaties maldą".

Poezijos konkursui buvo atsiuntę savo kūrinius 33 poetai iš Kanados, Vokietijos, P. Amerikos ir JAV. Jury komisija, susidedanti iš pirm. Česl. Grincevičiaus, sekr. D. Augienės ir narių A. Nako, dr. J. Prunskio, V. Ramono, gavo įvertinimui 71 eilėraštį. Premijų mecenatai: Mutual Federal Savings B-vė — $50, Vik. ir Br. Tubeliai — $30 ir Balzekas Motor Sales — $20.

Antrosios ir trečiosios premijų autoriai savo eilėraščius koncerte taip pat perskaitė. Antroje koncerto dalyje klausytojai jau paragavo ir "Trumpos dienos". Su meistrišku augštaitišku skaitymu aktorius Jonas Kelečius taip greit perkėlė klausytojus į Rokiškio apylinkės kaimą, jog visa salė jautė ir matė čia pat, jųjų tarpe esančius, Bronę ir Kostą ir lietuvišką gryčią ir kasdieninius kaimo vargus. Braniutės rūpestis raukšlėjo visų veidus, o rastoji musė sūryje suteikė visiems skanaus juoko. Iš šios trumpos ištraukos koncerto dalyviai tikrai jau galėjo ir pajusti naujojo romano vertę. Po to sekė op. solistės Juzės Augaitytės ir Alice Stephans kvinteto (K. Bartulis, E. Zapolis, A. Giedraitis, J. Bražys, A. Peškys) dainos ir pagaliau šokiai.

Kai dar trupučį pagalvoji, vėl grįžta mintys prie "Trumpos dienos" ir Alės Rūtos. Romanas naujas; jo tema — lietuviškojo kaimo gyvenimas, paprastos kaimietės gyvenimas paskutiniaisiais nepriklausomybės ir pirmaisiais okupacijos metais. Romane rasime netik lietuvišką, augštaičių tarmės, kaimą, bet ir jaunos širdies konfliktą, kuris vyksta svajonėms kryžiuojantis su realybe.

Tolian vėl matai keturių, o nuo sausio 4 d., penkių asmenų šeimą, gyvenančią kažkur netoli Detroito. Šeimos vyras — kuklus, nuoširdus inžinierius savo kruopščiu darbu pelnąs šeimai pragyvenimą. Motina — lietuviškosios emigracijos pasididžiavimas. Ji rašytoja, dalyvaujanti spaudoje nuo 1937 m. Nuo to laiko Alė Rūta pericdikoje išspausdino daug eilėraščių, pasakų vaikams, novelių ir pedagoginių straipsnių. Ši premija rašytojai yra antroji. Tėvynėje Alė Rūta laimėjo pirmąją už vaikų poeziją. Eiliuotas vaidinimas "Žiogas ir Skruzdė", kuris buvo vertas "Žiburėlio" 3.000 markių premijos buvo vėliau vaikų operos libretu, o trys tūkstantinės tapo atiduotos už porą batų. Laureatė tremtyje gyvendama yra išleidusi poezijos rinkinį "Be tavęs" ir novelių rinkinį "Likimo keliu". Konkursan siųsta ir sugrįžusi namo, o po to pertaisyta ir 1953 m. išleista buvo "Duktės" apysaka. Paskutinysis kūrinys "Bendrijos išleistas, buvo eiliuotas vaidinimas vaikams "Nunešk, upeli, žąsų vargus".

Rašytoja nors ir gimusi tremtyje, Rusijoje, tačiau savo vaikystę praleido Augštaitijoje, Rudžių kaime. Mokindamasi ji domėjosi jaunimo gyvenimu, dalyvavo įvairių organizacijų veikloj. Vėliau dirbo kaip pedagogė su jaunimu, todėl pažįsta jį. Taip pat savas jai ir kaimo gyvenimas iš darbo su kaimo žmonėmis. Augštuosius mokslus ėjo Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje ir Vienoje.

Arbačiauskų šeimos ateitis — trys tvirtos atžalos, augančios rūpestingoje ir pavyzdingoje tėvų priežiūroje. Jie yra tėvų pasididžiavimas, gi visa šeima — lietuvių. Džiugu, kad šiandieniniame chaose ši šeima gali būti daug kam pavyzdžiu darbo, pasiaukojimo ir vilties. Džiugu, nes kenčiančioji ir išblaškyta tauta turi savo tarpe pavyzdingą krikščionišką šeimą, kurios motina yra laureatė Br. Lekavičius.

Iš kultūros ir knygų pasaulio

Leis lituanistines studijas

Vienas iš svarbiausių Lituanistikos Instituto uždavinių yra lituanistinių tyrinėjimų, studijų leidimas. Kiek leis mokslinis leidinio pobūdis, studijas bus stengiamasi paruošti populiaresnes bei prieinamas galimai didesniam skaitytojų skaičiui.

Lituanistikos Institutas jau yra numatęs pirmaisiais savo leidiniais leisti dr. A. Šapokos, buv. Vytauto Didžiojo ir Vilniaus universitetų docento, "Vilniaus miesto istoriją" ir prof. Vaclovo Biržiškos lietuvių literatūros bei kultūros istorijos studijas. Tuo tarpu šiems veikalams išspausdinti institutas dar neturi pakankamai lėšų.

Liet. Enciklopedijos leidėjas ir redakcija paskelbė paaiškinimus dėl dabartinių nesusipratimų. Ten sakoma, kad liepos 17 d. redakcijos posėdy vienbalsiai buvę sutarta, kad tomus redakuoja jų atskiri redaktoriai, o vyr. redaktorius taiso lituanistinius straipsnius ir tuos, kuriuos tomo redaktorius randa būtina jam parodyti. Vyr. redaktorius tos tvarkos nesilaikęs, kas sunkinę darbą ir trukdę LE leidimą. Gruodžio 27-28 d. naujas redakcijos ir leidėjo posėdis, apsvarstęs ginčytinus dalykus ir radęs, kad vyr. redaktorius nesąs formaliai atleistas, bet pats pasitraukęs nuo redakcinio darbo. Visi radę, kad prof. Vc. Biržiškos talka LE yra naudinga, tad pageidavę, kad jis neišsiskirtų iš red. kolektyvo. Buvę priimti bendri redakcinio darbo nuostatai, sutarta, kad red. kolektyvui pakaitomis atstovauja spausdinamo tomo redaktorius. Nutarimai buvę priimti vienbalsiai.

Lietuvos Skautų Brolijoj gruodžio pradžioje paskelbta visuotinė korespondencinė sueiga (KBVS) brolijos veikimui apžvelgti bei ateities gairėms išryškinti ir organams naujajai kadencijai išrinkti. Šios, jau antros, KBVS prezidiumas sudarytas iš Clevelando skautininkų, pirm. v.s. Pr. Karaliaus — 1438 Ansel Rd., Cleveland 6, Ohio, USA. Tai oficialus KBVS prezidiumo adresas, kuriuo siųstinas bet koks susirašinėjimas KBVS reikalais.

KBV Sueigoje dalyvauja: a) rinkti atstovai — iš kiekvienos vietininkijos ar tunto po vieną nuo dviejų vietininkijos ar tunto vienetų; b) atstovai iš pareigos — Skautų S-gos organų nariai ir c) užsiregistravę skautininkai, kurie nedalyvauja KBVS kaip rinkti atstovai arba kaip atstovai iš pareigos.

Šios KBVS dalyviai privalėjo užsiregistruoti KBVS prezidiume iki sausio 15 d. **- SKS -**

Vl. Matulaitis Čikagoje įsigijo cinkografiją. Pastaruoju metu jis dar įsigijo ofsetu spausdinimo mašiną.

I. Ignatonis parašė romaną iš JAV lietuvių gyvenimo bei santykių tarp 2-jų kartų imigrantų.

AUKOS "ATEITIČIAI"

Prel. P. Juras, Lawrence, Mass., atsiuntė $25 auką "Ateičiai" su tokiu prierašu: "... Ateitininkams linkių suformuoti savo charakterį pagal prof. St. Šalkauskio "Ateitininkų ideologiją". Kadangi "Ateitis" daug padeda jaunimui pažinti save ir savo pareigas, žurnalo palaikymui bei jo tobulinimui aukoju $25.

Telaimina Gerasis Viešpats visus Jūsų darbus".

Kun. V. Slavynas, atsiųsdamas specialią $25 auką "Ateičiai", taip rašo: "Mano didžiausia asmeninė pagarba, nusistebėjimas ir atsidavimas Jums už Jūsų didelius darbus "Ateičiai".

Kun. dr. J. Prunskis atsiuntė $50, kartu pažymėdamas, kad 50-čiai naujų "Ateities" skaitytojų prenumeratos kaina 1955 m. būtų sumažinta iki $4. "Ateities" administracija nuoširdžiai dėkodama už auką skelbia, kad nuo sausio 15 d. ta nuolaida bus daroma naujiems skaitytojams, iki jų susidarys 50. Prašome visus Gerb. Platintojus atkreipti į tai dėmesį ir paskubinti ieškoti naujų skaitytojų.

"Ateities" administracija kreipiasi į savo skaitytojus

Administracija turi į Jus kelis prašymus:

1. Nelikite Ateičiai skolingi už pereitus metus!

2. Prateskite prenumeratą 1955 m. atsiųsdami iš anksto prenumeratos mokestį!

3. Pakeitę gyvenamą vietą, nelelsiant praneškite naują adresą administracijai, kad nesutrukdytų žurnalo siuntinėjimas ir nesusidarytų bereikalingų išlaidų!

4. Jei kas nepajėgia prenumeratos apmokėti, drįskite parašyti, susitarsime ir siųsime kurį laiką veltui.

5. Su pereitų metų Nr. 10 esame išsiuntinėję specialius Ateities užsakymo lapelius ir vokus. Prašom juos grąžinti administracijai. Jums kaštuos tik 3 centai, o mums labai palengvins susiorientuoti, kiek turime šiems metams skaitytojų ir kokios apimties žurnalą tesėsime išleisti. Nuo Jūsų, Mieli Skaitytojai, pareina ar Ateitis ir šiais metais bus tokia pat brandi savo turiniu ir patraukli forma, jei Jūs jai neliksite skolingi ir surasite bent vieną naują skaitytoją.

Administracija pasižada daryti visa, kad Ateitis būtų tokia pat graži, kaip ir iki šiol.

Ateities administracija.

"Žemė dega" laukia talkos

Tuoj bus treji metai, kai knygų leidykla Terra yra įsipareigojusi Jurgiui Savickiui išleisti jo paskutiniąją knygą "Žemė dega".

Ši knyga — tai autoriaus atsiminimai ir užrašai, apimantys 1939-1946 metų laikotarpį. Autorius yra rašytojas ir diplomatas, Europos ir Lietuvos tragediją matęs visai iš kitokio stebėjimo taško, negu mes visi. Karo pradžioj Jurgis Savickis buvo mūsų atstovas prie Tautų Sąjungos Genevoje. Įvykiams besipainiojant, dėl nesuprantamų priežasčių, jis buvo atšauktas iš tos vietos ir pakeistas kitu žmogum. Jurgis Savickis grįžo į Kauną, bet čia niekur jau nepritapo, todėl per Šveicariją išvyko į Pietų Prancūziją, kur Viduržemio jūros pakrašty savo vilaitėj "Ariogala" pergyveno visus II Pasaulinio karo gaisrus. Savo išgyvenimus, įspūdžius, susitikimus J. Savickis aprašinėja dideliu nuoširdumu, nuostabiu atvirumu, nevengdamas net ir užkulisinių momentų.

Terra neabejoja šios knygos reikalingumu, taip pat užtikrinta, kad skaitytojų ji bus mėgiama. Bet ji didžiulė, apie 700 psl. normaliame formate, jos išleidimas kainuos kelis tūkstančius dolerių, todėl be skaitytojų paramos leidykla pati viena negali išsiversti.

Šitai suprasdami ir norėdami išleisti šią knygą dar šį sezoną, **prašome tikruosius mūsų knygos bičiulius talkon prenumerata palengvinti šios knygos išleidimą.** Knyga bus leidžiama dviem dideliais tomais, kurių kataloginė kaina bus $3.75 kiekvienas. Prenumeratos kaina $6.00 už abu tomus. Prenumeratoriams knyga bus įrišta ir gražiu kietu viršeliu, persiųsta gerai įpakuota, pasieks tuo pačiu laiku, kai ji pasirodys knygų rinkoje.

Prenumerata telkiama iki vasario 16 d. JAV ir Kanadoje, iki kovo 15 d. Australijoje, Anglijoje, Venezueloje, Vokietijoje ir kitur. Užsakymus ir pinigus siųsti adresu: TERRA, 748 West 33rd Street, Chicago 16, Illinois, USA.

Šiuo didžiu lietuviškos knygos sunkmečiu skaitytojų parama leidyklos darbe vertinama su dideliu dėmesiu, todėl iš anksto prašome būsimuosius "Žemė dega" prenumeratorius neatsisakyti leisti savo pavardes paskelbti leidinio antrame tome leidyklos garbės talkininkų sąrašuose.

Terra

Redakcijai prisiųsta

Dr. A. Šapoka, Vilnius Lietuvos gyvenime, Toronto 1954, 96 psl. Kaina $1.50.

Bronius Kviklys, Akademinė Skautija 1924 - 1954 m. trisdešimties metų gyvavimo, veiklos ir darbų apžvalga, Čikaga 1954, 236 psl.

East and West, a Quarterly Review of Soviet and Baltic Problems, 1954, Nr 3, 64 psl.

Lietuvių Dienos, 1955 sausio mėn., Nr. 1 (50), VI metai, 26 psl..

Šiame numery rašo: Dr. Br. Nemickas, pasikalbėjimas su J. Audėnu, Stp. Zobarskas, V. Kazokas, dr. J. Bielskis, dr. J. B. Končius, Vl. Adomavičius ir kt.

Iliustracijų tarpe yra keletas vaizdų iš KLB Kr. Tarybos pastarosios sesijos.

Current News on the Lithuanian Situation, Vol. X, Nr. 9 (132) Compiled by the Lithuanian Legation, Washington D.C., November - December 1954.

Turiny: medžiaga liečianti Pabaltijo Santarvės 20-metį, Kersteno kom. veikla, 1954 m. vasario 16 d. kongrese pasakytos kalbos, priverstiną darbą ir naująją Lietuvą liečiančią literatūrą.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

"JOSEPHINE BEAUTY SALON"
955 Dundas St. W., Toronto
Prie Grace - Beatrice tramvajaus sustojimo.
Tel. EM. 8-4138.
Įvairių rūšių ilgalaikis sušukavimas, dažymas, sutvarkymas ir moderniškas kirpimas. Sąžiningas darbas. Kainos prieinamos. Susitarus dirbama vakarais.

Dėmesio Pontioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Sukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave., Toronto

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave. prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.

LIETUVIŠKA VYRŲ KIRPYKLA
"WALTER BARBER SHOP"
Anksčiau buvusi Ossington Ave., prie Lietuvių Namų dabar PERSIKĖLĖ į 874 COLLEGE ST., tarp Ossington ir Dovercourt Rd.
Veikia nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.
Savininkas V. LASTAUSKAS
874 COLLEGE STREET. TORONTO

Mokinkitės Masažo
NEOKANADIEČIAI, jūs galite padėti patys sau šiame naujajame krašte lapdami naujai kylančios PROFESIJOS nariais. Galimybės neribotos. Mokymo programa labai įdomi. Leiskite JUMS padėti
Žiemos klasėms registruojama dabar.
Skambinkite arba rašykite, instrukcijas pasiųsime veltui.
CANADIAN INSTITUTE OF PHYSIOTHERAPY
and Canadian College of Massage & Hydrotherapy
TELEFONAS WA. 2-7847
TORONTO 7, ONT.

NORĖDAMI PIRKTI AR PARDUOTI NEKILNOJAMĄJĮ TURTĄ KREIPKITĖS Į DIDŽIAUSIĄ LIETUVIŠKĄ FIRMĄ

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W., TEL. OL. 6381 arba 1609 DUNDAS ST. W., TEL. OL. 7996, OL. 7997.

Symington - Dupont, 8 kamb., mūrinis namas, garažas, tik $13.000. Skambinti B. Sergautis, OL. 6381.

Netoli statomos bažnyčios, 10 k., mūrinis namas, atskiras, tik $17.500. Skambinti A. Paleckis, OL. 6381.

Bloor - Gladstone, 7 kamb., mūrinis, atskiras, 2 garažai, įmokėti tik $4.000. Skambinti B. Marijošius, tel. OL. 6381.

Bloor - Pauline, 8 kamb., mūrinis, geram stovy, 2 garažai, pilna kaina $14.000. Skambinti Krilavičius, tel. OL. 6381.

Prie naujai statomos bažnyčios, 6 kamb., atskiras mūrinis namas, alyva šildomas, tik $4.000 įmokėti. Skambinti J. Kaškelis, OL. 6381.

High Parke, 7 kamb., atskiras mūrinis namas, privatus įvažiavimas, geram stovy, alyvos šildymas, pilna kaina $17.900. Skambinti R. Žulys, tel. OL. 6381.

Rusholme - College, 8 kamb., mūrinis, 2 virtuvės, 2 vonios, garažui vieta, pilna kaina $15.000. Skambinti Jucevičius, OL. 6381.

Dundas - Brock, 10½ kamb., mūrinis, atskiras, labai geras vidus, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, puikios pajamos. Skambinti V. Plioplys, OL. 7996-7.

Dundas - Dupont, 10 kamb., atskiras mūrinis dupleksas, per du augštus, garažas, pilna kaina tik $15.000. Skambinti Budreika, OL. 7996-7.

Parkdale, 8 kamb., atskiras mūrinis namas, garažui vieta, vandens alyva šildymas, pilna kaina $15.000. Skambinti Rimkevičius, OL. 7996-7.

Roncesvalles - Howard Park Rd., 8 kamb., geras mūrinis namas, tikrai geras pirkimas, tik už $16.500. Skambinti Barcevičius, OL. 7996-7.

Glenlake - Keele, 11 kamb., atskiras, mūrinis namas, garažas, geras namas ir pajamos už $20.000. Skambinti V. Lunys, OL. 7996-7.

High Parke, 8 kamb., per du augštus, mūrinis, atskiras, geras namas, garažas už $15.000. Skambinti F. Senkus, OL. 7996-7.

Dundas - Queen, 10 kamb., mūrinis, garažui vieta, 3 virtuvės, tikras pajamų namas, už $15.500. Skambinti Posius, OL. 7996-7.

High Parke, 6 kamb., atskiras, mūrinis namas, geram stovy, pilna kaina $17.500. Skambinti J. Baltakys, OL. 7996-7.

High Parke, 7 kamb., atskiras, mūrinis namas, privatus įvažiavimas, garažas, alyvos šildymas, pilna kaina $17.900. Skambinti Maciunskas, tel. OL. 7996-7.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis namas, trys virtuvės, geram stovy, pilna kaina $18.000. Skambinti Kriaučeliūnas, OL. 7996-7.

High Parke, 10 kamb., atskiras, mūrinis dupleksas, tuojau galima užimti, patogus nuomavimui ir pačiam gyventi. Tik už $20.000. Skambinti Beržanskis, OL. 7996-7.

KASDIEN NAUJŲ NAMŲ, PASKAMBINKITE IR PASITIKRINKITE, NES NEVISADA GERUS NAMUS SPĖJAME PASKELBTI.

Joint Realty Limited

Mann & Martel

REALTORS

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

J. TAMULIONIS
1245 BLOOR ST W.
Įst. tel. OL. 8481. Namų OL. 8074.

$3.000 įmokėti, St. Clair - Boon, 8 k., pusiau atsk., mūrinis, geri k., kietos grindys, 2 Virt., garažas.

$3.500 įmokėti, Bloor - Radford, 6 k., atsk., mūrinis, nepereinam. k., kietos grindys, geras vidus ir garaž.

$8.000 įmokėti, Indian Rd. - High Park Bld., 13 kamb., atsk., mūrinis, kiet. grindys, Vandens - alyVos šildymas, garažas. Namas pats saVe moka, paliekant saVininkui **5 k.**

$14.500 pilna kaina, Bloor - Windermere, 5 k., Vieno augšto namas-bungalow. Modern. kamb., alyVos šildymas, Vieta garažui.

$2.900 įmokėti, Windermere - Bloor. 6 kambarių, mūrinis, atskiras, kietos grindys, geri kambariai, garažas.

$10.000 įmokėti. Indian Rd. - Bloor. 12 kamb., mūrinis, atskiras, 2 modernios virtuvės, 3 vonios, vandens - alyvos šildymas, 2 garažai.

$5.000 įmokėti. Durie - Bloor. 7 kambarių, atskiras mūrinis namas, kietos grindys, dideli kambariai, vandens šildymas, garažas, reta proga.

ANTANAS MIČIŪNAS
2336 BLOOR ST. W.
Įst. tel. MU. 8255. Namų LA. 2143.

10 kambarių mūrinis iš dviejų sulipdytas namas. Nepereinami dideli kambariai. Modernus alyvos apšildymas. Geras pajamų namas. Randasi ant Dovercourt gatvės prie pat Dundas. Prašoma kaina $18.900. Viena atvira skola balansui.

$4.000 įmokėti, 6 kambarių ir saulės kambario mūrinis atskiras namas. Yra garažas. Randasi High Parke prie Bloor gatvės.

12 kambarių mūrinis atskiras namas, nėra garažo. Reikalingas vid. remonto. Šildomas alyva. Randasi High Parko rajone prie Annette gt. Kaina tik $14.900; įmokėti $4.000 ir viena atvira skola balansui 10 metų.

$4.500 įmokėti, 9 kambarių mūrinis, atskiraș, per tris augštus namas. Vandeniu - alyva šildomas. Yra garažas. Bloor - Lansdowne raj.

$1.800 įmokėti, 6 kambarių namas. Naujai išdekoruotas. Arti prie mokyklos, susisiekimo ri krautuvių. Dundas ir Brock rajone.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

A. W. FARLINGER

REAL ESTATE

587 BLOOR STREET WEST. — TORONTO

Seniausia pirkimo — pardavimo įstaiga Toronte, turi ofisus visose miesto dalyse

Sudarome geriausiomis sąlygomis morgičius per mūsų morgičių departamentą.

KELETAS PAVYZDŽIŲ:

$4.000 įmokėti, Grenadier - Roncesalles, mūrinis, 7 kamb. per 2 augštus, 2 VirtuVes, 2 garažai, alyVos šildymas.

$5.500 įmokėti. Bloor - Ossington, labai gero mūro, atskiras, vandeniu alyva šildomas, 9 k., 3 virtuvės, visi kambariai dažyti, du garažai.

$5.000 įmokėti. Roncesvalles - Howard Park Ave. Labai gero mūro, 8 k. vandeniu alyva šildomas, garažas.

$4.000 įmokėti. Bloor - Alhambra. Mūrinis, atskiras, 6 k. ir šildomas saulės kambarys, garažas.

$3.000 įmokėti. Runnymede - Annette, gero mūro, 6 k., labai gerame stovy viduje, garažas

$4.000 įmokėti. Bloor - Indian Rd., mūrinis, 8 k., alyva šildomas, garažas.

$3.000 įmokėti. Bloor - Jane, rauplėtų plytų, pusiau atskiras, 6 erdvūs kambariai, alyva šildomas, garažas.

Jei tie namai Jums nepatinka — nepirkite, bet būtinai paskambinkite mums, kad sužinotumėte kiek mes turime pardavimui namų ir kur jie randasi.

S. KUZMAS

Offico OL. 6357. Namų LA. 4129

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.

Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir taisomi seni apšildymai.

Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl **įrengimai daromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.**

Visi patarimai veltui.

Užsakymai priimami:

TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951

HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas.

PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. — **TEL. JUnction 4773**
1½ Block South of St. Clair — **Namų tel. CE. 1-3444**
TORONTO, ONT. — **Sav. G. KERAITIS**

Margis Vaistinė

408 RONCESVALLES AVE.
(kampas Howard Park Ave.)

Nuomoju vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė.
KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.

Skubiam pristatymui į namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

Vienintelis licenzijuotas elektros kontraktorius

J. BARAKAUSKAS
Master Electrician

Atlieka visus elektros instaliacijos bei pataisymo darbus, bet kur.

Žemiausios kainos
236 HUMBERSIDE AVE.
Telef. LY. 9947
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557

30 metų valymo patyrimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.

Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.

Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:

999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123

ANT. JUOZAPAITIS.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

MOHAWK FURNITURE COMPANY

2446 - 8 DANFORTH AVE. — **TELEF.: OX. 4444, OX. 0977**

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

★ RADIJO,
★ KROSNYS,
★ ŠALDYTUVAI,
★ SKALBIMO MAŠINOS,
★ TELEVIZIJOS APARATAI,
★ SIUVIMO MAŠINOS,
★ ĮVAIRŪS KILIMAI,
★ LINOLEUMAS,
★ VAIKŲ BALDAI,
★ VEŽIMĖLIAI.

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė

Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platausEE—EEE dydžio.

1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$3.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis, atskiras namas, alyva šildomas, 2 modern. virt., garažas, pilna kaina $14.000. Rusholme - Dundas rajone.

$2.000 įmokėti, 6 kamb., mūrinis namas, naujai išremontuotas, alyva šildomas. Galima tuoj įsikraustyti. High Park rajone. Kaina $13.000.

$2.000 įmokėti, 7 kamb., mūrinis namas, alyva šildomas, mod. virt., vieta garažui. Runnymede - Annette rajone. Kaina $14.000.

$4.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas, mod. virt., 4 dalių prausykla. Balansui Viena skola 8 metam. Dufferin - Bloor rajone. Namo kaina $16.500.

$3.500 įmokėti, 8 kamb. mūrinis namas. Mod. Virt., garažas. Bathurst - College rajone. Kaina $14.500

$3.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, 2 virt., alyva šildomas, Pilna kaina $14.500. High Park rajone.

$2.000 įmokėti, 6 kamb. naujai išremontuotas namas, mod. Virt., galima įsikraustyti per 10 dienų. Brock - Dundas rajone.

$6.000 įmokėti, 10 kamb., mūrinis atskiras namas — dupleksas. Labai gražioje vietoje. Bloor - High Park rajone.

$20.000 pilna kaina už mūrinį, atskirą namą, Rusholme - College rajone. 8 kamb. per du augštus, 2 modern. virt., vandeniu - alyva šildomas.

$20.000 įmokėti, 500 Vietų moderniškas kinas. Naujas didysis ekranas, dieių metų senumo mašinos. Gražus 6 kamb. butas virš kino. Metinės pajamos apie $35.000, Vakarų Toronte.

$15.000 įmokėti, didelė maisto produktų krautuvė su namu; du 4 kamb. butai. Vandeniu - alyva šildomas. Krautuvė daro apie $2.500 apyvartą į savaitę. College - Grace rajone.

$15.000 įmokėti. 3 krautuvės ir 4 apartamentai. Namas duoda aple $800 pajamų į mėnesį. Visi nuominnkai be sutarčių. Viena skola balansui. Oisngton - College rajone.

$10.000 įmokėti, 3-jų butų, mūrinis atskiras namas, naujas. Bloor - Gladstone rajone.

$5.000 įmokėti, 11 kamb., mūrinis atskiras namas — dupleksas, didelis gražus kiemas. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Bloor - High Park rajone.

$5.000 įmokėti, 7 kamb., mūrinis namas, 2 mod. virt., alyva šildomas, rinkos kaina apie $16.000, parduodamas už $14.500. Dufferin - College rajone.

Turime pardavimui 18 tabako ūkių. Įmokėjimai nuo $5.000 pradedant.

$2.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis atskiras namas. Lengvos išmokėjimo sąlygos. Pilna kaina $14.500. Dovercourt - Bloor rajone.

$3.000 įmokėti, 11 didelių kamb. mūrinis namas. Vandeniu - alyva šildomas, 4-rios virt., garažas, šoninis įvažiavimas. Balansui atvira skola 10 metų, nuoma $105 į tris mėn. plius 6%. Namas dabar duoda nuomos apie $320 į mėnesį. Rusholme - College rajone.

$3.500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, 2 mod. virt., alyva šild., Vieta garažui. Kaina $14.800, Bathurst - Bloor rajone.

$3.000 įmokėti, 6 k., mūrinis namas. Mod. virt., alyva šildomas, garažas, didelis kiemas, St. Clair rajone. Kaina $14.000.

$4.000 įmokėti, 7 kamb., mūrinis, atskiras namas, privatus įvažiavimas, modern. virt., naujai išrem., St. Clair — Christie rajone. Kaina $16.500.

$2.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis namas dupleksas. Pilna kaina $12.800 Bathurst - Bloor rajone.

$3.000 įmokėti. 6 kamb. mūrinis namas, mod. virt., lengvos išmokėjimo sąlygos. Kaina $14.500, Brock - Bloor rajone.

$4.000 įmokėti, 10 kamb., mūrinis, atskiras namas, Vandeniu - alyva šildomas. Balansui viena skola 10 metų. Bloor - High Park rajone.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
A. PALIULIS OL. 2325
J. BUCANTAS OL. 8443
D. KAROSAS OL. 8444

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

383 RONCESVALLES AVE. Tel. OL. 6321.
1072 BLOOR ST. WEST Tel. ME. 2471.

Sąžiningu ir maloniu patarnavimu visų tautų klijentams mūsų firma yra įsigijusi gerą vardą Toronto visuomenėje. Šiuo metu pas mus dirba virš 100 įvairių tautų agentų. Į dieną gauname apie 60 naujų namų pardavimui. Tai faktas, kad pas mus ir jų pasirinkimas tikrai didelis. Štai keletas pavyzdžių:

RETA PROGA!!!

Geoffrey - Roncesvalles, $6.000 įmokėti, visai atskiras, gero mūro, 8 nepereinamų didelių kambarių per du augštus namas, gražios kietmedžio grindys, 2 modern. virtuvės, alyvos šildymas, garažas. 10 metų atvira skola balansui. Skambinti P. Mališauskas, OL. 6321.

Willard - Annette, $15.500, įmokėti apie $4,000. Visai atskiras, 6 gražių kamb., square plano, naujo mūro namas. ŠVarus iš lauko ir Vidaus. AlyVos šildymas, garažas. Sk. P. Mališauskas, OL. 6321.

Medland - Annette. $21.500, įmokėti apie $7.000. 11 gražių kamb., labai gero mūro Visaiatskiras namas. Jeigu ieškai gero namo — būtinai pamatyk šį namą! Skambinti P. Mališauskas, OL. 6321.

Brock - Dundas, $1.500 įmokėti, 6 gražių kambarių namas, moderni virtuvė, naujas pečius, visas namas naujai dekoruotas. Tikrai vertas dėmesio pirkinys. Skambinti P. Grybas, telef. ME. 2471.

Uxbridge - Davenport, $2.500 įmokėti, gero mūro, 6 kambarių namas, kietmedžio grindys, alyvos šildymas, garažas, namą galima tuojau užimti. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

Borden - College, $3.500 įmokėti, gero mūro, 8 gražių kambarių namas, dvi gražios virtuvės, garažas. Labai pelningas namas. Skambinti P. Grybas, ME. 2471.

Brock Ave. - Bloor. $3.500 įmokėti, 6 didelių kambarių mūrinis namas, švarus viduje, gerą plyta, kietmedžio grindys, garažas. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

Indian Rd., $5.000 įmokėti, 9 k., mūrinis namas, 3 virtuvės, alyva šildomas, kietmedžio grindys, garažui galimybės, skubus pardavimas dėl senatvės. Skambinti P. Kerberis, telef. ME. 2471.

Mayfield - Windermere, $5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis rus, moderni virtuvė, 2 vonios, garanamas, kietmedžio grindys, labai švažas. Skambinti P. Kerberis, ME. 2471.

Antradieniais ir trečiadieniais nuo 7 val. vakaro duodami teisiniai patarimai visiems klijentams VELTUI — dipl. teisininką p. SILVERMAN rasite mūsų kontoroje.

Pirmą kartą Kanadoje !

Pasaulyje garsūs vokiečių "54" modelio High-Fidelity AM ir FM radijai

SABA, KOERTING, BLAUPUNKT GRUNDIG.

Garantuojamas viso pasaulio trumpųjų bangų priėmimas. Specialiai pagaminti Kanadai

Atvykite, pademonstruosime veltui. Garantuoti pataisymai, atliekami specialistų radijo mechanikų.

ATLANTIC EXPORT - IMPORT CO.
926 Dundas St. W., Toronto - EM. 4-1633
(priešais šv. Jono Krikštytojo lietuvių bažnyčią)

Taip pat pas mus yra didžiausias pasirinkimas gintaro **išdirbinių** ir kitų dalykų bei dovanų iš Vokietijos, Šveicarijos, Švedijos, Japonijos ir kitų kraštų.

SVEIKATA VIRŠ VISKO!

Kodėl vilkinti skilvio, kepenų, skilvio rūgščių, inkstų ir kitokius negalavimus? Laiku neatkreipus dėmesio, galbūt ir medicinos mokslas jau nebegalės pagelbėti. Jeigu kenčiate nuo skilvio, skilvio rūgščių, kepenų, vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, nereguliarių ejimų laukan, skilvio dujų skausmų, skausmų skilvio dešinėje ar kairėje pusėje, skausmų po šonkauliais, deginimo gerklėje, apetito praradimo, nervuotumo, galvos skausmų bei nualpimų, reumatinių ar artritinių skausmų,

NELAUKITE IKI RYTOJAUS

— nes gali būti per vėlu. ŠIANDIEN, tuojau paimk arbatinį šaukštelį RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY.

Imti prieš kiekvieną valgį. Tūkstančiai kasdien vartoja šiuos vaistus su pilnu pasitikėjimu. Nėra kito panašaus vaisto. Rezultatai nuo pirmo buteliuko. Kaina tik $6 buteliukas. Gaunama vaistinėse, arba rašant sekančiu adresu:

LUSCOE PRODUCTS LTD., L.W.
559 BATHURST ST., TORONTO 4, ONT.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) **Telef. ME. 4605 - 4606**

PARDUODAMA:

1. DUNDAS - BROCK. $1.500 įmokėti, 6 dideli kambariai ir garažas
2. BLOOR - SYMINGTON. $1.500 įmokėti, 6-šių kambarių mūrinis namas ir garažas.
3. OSSINGTON-QUEEN. $1.500 įmokėti, 6-šių kambarių mūrinis namas, vandeniu apšildomas, didelis kiemas ir garažas.
4. BLOOR - SHAW. $2.900 įmokėti, 6 dideli kambariai, gero mūro, dvi modernios virtuvės, alyva šildomas.
5. DELAWARE - BLOOR. $3.900 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas.
6. BLOOR - CONCORD. $4.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas ir 2 garažai.
7. RUSHOLME RD. - COLLEGE. Įmokėti $4.900, 9-nių didelių kambarių, gero mūro, kvadratinis planas, alyva apšildomas.
8. HIGH PARK - BLOOR. $5.000 įmokėti, 9 kambariai, atskiras, mūrinis, vandeniu alyva apšildomas, didelis kiemas ir garažas.
9. GRENADIER RD. - RONCESVALLES $6.900 įmokėti, 11 didelių kambarių, 2-jų atskirų butų, atskiras mūrinis namas, vandeniu apšildomas, 2 garažai.
10. RONCESVALLES - SUNNYSIDE Ave., $6.900 įmokėti, 11 didelių kambarių, gero mūro, kvadratinis planas, atskiras, vandeniu šildomas, apie $300 pajamų į mėnesį.
11. COLLEGE - DOVERCOURT RD. 30 didelių kambarių, 6-šių atskirų butų, labai gero mūro, vandeniu alyva šildomas, garažams vieta, apie $9.000 pajamų į metus, geras pirkinys.
12. BLOOR - CRAWFORD. 35 didelių kambarių, 7-nių atskirų butų, mūrinis, vandeniu alyva šildomas, 7 garažai, apie $10.000 pajamų į metus, geras pirkinys, apie $12.000 įmokėti.
13. ST. CLAIR - OAKWOOD. $4.900 įmokėti, 7 kambariai, labai gero mūro, atskiras, alyva šildomas, didelis kiemas, ir šoninis įvažiavimas, geras pirkinys.

REIKALINGAS LIETUVIS AGENTAS

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

J. K. BALSYS V. BUTRIMAS V. VASILIAUSKAS

SPORTO AKTUALIJOS

Kan. Sporto Apygarda skelbia.

1. Pabaltiečių Sporto Federacija vasario 12 d. Toronte ruošia pabaltiečių šachmatų rungtynes. Rungtynės įvyks Central YMCA patalpose. Lietuvius šioms rungtynėms atstovaus Toronto Vyties šachmatų sekcija su kaikuriais pastiprinimais. Tikslesnės žinios apie šias rungtynes bus paskelbtos vėliau.

2. Vasario 12 d. Toronte numatytos pravesti Kanados stalo teniso individualines ir komandinės pirmenybės. Pirmenybių programa — vyrams: vienetas, dvejetas ir mišrus dvejetas; moterims: vienetas ir mišrus dvejetas; jauniams: vienetas. Tiksli rungtynių vieta bus paskelbta vėliau. Komandinėms rungtynėms klubai sudaro komandas iš 3 žaidėjų.

3. PSF vasario 19 d. Toronto Table Tennis Centre patalpose ruošia pabaltiečių stalo teniso rungtynes. Programoj numatyta — komandinės rungtynės moterims ir vyrams; individualinės — vyrams vienetas, dvejetas ir mišrus dvejetas; moterims vienetas ir mišrus dvejetas. Apie rungtynių pradžią bus pranešta vėliau. Kas lietuvius šioms rungtynėms atstovaus, paaiškės lietuvių stalo pirmenybėse.

4. Kanados Sporto Apygarda vasario 26 d. numato pravesti Kanados lietuvių slidinėjimo pirmenybes. Jos įvyks vienoje iš artimiausių Torontui slidinėjimo vietovių. Pirmenybių programoj numatoma: vyrams — slalomas, nusileidimas nuo kalno ir, esant pakenčiamoms sąlygoms bei pakankamam dalyvių skaičiui, 3-5 mylių bėgimas slidėmis. Norintieji bėgime dalyvauti užsiregistruoja iš anksto. Kitoms rungtynėms — rungtynių vietoje. Esant dalyvių iš moterų būtų pravestas ir nusileidimas nuo kalno moterims.

K. S .Apygarda.

Jaunieji šachmatininkai

Ar yra mūsų tarpe tokių! Turėtų būti, juk tiek daug gražaus jaunimo. Kitų tautų jaunimas labai domisi šachmatais, o kodėl mūsų ne? (turiu galvoje mokyklinį jaunimą). Kodėl mažai tepraktikuoja šį protinio lavinimo sportą? Nemanau, kad tėvai draustų. Toronte sporto klube veikia šachmatų sekcija, tačiau vien senjorai. Jaunių nesimato. Kodėl? Sąlygos kiekvienam geros, tik susidomėjimo ir noro reikia. Esu tikras, jei atsirastų bent keletas vyrukų, šachmatų sekcijos vadovas tikriausia su džiaugsmu suorganizuotų jaunių sekciją ir sudarytų gražių progų ne tik pažaisti, bet ir pasimokyti šito neabejotinai naudingo ir gražaus sporto. Tad jaunieji suiuskit! Sudarykit būrelį, pažaiskit, pasilavinkit, pasirungtyniaukit tarp saviškių, paskum susikibkit ir su kitataučiais. Pamatysit, kokie puikūs rezultatai bus, patys netikėsit. **K. Lukošius.**

Niagara Falls ir apylinkės lietuviai prieš savaitę įsteigė naują lietuvių sporto klubą, kuriam parinko Niagaros vardą. Naujajam sporto klubui linkime sekmės sportinėje veikloje ir tikimės, kad bus galingas kaip Niagara tiek sporto aikštėje tiek lietuvybės palaikyme.

Slidinėtojams. Toronte randasi gana apsčiai slidinėtojų, kurie kiekvienos savaitės pabaigoj pasklysta po Ontario provincijos slidinėjimo vietoves. Sporto klubas Vytis norėdamas tuos slidinėtojus suburti kviečia ateity daryti bendras iškylas. Kas būtų suinteresuotas šiuo reikalu, norėtų prisidėti prie važiuojančiųjų ar galėtų priimti į mašiną norinčius važiuoti ar turėtų kokių nors pasiūlymų bei sumanymų, prašau kreiptis pas naująjį slidinėjimo sekcijos vadovą — V. Pundžių tel. KE. 4686.

Slidinėjimo Sekcija.

Praėjusis savaitgalis Toronte buvo turtingas sportinėmis rungtynėmis. Be kas sekmadienį įvykstančių Bathurst lygos krepšinio rungtynių Toronte viešėjo sportininkai iš Rochester, N.Y., Vyties tinklininkės žaidė tinklinį su estėmis ir Vyties stalo tenisininkas Pr. Gvildys dalyvavo Centrinės Ontario stalo teniso pirmenybėse.

Vyties tinklininkės skaudžiai pralaimėjo Kanados moterų tinklinio meisteriui net 2:0 (15:1 ir 15:0). Nežiūrint to, sveikintinas tinklininkių žygis — įsijungimas į aktyvų darbą ir tikimės, kad jos pasitreniravusios atsieks ir laimėjimų.

Pr. Gvildys stalo teniso pirmenybėse netikėtai pralaimėjo estui Jurman 3:1, tačiau parodė puikią formą žaisdamas tą pačią dieną prieš Rochester Sakalo stalo tenisininkus, laimėdamas visus susitikimus. Pažymėtinas jo laimėjimas prieš V. Grybauską, kuriam jis buvo pralaimėjęs IV-jų Žaidynių metu Toronte. Šioms rungtynėms Toronto Vytį atstovavo: Gvildys 3, Nešukaitis 1, Rautinš 1. Rochester Sakalą atstovavo: Grybauskas 2, Mačiulis 1, Grigolaitis.

Mažosios Krepšinio Lygos pirmenybių rungtynėse Toronto Vytis išplėšė laimėjimą iš Sakalo paskutinėse sekundėse lygiosiomis ir šeimininkams įmetus laimingąjį krepšį. Už Toronto Vytį žaidė: Laurinavičius 2, Žukas 18, Supronas 10, Mitalas 2, Butkys 15, Kasperavičius 2, Barškėtis, Venckus 2, Budreckas, Strimaitis 4. Rochester Sakalas: Grybauskas 30, Grėbliūnas 6, Malašauskas 8, Druseikis 5, Rakutis 4, Grigolaitis, Pinkevičius, Babušis, Grėbliūnas M., Bliudnikas. Rungtynių pasekmė 55:53.

Neseniai įsisteigęs sporto klubas Niagara išsikovojo pirmąją pergalę prieš Hamiltono Kovą 46:45. Rungtynės įvyko Hamiltone praėjusį šeštadienį. Hamiltono Kovas: Petrušaitis 19, Ansonas 10, Jankauskas 6, Trumpickas 4, Apanavičius 2, Stanaitis 2. Narbutas 1. Niagara: Beliūnas 19, Berzenas 17, Mačikūnas 5, Bavarskis 2, Žilionis 2.

Sekančios MKL pirmenybių rungtynės numatytos: Toronto Vytis - Hamiltono Kovas Hamiltone sausio 22 d. Sausio 29 d. Hamiltono Kovas vyksta į Rochester ir Toronto Vytis tą pačią dieną vyks į Niagara arba Niagara atvyks į Torontą.

Prie anksčiau spaudoje skelbtų MKL dalyvių dar prisidėjo Detroito Kovas ir Niagara Falls, Ont. sporto klubas Niagara. Balandžio pabaigoje, pasibaigus lygos rungtynėms, numatoma surengti šios lygos žaibo turnyrą kartu su stalo teniso rungtynėmis. Turnyrą ruošti sutiko Niagara. **A. S.**

Sumuštas 62 metų senumo rekordas. Bill Mihalo iš Detroito pagerino 5 mylių ėjimo rekordą. Jo laikas 35 min. ir 1 sek. Senas rekordo laikas 35 min. ir 24 sek. priklausė Frank Donavan iš Niujorko atsiektas 1892 m.

Panaikinti krepšinio lentas... siūlo vienas JAV universiteto krepšinio treneris — ir tuo padaryti krepšinį daugiau tikslumo ir sugebėjimo žaidimą. Atėmus lentas, panaikinamos pagalbinės priemonės krepšiams atsiekti, tuo apsunkinant žaidėjus nuo lengvų — "laimingų" taškų darymo. Įdomus siūlymas.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas LY. 0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

$10 nuolaidos, kas atsineš šį skelbimą ir pirks nemažiau kaip už $50

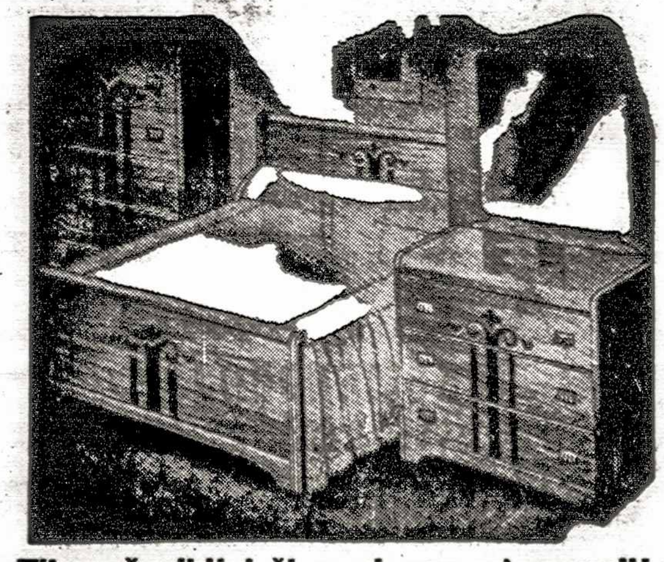

Tik pažvelkit į šį modernų miegamąjį!
12 gabalų moderniško stiliaus miegamasis, į kurio komplektą įeina: lova, komoda su talpiais stalčiais, spinta, spyruoklinis matracas, 2 pūk. pagalvės, 2 kamb lempos su gaubtuvais ir Chenille lovos užtiesalas, Speciali žema kaina $125. Taip pat turime įvairių komplektų miegamųjų sofų, gazo ir elektr. krosnių, skalbimo mašinų, matracų, kilimų, spintų ir visa, kas reikalinga namų apstatymui. **Duodamos lengvos išsimokėjimo sąlygos. Pristatymas ir perlaikymas prekių veltui. Atidaryta nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.**

COLLIS FURNITURE COMPANY
439 QUEEN ST. W. (prie Spadina). Tel. EM. 6-8094.

.. ŠYPSENOS ..

Didelis asilas

Petriukas buvo zoologijos sode ir vis pasakoja ką ten matė.

— Tėveli, ten yra krokodilas. Toks ilgas, kaip penki vyrai. Yra ten dar dramblys. Toks didelis... kaip namas.

— Na, na, vaikeli, jau perdedi. Tokių didelių gyvulių nėra. Namas beabejo, augštesnis už dramblį...

— Ten yra dar asilas, tėveli. Na, jis ne toks didelis, vidutinis, bus toks, kaip, kaip... — Petriukas po tėvelio pastabos nebežino, su kuo palyginti.

— Na, tai koks didumo buvo tas asilas, Petriuk?

— Na, tėveli, maždaug, toks kaip tu...

Maža klaida

Į kalėjimo kamerą ateina viršininkas ir praneša:

— Man malonu jums pranešti, kad rytoj pas jus atvyksta respublikos prezidentas.

— Ar aš nesakiau, kad jis kitaip nebaigs — pastebi vienas iš kalinių draugams.

Erzlus vyras

Elzė grįžo iš miesto su nauja kepuraite. Jai jau 40, o kepuraitė labai tiktų šešiolikinei.

— Ar ne daili? Tinka? — klausia ji vyro. — Žiūrėk, man pusę veido pridengia...

— Tai reikėjo pirkti dvi tokias — prašvokštė vyras.

Kas čeža

Greta sustojo du automobiliai — vienas $10.000, o antras $2000 vertės. Pirmasis neiškentė pasišaipyti:

— Kas ten Jūsų mašinoje kažkaip čeža?...

— Tai ne mašinoj. Tai $8000 mano kišenėje...

Visos geros

— Jūsų sūnus dirba Hollywoode?

— O tai, jau penki metai.

— Truputi per toli nuo Niujorko...

— O, nieko bloga. Jis kasmet atvyksta su žmona mūsų aplankyti.

— Maloni žmonelė?

— Sunku pasakyti. Man tai visos penkios patiko...

Viskas tinka kaikada

Pretenzionali dainininkė klausia savo mokytojo:

— Pone Profesoriau, ar tamstai atrodo, kad mano balsas kam nors kada tiks?...

— O, taip. Pav. kilus gaisrui...

Sovietinis teisimas

— Gaila, bet tamstos paleisti aš negaliu — sako tardytojas.

— Kaip tai negalit! Juk jau vakar paaiškėjo, jog aš nekaltas.

— Taip, tai taip. Bet Jūsų bylos sprendimas jau pereitą savaitę buvo paskelbtas" Pravdoje"...

AUTO SĖDYNIŲ UŽDANGALAI iš nedegamos medžiagos, įvairių spalvų, specialus pagal užsakymą darbas $25.00. Medžiagos visų rūšių automobiliams

PARKDALE AUTO SLIP COVERS
2060 Dundas St. W.
Tel. LA. 1425 arba LO. 6783

Paieškojimai

Ieškomas **ČESNAUSKAS Pranas**, kilęs iš Rietavo miestelio. Jam yra svarbus laiškas iš Lietuvos. Atsiliepti adresu J. Budvilaitis c/o Wonder Valley, RR 1, Barrie, Ont.

AUTOMATINIS natūraliu gazu ŠILDYMAS
Water Heater
(vandens šildytojas)
PILNA KAINA
$129.85
DRED

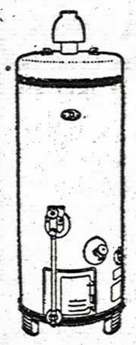

- 10% įmokėti
- 6% palūkanų už likusius
- Už likusius mokama ratomis kas mėnesį Gazo kompanijai
- 5 rūšių šildytuvai (heater) nuo 18 iki 64 galionų į valandą.

Įrengiama per 24 valandas.
GARNEY and CO.
15 Barton Ave.
Toronto
Tel. ME. 2554

Garantuotos anglys yra geriausios!

Visų rūšių anglis ir malkas užsakykite per mūsų atstovus
VYT. ir SIGITĄ AUŠROTUS
DOMINION COAL & WOOD
SKAMBINTI TELEFONU LL. 0527
(Nuo 10 val. ryto iki 10 val. vakaro)

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO
Tel. LL. 3222.

LIETUVIS ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
38 King St. W. - Toronto
Suite 46.
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 Telef. namų: BE. 3-0978

LIETUVIS LAIKRODININKAS
TAISAU šveicariškos, vokiškos ir amerikoniškos gamybos laikrodžius ir žadintuvus. Už darbą duodu metams garantiją. Darbą atlieku pigiai ir sąžiningai.
1228 DUNDAS ST. WEST, Toronto. Tel. KE. 1050

SLOGOS
ATSIKRATYSITE NE DIENOMIS, BET VALANDOMIS!
Tuojau sustabdyk skausmus visame kūne — temperatūrą ir slogos kankinimus tik MINUČIŲ laikotarpyje BUCKLEY'S Cinnamated KAPSULĖMIS. VALANDŲ, bet ne dienų laikotarpyje — jūsų sloga pagydoma ne vieno, bet keturių įvairių slogą pašalinančių rūšių vaistų mišinio, kuris pašalina slogos simptomus GREITAI.
12 kaps. 35c. Šeimos dydžio 79c.
BUCKLEY'S CINNAMATED CAPSULES
Pagydys Jus greitai arba sugrąžins pinigus dvigubai.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
KABINETAS 314 Bathurst St.
Priėmimo val.: 11-12.30 kasdien; vakarais nuo 7-8.30 val. išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
Telefonas EM. 6-2696.
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Priėmimo val.: 2-4 pp. kasdien ir 6-8 val. vak. trečiadieniais.
Telefonas OL. 4778.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. ir nuo 6.30 iki 8 val. vak., šeštadieniais nuo 2 iki 4 val. p.p. arba pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
Priėmimo valandos: 1-2 ir 6-8 val. v
Šeštadieniais 11 - 2 val. po pietų.
WA. 1-0219
249 HOWLAND AVE., TORONTO
(prie Dupont ir Bathurst)

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje,
Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(Išėjimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. J. ŠEGAMOGAS
Specialistas chirurgas
4906 Wellington, Verdun, Montreal 19.
Val.: 2-4, 7-9, šeštadieniais 11-1 val. po pietų.
Tel.: YO. 3611 — office
PO. 6-9964.

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-8 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

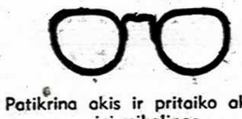

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

Biles & Wratten
ADVOKATAI, NOTARAI ir tt.
John F. Biles,
Leonard E. Wratten.
Telefonai:
EM. 8-6217, EM. 8-6359
171 YONGE ST.
Toronto.

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

— Sekmadienį 7.30 v.v. konferencija su palaiminimu.

— Praėjusį sekmadienį pamaldų metu prisiminta a.a. Antano Smetonos, buv. Lietuvos prezidento 11 metų mirties sukaktis. Pamaldų metu giedojo sol. Br. Marijošius, smuikavo Stp. Kairys, vargonavo muz. S. Gailevičius.

— Ir šį sekmadienį po kiekvienų pamaldų parap. salėje bus dalinami kvitai aukotojams, kurie praėjusiais metais yra paaukoję bažn. remontui.

— Šią savaitę parapijos kunigai vizituoja šias gatves: Dundas W., Shaw, Churchill, Ossington, St. Annes Rd., Harrison, Baden, Royat, Foxley, Argyle, Lisgar, McKenzie Cres. ir Beaconsfeald.

— Jaunimo klubo savaitinis susirinkimas penktadienį 7 v.v. Pobūvio metu bus renkama klubo valdyba. Programoje šį penktadienį bus pamokoma lietuviškų ratelių.

— Šeštadienį 8 val. giedotinės gėdulingos pamaldos už a.a. Nikodemo Namiko vėlę. Pamaldos užsakytos velionio giminės pulk. Namiko iš JAV.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sausio 23 d., 11 pamaldų metu bus daromas pranešimas apie parapijos finansinį stovį ir statybos padėtį.

— Šį sekmadienį 2 val klebonijos patalpose įvyks mergaičių susirinkimas ir pobūvis. Mergaitės 7-13 m. amžiaus kviečiamos atvykti, nelaukiant atskiro pranešimo.

— Sausio 23 d. 4 val. klebonijos patalpose renkasi "KL Vyčiai", Toronto skyrius. Nariai ir Kanadoje gimę jaunuoliai-ės kviečiami dalyvauti.

— Sausio 25 d. į Kennebunk Maine, išvyksta T. Bernardinas, T. Viktoras ir T. Paulius metinių rekolekcijų. Rekolekcijos baigsis vasario 6 d.

— Kiekvieną šeštadienį, 4 val. iš Toronto stoties CHUM, banga 1050 per 15 minučių klausykite religinės programos, kurią veda tėvai pranciškonai.

— Ateinančią savaitę lankysime parapijiečius sekančiose gatvėse: Bousted Ave., Radford, Alhambra.

— Eidami į "Famous Plyers" teatrus, nusipirkite bilietą pamaldų salėje ar klebonijoje. Nuo kiekvieno bilieto bažnyčios statybai lieka 13¢.

— Platinkite žiemos bazaro bilietus kanadiečių tarpe. Gražus pavyzdys: Albina Grigaitė, 10 m. mergaitė, jau išplatino už $60.

— Bažnyčios statybai aukojo: po $10 — Urbaitis J., Longlac, Ont., Žilėnas A., Coniston, Ont., Yukno F.A., Vancouver, B.C.; po $5 — Smilgys K., Vancouver, BC; po $5 — Gurklys P., Sudbury, Ont., Beršėnas, Brydges, Ont.; $4 — Vaičaitis B., Regina, Sask.; po $2 — Petrauskas J., London, Ont., Kižinaitytė M., Hamilton, Ont., Miknevičius A., Vanessa, Ont., Pulda A., Longlac, Ont.; Duoba J., S.S. Marie, Ont.; po $1 — Petrauskaitė S., London, Ont., Abartis P., Niagara Falls, Ont., Žilinskas J.G. Firdale, Man.

Visiems aukojusiems nuoširdžiai dėkoja

Tėvai pranciškonai.

Šv. Andriejaus liut. bažnyčioje Carlton ir Jarvis gt. kampe, sausio 23 d., 1 val. lietuvių pamaldos. **Kun. dr. M. Kavolis.**

Maž. Lietuvos savaitė

prasidėjo pereitą šeštadienį radio "Tėvynės Prisiminimai" programa, kurioj buvo L. Tamošauskio paskaitėlė ir Stundžios žodis, jūrų skautų okteto išpildytos dainos ir šiaip atitinkama muzika, o vakare L. Namuose jūrų skautų ruošiamas balius. Toliau seka ateinantį šeštadienį M. Liet. Bičiulių d-jos ruošiami JNF salėje šokiai; sekmadienį, sausio 23 d. 8.30 val. rytą radio "Lietuvos Garsai" pusvalandyje Dr. M. Anysas skaitys paskaitę, o iškilmingas aktas bus 4 val. pp. College teatre. Programoje: Atidarymas; Liet. kons. min. V. sveikinimas; Liet. Laisvės K-to nario ir Š. Amerikos M. Liet. Rezistencijos pirm. M. Brako kalba: Meninė dalis, kurią išpildys solistas Marijošius, akomp. muz. Gailevičius, orkestras "Trimitas" ir jūrų skautai pastatydami sceną vaizdelį.

Kviečiama visa lietuviška visuomenė į iškilmingą aktą atvykti. **Organiz. Minėjimo K-tas.**

Atsiliepdamas į Vokietijos Kr. Valdybos atsišaukimą

"Nepalikime namo be stogo", kuris pasirodė liet. spaudoje ir kuriame prašo užjūrio tautiečius savo aukomis užbaigti mokėti skolą už Vasario 16 gimnazijos rūmus ir sklypą — Toronto apyl. Šalpos K-tas kreipiasi į duosnią Toronto liet. visuomenę su prašymu paaukoti po vieną kitą dolerį tam kilniam lietuvybės išlaikymo tikslui. Aukos bus renkamos prie bažnyčių, priimamos "Tulpės" svetainėje ir Lietuvių Namuose. **Toronto apyl. ŠK.**

"Tėvynės Prisiminimai"

radio programos vedėja pranešė, kad programos iš Bramptono CFJB stoties sekmadieniais 9.30 - 10 val. rytą daugiau nebus. Ši programa sujungiama su programa Toronte iš stoties CHUM banga 1050 ir prailginama 15 minučių, t.y. nuo 3 val. iki 4.15 val. pp. šeštadieniais.

Saj. "Verslas" visuotinis susirinkimas

šaukiamas sausio 23 d., sekmadienį, 3 val. pp., 235 Ossington Ave., TL Namuose, II-me augšte. Po susirinkimo ten pat verslininkų pasikalbėjimas - arbatėlė tema — Namų statyba Kanadoje ir statybinių medžiagų prekybos bendrovės steigimo galimybės. **S-gos "Verslas" v-ba.**

Agronomų, žemės ūkio darbuotojų steigiamasis susirinkimas šaukiamas sausio 23 d. 3 val. pp. Toronto Lietuvių Namuose. **Iniciatoriai.**

Dėmesio skautininkams-ėms

Sausio 20 d. 7.30 val. šv. Jono Kr. parapijos salėje šaukiamas Toronto gyvenančių skautininkų-kių susirinkimas. Dienotvarkėje svarbūs klausimai. **Skautų ramovės seniūnas.**

Dr. M. Anysos paskaita

apie Didįjį Marą Mažojoje Lietuvoje sausio 23 d. šv. Andriejaus bažnyčioje atidedama dviem savaitėm. Vietovė ir tiksli valanda bus paskelbta vėliau. **A.**

Valentina ir Jonas R. Simanavičiai pereitos savaitės antradienį sulaukė dukrelės.

Adv. R. Skipitis,

liet. teisininkų draugijos užsieny pirmininkas, pereitą savaitgalį lankėsi Toronte ir tarėsi su Toronto teisininkais organizaciniais reikalais. Svečias aplankė ir "TŽ" redakciją.

Šeštadienį, sausio 22 d. visi suvažiuokime į HAMILTONĄ!

Tyliai krentant švelnioms snaigėms, visus kviečiame į

Didįjį žiemos

BALIŲ,

kuris įvyks ROYAL CONNAUGHT viešbučio puošnioje NORMANDIE salėje!!!

Šokiams gros V. BABECKO vedamas liet. orkestras "AIDAS", paruošęs šiam baliui keletą naujų lietuviškų šokių.

STALIUKAI VELTUI!

Nepraleiskime gražios progos ir visi susirinkime į šį pirmąjį šiais metais Tautos Fondo balių!

Pradžia 8 v. v. Įėjimas tik $1.25. TFA Kanadoje Hamiltono sk.

A.A. Antano Smetonos mirties 11 metinės

Toronte paminėtos pereitą sekmadienį vietos tautininkų suorganizuota gražia ir prasminga programa: abiejose parapijose užprašytos pamaldos, o popiet College teatre minėjimo aktas ir smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės bei jos brolio pianisto Andriaus koncertas.

Minėjimą atidarė Toronto L. Taut. S. skyriaus pirm. F. Valys, toliau kalbėjo gen. konsulas min. V. Gylys ir LTS pirm. V. Rastenis, kviestas su spec. paskaita.

Paskaitininkas kalbėjo gana atsargiai, teigdamas, kad velionis nemėgęs vadinamas Tautos Vadu, bet mielai vadinęsis Valstybės Vadu. Jo supratimu prezidento paskirtis negalinti būti vien reprezentacinė, bet tikro valstybės vado. A. Smetona norėjęs sukurti savą lietuvišką valstybinio gyvenimo formą, bet jos neišryškinęs. Tiems, kurie pagal jo valią tą statybą vykdę, to kuriamojo pastato planas nebuvęs parodytas, jie juto statą fragmentus, neįsivaizduodami viso pastato vaizdo. Jis buvęs iš tikrųjų ne politikos vadas, bet mintytojas, publicistas, mokytojas, vertintojas. Išbuvęs ⅔ nepriklausomos Lietuvos gyvenimo jos prezidentu, velionis daug padaręs, bet šiandien visa tai įvertinti esą per anksti, dar neaprimę esą aistros.

Visoje paskaitoje bene originaliausias buvo užakcentavimas, kad velionis nebuvęs fašizmo perkėlimo į Lietuvą šalininkas ir nebuvęs nusistatęs prieš liberalizmą. Abu teigimai, beabejo, išplaukė ne iš velionio įvertinimo ar apibūdinimo, bet iš svyravimų dabartinėje tautininkų partijoje, kur nebesiryžtama ginti autoritarizmo, kalbama apie demokratiją ir taktiniais sumetimais kai-kurių propaguojamas liberalistinis blokas. Reikėtų, vadinasi, suprasti, kad ir dabartinis pirmininkas už tai stovi, jei jau ryžtasi paremti tą liniją velionio autoritetu ir net parapijos pamaldų salėje.

Po paskaitos bei pertraukos sekė puikus jau spėjusios plačiai pagarsėti pasaulyje virtuozės smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės koncertas, akompanuojant jos broliui Andriui, jau anksčiau išgarsėjusiam pianistui. Gausiai auditorijai (apie 600) susikaupusiai sekant, buvo išpildyta G. Tartini, J. S. Bach, N. Paganini, B. Budriūno (stiprus dalykas "Rauda") ir E. Grieg kūriniai. Pabaigoje publika bisui dar vieną dalyką išprašė. Beabejo, tai buvo vienas stipriausių iš kada nors buvusių liet. koncertų Toronte.

Spaudos balius,

rengtas "TŽ" penkmečiui atžymėti, praėjo tikrai jaukioje ir pakilioje nuotaikoje, dalyvaujant ne tik torontiečiams, bet ir grupei hamiltoniškių, nors ten tuo pat metu vyko KLKM D-jos balius, ir dar tolimesniems svečiams. Simcoe p. Dumša su sūnumi ir bičiuliais — Mažeika ir Masiu — grįžtą iš Kalifornijos, atvyko į balių dar nepasiekę net namų. P. Dumšą ir čia sekmė atlydėjo — loterijoje jam teko net du laimikiai — dvi dėžės lietuviškų saldainių "Birutė".

Balius buvo pradėtas trijų linksmųjų brolių pasikalbėjimais bei dainelėmis, orkestro poilsio metu paįvairintas loterija, kurios metu ant svečių stalų atsidūrė 4 dėžės lietuviškų "Birutės" saldainių, 4 bonkos vyno ir impozantiškas tortas su specialiu įrašu: "TŽ — 5 m." Juo toliau tuo linksmiau! Ypač nuo kepuraičių valso ... Kai teko skirstytis, visiems buvo gaila, kad visa tai, atrodė, taip trumpai tesitęsė, norėjosi, kad dar tęstųsi ir tęstųsi ...

Z.Umbražiūnas, kuris iš Paryžiaus atvykęs į Kanadą keletą metų gyveno Toronte ir dirbo kaip nekilnojamo turto pardavimo agentas, persikėlė į JAV ir pagaliau apsistojo Čikagoje, kur taip pat dirba nekilnojamo turto pardavimo įstaigoje.

SAUSIO 22 D. UNF SALĖJE, 297 COLLEGE

RUOŠIAMAS GRANDIOZINIS

Balius - šokiai

su stipriais ir silpnais gėrimais

VEIKS BUFETAS, LOTERIJA. GROS TRIMITO ORKESTRAS.

Pradžia 8 val. vak. Maž. Liet. Bičiulių D-ja.

Šį šeštadienį – sausio 22 dieną

Toronto Lietuvių Namų visose patalpose įvyks nuotaikingas

ŠOKIŲ VAKARAS – BALIUS

Gros orkestras, keletas bufetų, specialiai dekoruotos patalpos ir vakaro rengėjų — varpiečių — nuoširdumas garantuoja gerą nuotaiką.

Pradžia 9 val. vakaro.

Pakvietimai gaunami pas choristus — prie įėjimo nebus pardavinėjami. Kaina 1 dol. Vietų skaičius ribotas, prašome kvietimais apsirūpinti laiku.

Toronto Lietuvių Choras "Varpas".

Toronto lietuviai studentai

pereitą penktadienį TLNamuose suruošė initium semestri ir kartu Vilniaus akademijos įkūrimo 375 m. sukakties paminėjimą. Visa tai pravesta posėdžio - arbatėlės su muzika ir linksma programėle ir pasilinksminimo forma.

Apie Vilniaus akademiją bei universitetą kalbėjo dr. A. Šapoka, po to D. Ščepavičiūtė paskambino pora dalykų pianinu, kolegų trio, pritariant akordeonu, padainavo kupletų, kur apžvelgta komiltoniškos "naujienos", berods, vargu ar dažną kurio nepaliečiant. Vėliau dar tai papildyta skaitymu! Vakaras baigtas nuotaikingu studentišku pasilinksminimu.

"TŽ" KNYGYNE

sausio mėn. gautos knygos:

I. Končius	**Medžio drožiniai**	$5.00
V. Alantas	**Svetimos pagairės**	1.75
M. Vaitkus	**Tvanas**	1.75
A. Baronas	**Antrasis krantas**	1.50
J. Mikuckis	**Lyrikos kraitis**	2.50
————	**Hamiltono albumas**	3.00
A. Šapoka	**Vilnius Liet. gyvenime**	1.50

Argi dar neįsigijai nepaprastai įdomios ir intriguojančios Br. Daubaro knygos iš sovietinių šnipų veiklos lietuvių tarpe MĖLYNA SUKNELĖ

Knygos kaina tik $1.50. Reikalaukite visose knygų pardavimo vietose.

VISŲ LAIKRAŠČIŲ PRENUMERATAS

priima ir pratęsia Vytautas Aušrotas, kiekvieną sekmadienį pamaldų metu prie "Tėviškės Žiburių" knygyno, šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje.

TIKSLIAS IR SĄŽININGAS informacijas apie Jūsų namų šildymą natūraliu gazu Toronte teikia

STASYS DARGIS

Skambinti vakarais nuo 7-9 val. Tel. JU. 9309. Anglimis ir alyva šildomos krosnys pritaikomos nat. gazui laike 3 val.

THE PARISIAN LAUNDRY Company of Toronto Ltd.

241 Bathurst St. EM. 8-3492

PAIMAME ir PRISTATOME Į NAMUS.

BALTIC MOVERS & CARTAGE

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.

30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403

TORONTO

TORONTO SYMPHONY ORCHESTRA

POP KONCERTAI

Kiekvieną penktadienį 8.25 val. vakare

Neformalūs puikios orkestrinės muzikos vakarai su gerai žinomais solistais.

Bilietų kainos dabar: 75¢, $1, $1.25, $1.50.

- MASSEY HALL -

Šeštad. liet. mokyklai paremti mokyklos tėvų komitetas sausio 29 d. šeštadienį, UNF salėje rengia šaunų parengimą.

Gauti laiškai

Jonui Karpavičiui iš Čikagos, Vincui Dirsei iš Toronto ir Stp. Smalinskui iš Lietuvos. Atsiimti TŽ redakcijoje.

REIKALINGAS kambarys ir garažas, Dundas - Dovercourt rajone. Skambinti Vincui, tel. KE. 0035.

Išnuomojamas II augšte kambarys vienam ar dviem asmenims. 14 Grace St., Telef. ME. 4973.

Išnuomojamas kambarys III augšte, $4 savaitei, yra elektr. plytelė; arti Lietuvių Namų, tel. KE. 4370.

Išnuomojamas II augšte vienam asmeniui kambarys su baldais; yra garažas. Kreiptis 65 Northcote Ave., Gladstone - Queen, tel. OL. 7328.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte vienam asmeniui. Tel. LO. 8268.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė, be baldų. 170 Beaconsfield A. prie Dundas.

Išnuomojami 2 kambariai pavieniams asmenims II augšte, galima virtis; vieta mašinoms. Tel. ME. 4156, po 6 val. v.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte, be baldų. 315 Brock Ave. Telef. LO. 8835.

Išnuomojamas frontinis kambarys 2 asmenims, plius virtuvė II-me augšte. Tel. LA. 3960.

Išnuomojamas kambarys III-me augšte vyrui ar mergaitei. 693 Dovercourt Rd., arti Bloor.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė Gorevale gatvėje. Tel. EM. 3-5404. Galima užimti nuo vasario 1 d.

Išnuomojamas frontinis kambarys II-me augšte, tinka vienam arba dviems. Tel. LO. 6613, 37. Givins St.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė. Be baldu. 212 Indian Rd. Cresc. Telefonas JU. 6243.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė su baldais. Prie lietuvių bažnyčios. Kreiptis po 5 val. vak. 48 Beatrice St. KE. 7215.

Išnuomojamas kambarys. Galima naudotis virtuve. 333 Delaware Ave. Telef. OL. 2720.

PARDUODAMA vartota "Combination gas stove' gazo krosnis — 4 puodams skylės. Tel. ME. 4406 po 5 val p.p.

PARDUODAMA Pigiai, gerame stovy, elektrinė siuvama mašina. Tel. LY. 2474 Mrs Kuzik 158 Edna Ave.

MONTREAL, Que.

Maž. Lietuvos šventė. Sausio 23 d. sekmadienį, 4 val. Darcy - McGee salėje, 220 Pine Ave. W. Mažosios Lietuvos Bičiulių D-jos Montrealio skyrius rengia sausio 15 dienos minėjimą. Paskaitą skaitys MLBD-jos Montr. skyr. pirmininkas A. Lymantas. Meninėje dalyje bus išraiškos šokis, kurį išpildys J. Kvietytė ir B. Vaitkūnaitė. Be to, programoje dalyvauja aktorius Akstinas.

Tautiečiai maloniai kviečiami Mažosios Lietuvos šventėje gausiai dalyvauti.

MLBD skyriaus valdyba.

"Litas" suorganizuotas. Praeitą sekmadienį, AV parapijos salėje įvyko steigiamasis bankelio "Litas" susirinkimas. Pirmininkavo A. Norkeliūnas, sekr. Pr. Rudinskas. Informacinį pranešimą padarė Credit Union bankelių atstovas Mr. J. Lanctot, apibūdindamas kredito bankelių uždavinius ir darbą. Kaikuriuos klausimus smulkiau panagrinėjus, įsiregistravo 79 nariai, kurių daugumas įmokėjo įstojamąjį mokestį. Sekė valdomųjų organų rinkimai. Slaptu balsavimu į valdybą išrinkti ir pareigomis pasiskirstė: A. Norkeliūnas — pirm., Pr. Rudinskas — vicepirm., L. Balsys — sekret., J. Viliušis — propagandos ir koop. auklėjimo direktorius ir D. Jurkus — reikalų vedėjas. Kandidatai — P. Narbutas ir V. Judzentavičius. Rev. komisijon išrinkti: J. Bulota — pirm., P. Povilaitis ir K. Toliušis. Kandidatai — Blauzdžiūnas, Ramanauskas ir Baltuonis. Kredito komisijon: J. Juškevičius - pirm., J. Lukoševičius ir A. Kudžma. Kandidatai — J. Skučas, P. Kličius ir Vl. Vaišvila.

Valdomieji organai jau nustatė, kad įstojamasis mokestis į bankelį "Litas" bus $1 ir nuošimčiai už paskolas — 1% į mėnesį nuo neišmokėtos paskolos sumos. Einamąją s-tą bankelis atidarys Provincial Bank of Canada, centriniame skyriuje, kuriame dirba bankelio reikalų vedėjas D. Jurkus. Bankelio operacijų tvarka bus paskelbta po sekančio valdybos posėdžio.

Steigiamasis "Lito" susirinkimas buvo sklandus, tvarkingas ir susilaukė visuotino dalyvių pritarimo. Tatai gera pradžia. Lauksime daugiau Ūkinio Komiteto užsimojimų. **Pr. R.**

Elena Kuprevičiūtė sausio 15 d. Plateau salėje davė savo smuiko rečitalį. Programa parinkta labai kruopšti, rimta ir skoninga — nuo senosios mokyklos klasikų Tartini ir Bacho iki impresijonistų modernistų Debussy, Wienjawskio ir Ravelio. Koncerto centre, žinoma, buvo romantiko E. Grigo Sonata in G-Major. Išpildytas ir lietuvio kompozitoriaus vienas kūrinys: B. Budriūno — Rauda. Smuikininkė koncerte parodė gerą išbaigtą techniką ir sodrų, skambantį toną, ypač užimponavo savo drąsiu ryžtingu mostu. Ji puikiai sugrojo minėtą E. Griego kompoziciją, kuri labai įvairiaspalvė tiek ritmo, tiek kantilenos atžvilgiu, reikalaujanti subtilios technikos ir išgyvento sodraus tono. Tačiau gražiausiu ir žaismingiausiu smuikininkės numeriu koncerte neabejotinai tektų laikyti Wieniawskio Scherzo - Tarantella. Čia E. Kuprevičiūtė ir smuiko tonacija, ir pirštų technika, ir puikiu žaismingu stilium pasirodė tikra virtuzė, sušildydama visų klausytojų širdis ir pripildydama salę užtarnautu entuzijastišku pasigėrėjimu. Plojimams nesibaigiant, smuikininkė dar atliko bisui Fr. Chopino Nokturną ir Pablo de Fayo Ispanišką šokį. Smuikininkei jautriai akompanavo jos brolis pianistas Andrius Kuprevičius, jau prieš metus pasirodes Montrealyje su savo fortepijono rečitaliu. Šį kartą jis pasirodė pasigėrėtinu akompanijatorium vykusiai padėdamas savo seseriai išlyginti programoje pasitaikiusius nelygumus. Bendrai apie Eleną Kuprevičiūtę tektų pasakyti, kad tai jau pasauliniu atžvilgiu kylanti žvaigždė. Po programos artistai gavo gėlių, pasakyta sveikinimo kalbų. **J. Petraškevičius.**

SLA 236 Kuopa

vykdo vajų apsidrausti ligos ir mirties atvėjais pašalpoms gauti. Apdraudžiama nuo $6.00 į savaitę ir iki $325.00 mėnesiui ligos pašalpai gauti ir gyvybės apdraudai atvėju — iki $10.000.

Beto, galima apsidrausti senatvėje pensiją gauti net iki $300.00 mėnesiui.

Vajaus vykdytojai - organizatoriais sutiko būti: J. Yokubynas, J. Strazdas, J. Petrelis ir P. Lelis.

Šiems metams kuopos valdybą sudaro: pirmininkas J. Strazdas, vicepirm. L. Vekteris, sekr. H. Chvedukas, finansų sekr. O. Indreliene ir ižd. M. F. Yokubynienė. Kuopos daktaras kvotėjas — dr. A. Valadka. Rev. kom. Pr. Gaižauskas, A. Frenzelis ir J. Novogrodskis.

Serga kuopos nariai — J. Dagilienė, Pr. Iškauskas.

Sekančiame mėnesiniame kuopos narių susirinkime vasario 13 d. 2 val. L Namuose. O. Indrelienė padarys išsamų pranešimą apie 236 kuopos įkūrimą.

Sausio 9 d. susirinkime J. Yokubynas platesnį pranešimą padarė apie SLA organizaciją, paliesdamas istorinę organizacijos praeitį. **L. Š.**

Atminimui DOMINYKOS ALKSNINIENĖS mirusios prieš metus 1954 m. sausio mėn. 23 dieną.

Su gailesčiu ir pagarba prisimename mūsų mylimą ir mus mylėjusią brangią žmoną ir motinėlę.

Petras Alksninis, duktė Adelė ir sūnūs Vitas ir Petras.

Policijos pranešimas

Jo malonybė Mayor Nathan Phillips, Board of Commissioner's of Police pirmininkas skelbia **$1000 premiją** asmeniui, kuris suteiks informaciją areštavimui ir nubaudimui asmens ar asmenų, atsakingų už Zdislaw Szafran mirtį. Minėtą asmenį užmušė pravažiuojanti mašina prieš 1111 Danforth Ave., apie 6.40 val. vak. 1955 m. sausio 11 d., antradienį.

pas. **John Chisholm,** Chief Constable.

1955 m. sausio 14 d.

PRANEŠAME, kad turime galimybę pradedant sausio 15 d. parūpinti paskolas namams - morgičius iš 6% be atskiro atlyginimo. **Adamonis & Budriūnas.**

Delhi, Ont.

Tillsonburgo Ūkininkų Klubas sausio 22 d. Delhi slovakų salėje rengia šokius. Bufete skanios Courtlando lietuvių pagamintos dešros ir kt.

Tillsonburgo Ū. Klubas.

BALČIAUSIAI ir ŠVARIAUSIAI baltiniai išskalbiami Metropolitan Toronto rajone

Canada Laundry KE. 1146

Mes paimame iš namų ir pristatome BE ATSKIRO MOKESČIO.

Jūsų patogumui turime CASH & CARRY krautuvę 1125 Dundas St. W.

Kalbame ukrainietiškai, lenkiškai, vokiškai ir lietuviškai.

JEIGU

JŪS IEŠKOTE PIRKTI NAMĄ ARBA NORITE PARDUOTI — VISOKERIOPAS INFORMACIJAS JUMS SUTEIKS IR MIELAI TARPININKAUS

B. Sakalauskas

Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410

Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.

856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)

I. BRKOVICH REALTOR

A. Garbenis

REKOMENDUOJA

$3.500 įmokėti, Indian Rd. - Garden Ave., pusiau atskiras, plytų namas, vand. - alyva šildomas, 7 neperein. kambariai per 3 augštus, nėra garažo, atviri 2 morgičiai. Kaina $14.500.

Garden - Roncesvalles, $5.000 įmokėti, atskiras plytų namas, 7 kambar. per 2 augštus, vandeniu - alyva šildomas, 2 virtuvės. Balanse 1 atviras morgičius 10-čiai metų

Rūbų valymo - prosinimo ir dažymo fabrikas, labai gera proga įsigyti biznį ir nuosavybę, 2 nauji sunkvežimiai, 2 atskiri plytų pastatai, vandeniu - alyva šildymas, ilgalaikis biznis. Toronto apylinkėje. Prašoma kaina $20.000. $5.000 įmokėti. Puikus pasiūlymas

Service Station sklypas, lietuvių gyvenamam rajone, $5.000 įmokėti, geras kampinis sklypas, Zone C2V1, galima statyti kas pageidaujama. Viso prašoma $35.000

AL GARBENS

REAL ESTATE

1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO

Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.

Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI